

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
DEVETO VANREDNO ZASEDANjE
U JEDANAESTOM SAZIVU
Treći dan rada
20. jul 2018. godine

(Sednica je počela u 10.30 časova. Predsedava Đorđe Milićević, potpredsednik Narodne skupštine.)

*

* * *

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad sednice Devetog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuju 74 narodna poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da su u sali prisutna 84 narodna poslanika, te da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Obaveštavam vas da je sprečena da prisustvuje sednici narodna poslanica Gordana Čomić.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O LJUDSKIM ĆELIJAMA I TKIVIMA (nastavak pretresa u pojedinostima).

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su povodom pretresa u pojedinostima o 1. tački dnevnog reda, Predlogu zakona o ljudskim ćelijama i tkivima, pozvani da sednici prisustvuju: dr Zlatibor Lončar, ministar zdravlja, prof. dr Vladimir Đukić, prof. dr Berislav Vekić, prof. dr Ferenc Vicko i dr Meho Mahmutović, državni sekretari u Ministarstvu zdravlja, dr Dragana Vujičić, vršilac dužnosti pomoćnika ministra zdravlja, dr Vesna Rakonjac, vršilac dužnosti direktora Uprave za biomedicinu, dr Jelena Janković, samostalni savetnik u Ministarstvu zdravlja i dr Aleksandra Vlačić i Zlata Žižić, savetnici u Ministarstvu zdravlja.

Nastavljamo sa radom.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sandra Božić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Malušić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodna poslanica Ljiljana Malušić.

LJILJANA MALUŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima iz Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani gledaoci, danas je treći dan kako raspravljamo o zakonima iz oblasti zdravstva, i to o dva vrlo važna zakona, vrlo humana zakona. O tome ne bi trebalo da bude polemike, ali dobro, ovo je visoki dom pa valjda tako treba. Ono što je mene juče malo iritiralo jeste to da je na račun Srpske napredne stranke, Vlade i vas, gospodine ministre, izrečeno dosta paušalnih procena i neistina.

Ja će zarad istine i zarad gledalaca taksativno nabrojati šta su to Vlada, Ministarstvo zdravlja, SNS u krajnjem slučaju, u pravom slučaju, sa našim predsednikom gospodinom Vučićem, napravili u samo jednoj opštini, jednoj jedinici lokalne samouprave, od sedamnaest beogradskih opština.

Pre svega, treba reći – za razliku od dosovske vlasti do 2012. godine, koja je potpuno devastirala naše zdravstvo, setimo se samo brojnih afera vezanih za dosovsku vlast koje se tiču zdravstva, prljavih bolnica, nemanja lekova i ostalog, dolaskom Srpske napredne stranke na vlast 2012. godine, racionalnom upotrebom sredstava, teškim merama fiskalne politike i suficitom u budžetu, mi smo 2012. godine počeli da oporavljamo zdravstvo.

Evo šta je sve na mojoj opštini, opštini Voždovac, izgrađeno samo za pet godina. Pre svega, Dom zdravlja u Jajincima, koji je sada u funkciji za 50.000 građana iz podavaljskih naselja. Takođe, posle četrdeset godina renoviran je Dom zdravlja u Ulici vojvode Stepe Stepanovića. Zatim, nova ambulanta izgrađena je u naselju Stepa Stepanović. Renovirana je ambulanta u Kumodražu posle šezdeset godina. Izgrađena je nova ambulanta u Kumodražu 1, renovirana ambulanta u Kumodražu 2.

Molim vas, dva doma zdravlja i šest ambulantnih jedinica samo na jednoj opštini. Hvala. Tako se radi! Kada su ljudi odgovorni, kada su vredni, onda imaju i rezultate rada. Tako radi SNS. Za vas nije vezana nijedna afera. To se zove odgovorna vlast i vama svaka čast na tome.

Ono što je važno i što treba istaći, a tiče se ovog zakona, jeste da je cilj ovog zakona o ljudskim celijama i organima postizanje kvaliteta i sigurnosti pre svega. Vi kao ministar, vaše ministarstvo se vrlo odlučno, vrlo humano postavilo u pisanju ovog zakona jer je predložilo nadzor, što je neophodno.

Da bi se ovaj zakon primenio, mora da postoji visoka svest kod ljudi i empatija, što ovom narodu zaista nije strano. Od 2010. godine u Srbiji ima dosta donora. Ja sam vrlo srećna što postoje donori jer svaki dan imamo, nažalost, gubitke života i ako nema

dobrih ljudi, mi ovaj zakon nećemo nikada ostvariti. Kako smo krenuli, ovo će biti jedna od najhumanijih zemalja, u kojoj se najviše primenjuju ove operacije.

Šta je cilj mog amandmana? Cilj je da mi, s obzirom na to da imamo suficit u budžetu, napravimo što više specijalizovanih ustanova. To ćemo uraditi jer imamo već suficit u budžetu, pravimo infrastrukturu, pravimo škole, pravimo i moderne, nove bolnice, koje će biti po svim standardima za presađivanje ćelija, tkiva i ljudskih organa.

Mi smo zemlja pristupnica Evropskoj uniji i zaista moramo da sve direktive EU primenimo u našem zakonodavstvu. To i radimo. Ja sam srećna što je ovaj zakon danas na redu, ovo je jedan od najhumanijih zakona i sa zadovoljstvom ću glasati o predlozima svih ovih vaših zakona.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo poslanik Zvonimir Đokić.

Izvolite.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Zahvaljujem, poštovana predsednice.

Poštovani gospodine ministre sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, podneo sam svoj prvi amandman na član 1. Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima iz razloga koji je sadržan u mojoj podršci zalaganjima da se ova oblast zasnuje na najvišim standardima medicinske nauke i prakse, zbog intenzivnog razvoja ove oblasti medicine koja nam nudi sve veće mogućnosti za lečenje i kako bi se stvorili što bolji uslovi razvoja i bavljenja medicinom u ovoj oblasti.

Zbog potrebe da se poboljšaju i preciziraju uslovi, nadzor i poslovi u oblasti korišćenja ljudskih ćelija i tkiva od živog ili od umrlog lica kod ljudi, a na osnovu višegodišnjeg iskustva, Vlada je, koristeći ustavne i pravne mogućnosti, u pravo vreme predložila ovaj zakon.

Da je pravo vreme da se novim zakonom reguliše ova oblast, govori i činjenica da se i u načelnoj raspravi i juče u raspravi u pojedinostima od strane opozicionih poslanika mistifikuje medicinska praksa u ovoj oblasti, unose neosnovane nedoumice, pogrešno tumače pojedine odredbe zakona i unosi sumnja u poštene namere kako predлагаča zakona (Vlade i Ministarstva zdravlja) tako i u poštene namere zdravstvenih radnika i čitavih institucija u ovoj oblasti. Čini mi se da se na taj način namerno unosi strah i širi panika u narodu jer se u suštini jedna humana ideja želi predstaviti nehumanom, a predлагаči zakona i oni koji zakon treba da realizuju u praksi, zdravstveni radnici, kao kriminalci i trgovci ljudskim organima.

Izgleda da je sejanje straha i širenje panike postao omiljeni metod rada opozicionih poslanika, čast izuzecima, a urušavanje ugleda državnih institucija i destabilizacija Srbije njihov krajnji cilj, jer političkom borborom i argumentovanim raspravama ne postižu nikakve rezultate.

Dakle, pravo je vreme da se jednim ovakvim zakonom otklone sve sumnje, ako je za njihovu osnovu dosad i bilo nekih razloga, i da se u potpunosti uredi oblast upotrebe ljudskih ćelija i tkiva od živih ili umrlih lica i sve druge radnje i postupci kao

što su darivanje, dobijanje, testiranje, obrada, očuvanje, skladištenje i distribucija, na kraju i primena ljudskih ćelija i tkiva, i da se na precizan i jasan način definiše koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova iz ove oblasti i koje uslove moraju da ispune da bi dobile dozvolu. Ovim zakonom se na najbolji način vrši afirmacija i promocija dobrovoljnog davalštva organa i tkiva u svrhu lečenja drugih ljudi kao najvišeg dostignuća humanosti.

Istovremeno, ovim se zakonom postiže potpuna harmonizacija domaćeg prava u ovoj oblasti sa pravom EU na način kako to preporučuje EU. Time se unapređuje kvalitet pružanja zdravstvene zaštite u skladu sa savremenim standardima medicinske nauke i prakse, odnosno u skladu sa propisima EU.

Ovaj zakon je usklađen sa direktivama i odlukama EU po pitanju standarda kvaliteta i bezbednosti za doniranje, sa tehničkim standardima kod doniranja, sa zahtevima sledivosti, sa obaveštavanjem o ozbiljnim neželjenim reakcijama i pojavama, sa smernicama u vezi sa uslovima inspekcija i kontrolnih mera, kao i sa obukom i kvalifikacijama službenika za rad u ovoj oblasti, sa tehničkim zahtevima za ispitivanje ljudskih tkiva i ćelija, sa uslovima za kodiranje i procedurama za proveru ekvivalentnih standarda kvaliteta i bezbednosti uvezenih tkiva i ćelija.

Pored toga, Evropska komisija je septembra 2016. godine dala pozitivno mišljenje o ovom Predlogu zakona o ljudskim ćelijama i tkivima, uz određene preporuke koje su kasnije uzete u obzir.

Svojim amandmanom na član 1. Predloga zakona želeo sam da istaknem njegov značaj za poboljšanje usluga zdravstvenih ustanova, a time i značaj ovog zakona za sveukupni razvoj Republike Srbije. Hvala na pažnji.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Poštovani narodni poslanici, pre nego što nastavimo rad, dozvolite mi da u vaše i u svoje ime pozdravim Njenu ekselenciju gospođu Ildiz Polak Beil, ministra spoljnih poslova Republike Surinam, koja sa članovima delegacije Republike Surinam boravi u zvaničnoj poseti Republici Srbiji.

Pozdravimo naše prijatelje i cenjene goste. (Aplauz.)

Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radovan Jančić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Radovan Jančić.

RADOVAN JANČIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsedavajuća.

Poštovani narodni poslanici, poštovani gospodine ministre, razlozi za donošenje zakona o ljudskim ćelija i tkivima sadržani su u potrebi da se oblast ljudskih ćelija i tkiva kod ljudi zasnuje na najvišim standardima medicinske nauke i prakse s obzirom na to da je to oblast medicine koja se intenzivno razvija, kao i da se zdravstvenim ustanovama koje obavljaju ove poslove omoguće bolji uslovi za njeno obavljanje u skladu sa savremenim svetskim dostignućima.

Ali razloge da se Predlog ovog zakona našao pred nama treba tražiti i u činjenici da smo se razvili, da napredujemo kao društvo i da nastavljamo sa sveobuhvatnim reformama koje su 2012. godine započete a zasnovane su na politici Srpske napredne stranke i njenog predsednika Aleksandra Vučića. Postignuti rezultati reforme doveli su Srbiju do toga da može da krenem putem ubrzanog razvoja, napretka, većeg životnog standarda i sveukupno boljeg života za naše građane.

Katastrofalno vođenje ekonomске politike u periodu od 2000. do 2012. godine upropastilo je i naš zdravstveni sistem i postavilo ga na listi evropskih zdravstvenih sistema u red nerazvijenih, odnosno čak na 34. mesto. U tom periodu zdravstvo su pratile brojne afere, najčešće kriminalnog karaktera, a o izneverenim obećanjima ne želim ni da govorim.

Odgovornim radom Vlade Republike Srbije, predsednika Aleksandra Vučića i Ministarstva zdravlja mnogo toga je za ovih šest godina urađeno na infrastrukturi, na kupovini najsavremenije opreme, na davanju superspecializacija. Renovirano je oko 150 zdravstvenih ustanova, zaposleno je bezmalo 5.000 zdravstvenih radnika, od kojih je više od 2.000 lekara i odobreno više od 4.000 specijalizacija. Nastavak rada na uspostavljanju informacionog sistema, uvođenje elektronskog recepta, skraćeno vreme čekanja na terapiju onkoloških pacijenata, rekordni rezultati u oblasti transplantacije organa, kao i odnos prema korisnicima zdravstvenih usluga postavljaju naše zdravstvo 2017. godine na 20. mesto, zajedno sa zdravstvom Italije, a iza Srbije nalazi se 11 zemalja članica EU.

Zdravstvo mora i može da bude generator pozitivnih promena, da u značajnoj meri doprinese rastu bruto domaćeg proizvoda, jer samo zdrav čovek može biti radnospособan, da svojim radom doprinese ozdravljenju ekonomije, a samim tim i sveukupnom razvoju Republike Srbije, što je primarni cilj za sve nas iz SNS. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvalujem, kolega Jančiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik dr Darko Laketić.

Reč ima narodni poslanik Darko Laketić.

Izvolite.

DARKO LAKETIĆ: Zahvalujem se.

Poštovani predsedavajući, uvažene kolege narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, podneo sam amandman na član 1. predloga zakona o transplantaciji ćelija i tkiva.

Upravo ovaj član 1. govori o uslovima koje jedna zdravstvena ustanova treba da ispuni da bi se bavila određenom delatnošću poput transplantacije. Naime, po prvi put se dešava da imamo zakonom striktno regulisane uslove pod kojima će funkcionisati ova oblast. To je nešto što zaista u narednom periodu mora doneti kvalitet.

Osim toga što su definisani uslovi za proces darivanja, testiranja, distribucije ćelija, mi imamo definisane i uslove za one druge ustanove, upravo za one ustanove koje će predstavljati banke ćelija.

Osim ovih definisanih uslova i administrativnih procedura koje se na ovaj način rešavaju, sa ove skupštinske govornice danas mogu poručiti i vama, gospodine ministre, i vašim saradnicima da svi zajedno imamo cilj i da mi svi zajedno moramo težiti i stremiti ka tom cilju.

Naš zajednički cilj je definitivno smanjenje broja pacijenata koji čekaju organ, ali ne na taj način da pacijenti ne dočekaju organ i tako završe, već smanjenje broja pacijenata tako što ćemo imati povećan broj uspešnih transplantacija, što ćemo imati mnogo veći broj kadaveričnih transplantacija. To je ono što treba da imamo u svojoj vizuri i ka tome da idemo. Upravo iz tih razloga sam ovo izrekao i govorim ovako po ovom amandmanu zato što, pored uslova koje zdravstvene ustanove treba da ispune da bi se bavile određenom delatnošću, svi moramo udružiti snage i zajedno stremiti ka tome cilju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Kovačević.

Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, poštovani ministre sa saradnicima, na Predlog ovog zakona podneo sam amandman kojim predlažem da ovim zakonom podstičemo sveukupni razvoj Republike Srbije, a posebno razvoj zdravstvene zaštite.

Vlada Republike Srbije, Skupština Republike Srbije, predsednik Republike Srbije doneli su u prethodnom vremenskom periodu brojne zakone i odluke, koji su učinili da u Republici Srbiji rast i razvoj postanu normalna kategorija. Sve ono što smo imali pre nekoliko godina pokušavamo da promenimo. Ne možemo da govorimo o izmenjenim društvenim uslovima i izmenjenom životnom standardu ako ne govorimo o rastu i razvoju.

Rast i razvoj obično se povezuje sa ekonomskim kategorijama, i to nije sporno, ali je, suštinski, rast i razvoj biološki izvor, biološka kategorija. Ne možete govoriti o razvoju jednog stanovništva, razvoju jedne države, razvoju jednog društva ako ne govorite o razvoju obrazovanja i razvoju zdravstva.

Ovaj zakon jeste primarno zdravstveni, tu nema nikakve dileme, ali je istovremeno i edukativan, obrazovni, zato što se tiče jedne nove oblasti za koju u srpskom društvu nema baš dovoljno, ponekad se čini, razumevanja. Kada pratite savremene ekonomski tokove u oblasti medicine i u oblasti obrazovanja, onda prosto jeste jedna od funkcija rasta i razvoja da menjate, edukujete i obrazujete. Kada Vlada Republike Srbije, odnosno Ministarstvo zdravlja predlaže ovaj zakonski predlog, u stvari, ona je na tragu svetske zdravstvene prakse i normativnih rešenja koja postoje.

Naravno da u Vladi Republike Srbije, a mi to čujemo i čućemo ovih dana od naših kolega, ne donosimo samo normativne akte; brojna su i neverovatna ulaganja koja

država Srbija čini u oblasti zdravstvene zaštite. Samim tim i ovaj zakon, sa svim investicijama i promenama koje se dešavaju u vašem ministarstvu, potpuno ima smisla, a u smislu razvoja zdravlja u Republici Srbiji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Srbislav Filipović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Svetlana Nikolić Pavlović.

Reč ima narodna poslanica Svetlana Nikolić Pavlović.

SVETLANA NIKOLIĆ PAVLOVIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi ministre sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, dragi građani Srbije, jedan od osnovnih razloga za donošenje ovog zakona je povećanje kadaveričnih donacija, povećanje broja uspešno obavljenih transplantacija organa, smanjenje lista čekanja za transplantaciju organa.

Zakonom je propisano donošenje programa transplantacije, koji će biti jedinstven na teritoriji Republike Srbije. Program transplantacije će definisati jasne procedure i postupke u vezi s organizacijom medicinskih timova, finansiranjem celokupnog postupka presađivanja organa. Bilo je neophodno da se utvrde osnove za uspostavljanje organizacionog sistema, kao i da se utvrde efikasne procedure za doniranje ćelija i ljudskih tkiva, odnosno pribavljanje organa umrlih lica u skladu sa stručnim smernicama i etičkim načelima, savremenim standardima medicinske nauke i prakse, kao i osnove kvaliteta i bezbednosti organa za presađivanje.

Predlogom zakona na jasan način je izvršena podela zdravstvenih ustanova koje će obavljati poslove presađivanja, odnosno eksplantacije organa i donor bolnica. Na jasan način je izvršena podela poslova i obaveza koje obavlja jedna odnosno druga gorepomenuta zdravstvena ustanova.

Takođe, ovim zakonom precizirani su uloga i zadaci Uprave za biomedicinu kao kompetentnog tela u oblasti biomedicine na nivou cele Republike Srbije, odnosno formiranje inspekcijskog nadzora u okviru Uprave za biomedicinu.

Jedna od važnih novina ovog zakona jeste i pojednostavljenje postupka davanja pristanka za presađivanje organa. Izbegavajući nepotrebne finansijske troškove vođenja registra, odnosno uvođenjem zabrane o darivanju organa davaoca organa, zakon je pružio mogućnost svakom punoletnom građaninu Srbije da zabrani, u pismenom ili usmenom obliku, darivanje svojih organa, kao i mogućnost članovima porodice da to učine ukoliko se umrlo lice za života nije izjasnilo u vezi s tim, dok je u pogledu maloletnih građana predviđen informisani pristanak zakonskih zastupnika ili staratelja.

Kako se ovim zakonom stvaraju uslovi za promociju donatorstva ljudskih ćelija i tkiva, odnosno podiže svest naših građana o značaju doniranja, SNS će u danu za glasanje s posebnim zadovoljstvom glasati za ovaj i ostale predložene zakone.

Predlog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima donosi, rekla bih, revolucionarne promene. Tek po usvajanju i početku primene ovog zakona će se videti koje su koristi,

jer će svima koji čekaju transplantaciju to značiti život. Oni kojima je transplantacija jedina opcija ozdravljenja čekaju taj trenutak. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milija Miletić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILJAVA MILETIĆ: Zahvalujem se, uvaženi predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, kolege poslanici, građani Srbije, podneo sam amandman na član 1. zakona o ljudskim ćelijama i tkivima sa željom da dam doprinos i sa željom da se što veći broj ljudi odazove i da, ukoliko je potrebno, pomogne svakom onom kome nešto treba.

Inače, počeo sam da radim kao veterinarski tehničar u veterinarskoj stanici, niz godina radio sam sa ljudima, bio sam i predsednik opštine i moj životni put jeste bio i želja moja jeste uvek bila da pomažem ljudima.

Živim u Sviljigu, na jugoistoku Srbije. U vreme kada sam bio predsednik opštine potpisao sam donorskog karticu, 2011. godine, to je bio septembar, kada smo preko Kliničkog centra kod nas napravili takvu aktivnost. Moja želja jeste bila tog trenutka, pre sedam godina, da ukoliko mi se sutra nešto desi i ukoliko bude potreban neki organ, a moji organi budu kako treba, da se iskoriste i da se pomogne tim ljudima, da se spasi nečiji život. Mislim da svi mi koji smo ovde u Skupštini poslanici, i vi ministre, imamo obaveze prema svim našim građanima Srbije.

Kao čovek koji je počeo da se bavi politikom i kao predsednik Ujedinjene seljačke stranke, ja sam 2014. godine pošao putem ka našem predsedniku Aleksandru Vučiću zato što sam želeo da zajedno sa njim radim za bolji život svih u našoj Srbiji, s posebnim akcentom na jugoistok Srbije. Želeo sam da se zajedno sa njim radi na borbi protiv korupcije, na čemu je gospodin Vučić radio.

Svi mi koji smo tu želimo da sve naše ljude koji imaju potrebe da dođu do domova zdravlja, kliničkih centara, tamo sačekaju doktori, sestre, da sa njima rade na način kako su završili fakultete ili srednje škole. Svi znamo da je bilo dosta i nekih loših stvari, ali kao čovek podržavam borbu protiv korupcije na svim nivoima. Kod nas u Kliničkom centru Niš direktor Kliničkog centra dr Zoran Radovanović je dosta aktivan u tome da se bori protiv korupcije, ima dosta doktora koji su uhvaćeni u nekim krivičnim delima i procesuirani.

Još jednom, uvaženi ministre, mislim da su svi ovi zakoni koji su sada predloženi zakoni koji su potrebni našim ljudima, našoj deci, jer svi znamo da kada je najteže moramo da se obratimo vama, domovima zdravlja. Još jednom vam se zahvaljujem što ste predložili ovakve predloge zakona da mi ovde to izglasamo, sa željom da u narednom periodu jugoistok Srbije, mali domovi zdravlja imaju mogućnost da imaju interniste, da imaju ljude koji će se baviti našim pacijentima. Jer, verujte mi, u malim

opštinama kao što je opština Svrlijig nemamo doktora interne medicine, a veliki je broj ljudi koji su bolesni, kojima je potrebna pomoć.

Inače, pre nekoliko dana, sedam ili osam dana, umrla je meni vrlo draga osoba, to je bila moja druga majka. Ja sam siguran, da je bilo potrebe, da je bio možda neki od ovih zakona, možda bismo mogli da joj spasemo život.

Još jednom zahvaljujem i pozivam vas kao ministra odgovornog za Ministarstvo zdravlja da obezbedite uslove da mali domovi zdravlja imaju adekvatne specijalnosti, a jedna od tih jeste interna medicina, jer, verujte mi, veliki broj naših ljudi je oboleo od kardiovaskularnih bolesti i od srca. Hvala još jednom.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovica Jevtić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Matić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Milovan Krivokapić.

Reč ima narodni poslanik Milovan Krivokapić.

MILOVAN KRIVOKAPIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, koleginice i kolege, na član 1. ovog zakona podneo sam amandman 1. kojim se dodaje stav 3.

Odredbama ovog zakona utvrđuju se uslovi za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, nadzor nad sprovodenjem ovog zakona i obavljanje određenih poslova državne uprave u oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva.

Utvrđena je potreba da se poboljšaju i preciziraju uslovi, organizacija i delatnost u oblasti ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, kao i nadzor nad obavljanjem delatnosti u pomenutoj oblasti na teritoriji Republike Srbije.

Zakon iz 2009. godine, uređujući oblast transplantacije ćelija i tkiva, između ostalog nije prepoznao značaj definisanja i uređenja delatnosti u oblasti ćelija, u koje spadaju delatnost darivanja, dobijanja, testiranja, obrade, očuvanja, skladištenja, distribucije i primene ljudskih ćelija i tkiva od živog ili od umrlog lica kod ljudi, što je prouzrokovalo lošu dugogodišnju praksu i situaciju da se u zdravstvenim ustanovama sprovode postupci u ovoj oblasti, ali bez definisanja uslova na nacionalnom nivou kako će se oni obavljati.

Upravo zbog toga je ovim Predlogom zakona o ljudskim ćelijama i tkivima precizno definisano koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova u toj oblasti, kao i koje uslove treba da ispunjavaju banke ljudskih tkiva. Ovaj zakon propisuje jednostavnije procedure za izdavanje dozvola zdravstvenim ustanovama za obavljanje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i uspostavljanje informacionog sistema u pomenutoj oblasti. Sve to dovodi do toga da se ova oblast uredi

sistemski, odnosno da se utvrde i obezbede uslovi za postizanje standarda kvaliteta i bezbednosti na svim nivoima, što je najvažnije.

Ono što moram da naglasim jeste činjenica da srpsko zdravstvo do 2012. godine nije ispunjavalo ni kriterijume za ocenjivanje u sklopu Evropskog zdravstvenog indeksa, a kada je ispunilo te kriterijume bilo je ubedljivo najlošije ocenjeno u Evropi. Zahvaljujući predanom radu predsednika Aleksandra Vučića, Ministarstva zdravlja na čelu sa ministrom Zlatiborom Lončarom i njegovim saradnicima, zaustavljen je sunovrat zdravstva i postavljena osnova za moderan sistem u skladu s evropskim standardima. Dokaz za to je da su međunarodni faktori ocenili da je naše zdravstvo u protekle dve godine izuzetno napredovalo u svakom pogledu, ali mi, naravno, nećemo stati, radićemo još više i bolje.

Dakle, donošenjem i primenom Predloga zakona o ljudskim celijama i tkivima ostvaruje se suštinski i sistemski napredak u ovom segmentu, a samim tim se obezbeđuje razvoj zdravstva u Republici Srbiji.

U danu za glasanje SNS će, u svakom slučaju, podržati ove zakone.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, kolega Krivokapiću.

Po amandmanu, koleginice?

Reč ima narodna poslanica Sonja Pavlović, po amandmanu.

Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala.

Moram da podsetim sve prisutne goste, kao i kolege poslanike, da je odgovornost za ove zakone sad i ovde i molim da o njima raspravljamo. To šta je bilo prethodnih dvadeset godina, bilo je, i dobrog i lošeg, ali mi sad odgovorno treba da raspravljamo o ovim zakonima koji su ispred nas.

Pritom, mislim da je krajnje nekorektno u najmanju ruku, da ne kažem licemerno, deliti poslanike, odnosno različita mišljenja na nehumana i humana. To zaista nije redu, imputira nam se ovde, opoziciji, da svi zajedno treba da se usaglasimo oko ovoga. Ja se slažem da rasprava treba kraće da traje, slažem se, mada ne mislim da ovakvi zakoni zaslužuju kratku raspravu, o njima treba pomno i dobro da se razmišlja i diskutuje. Međutim, vi hoćete da se to brzo završi, hoćete da svi donešemo isto mišljenje, a mi ne možemo zapravo od nekih 800 amandmana koliko imamo da dođemo do tog zakona o presađivanju ljudskih organa da bismo o njemu diskutovali.

Ono što želim da poručim svima, vezano je za oba zakona i volela bih da to shvatite, jeste sledeće – mi ovde predstavljamo sve građane Srbije. Znači, predstavljamo i zdrave i bolesne, verujuće i neverujuće, humane i manje humane, one koji žive u urbanim centrima i one koji žive u ruralnim centrima, obrazovane i manje obrazovane, one koji su za ove zakone i one koji su protiv ovih zakona, i u ime njih treba da izglasamo zakonski predlog koji može sve njih da zadovolji. Znači, mi ne predstavljamo samo jednu grupu ljudi koja ima problem sa zdravljem ili grupu ljudi koja je dovoljno edukovana da može da se odluči na to da bude donor.

Moramo se vratiti na početak. Ne može se ovakav zakon pustiti u Skupštinu a da pritom nemamo prethodnu edukaciju. Koji god zakon ovde bio, moramo shvatiti gde živimo, sa kakvim ljudima, ko su sve građani Srbije, znači imate i ovakvih i onakvih, da oni, u stvari, budu edukovani. Edukovanje ide kroz školstvo. Očekivati da će neko, to sam već rekla, da ide i daje svoju saglasnost ili nesaglasnost, ili će njegova rodbina da odlučuje o tome ili neće da odlučuje...

I nisam dobila odgovor na pitanje šta se dešava ako neko nema nijednog srodnika, ko odlučuje o doniranju njegovih organa. Volela bih da čujem odgovor na to pitanje od ministra. Ili će to možda biti rešeno podzakonskim aktima?

O teorijama zavere i nekim kriminogenim elementima uopšte ne želim ovde da raspravljam, niti da imam primisli da toga može da bude. Ako bismo o tome raspravljali, ako bismo imali primisli o tome, svi mi poslanici, zajedno s ovim našim gostima i ministrom na čelu, trebalo bi da izademo iz ove sale i da se nikada više u nju ne vratimo, jer ne bismo mogli da izademo pred oči ni jednom jedinom građaninu Srbije.

Zato vas najlepše molim, ne delite nas na humane i nehumane, ne kritikujte to što neko drugi ima različito mišljenje od vas. Ako bi trebalo da svi imamo zajedničko mišljenje, hajde da pojeftinimo i skupštinsko funkcionisanje, hajde da svi zajedno delegiramo, damo ovlašćenje pravosnažno jednom poslaniku i on neka govori u ime nas 250. Ja ne verujem da bi to ikome od nas odgovaralo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miodrag Linta.

Reč ima narodni poslanik Miodrag Linta.

MIODRAG LINTA: Gospodine ministre Lončar sa saradnicima, poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, poznato je da je zakonskim propisima data mogućnost Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje da razne kategorije socijalno ugroženog stanovništva u Srbiji oslobođi plaćanja participacije za niz zdravstvenih usluga (pregledi kod izabranog lekara ili specijaliste, rehabilitacija, lekovi, laboratorijske analize itd.) gde imamo fiksnu participaciju u visini od 50 dinara. Naravno, da bi neko bio oslobođen plaćanja participacije za ove zdravstvene usluge, uslov je da su ukupni prihodi po članu porodice manji od minimalne neto zarade u mesecu podnošenja zahteva za oslobođenje od participacije. Mislim da je sada minimalna neto zarada utvrđena u iznosu od oko 24.000 dinara. Moje mišljenje je da je jedna kategorija građana Srbije diskriminisana postojećim propisima.

Naime, radi se o proteranim Srbima iz Hrvatske, koji primaju veoma male penzije iz Hrvatske ovde u Srbiji. Daču primer jedne žene, Zore Katić, koja prima penziju iz Hrvatske u visini od 4.500 dinara. Kada je htela da podnese zahtev da bude oslobođena plaćanja participacije za ove zdravstvene usluge, njoj je u Filijali RFZO u Sremskoj Mitrovici, gde živi, rečeno da nema pravo da bude oslobođena participacije jer je inostrani penzioner, iako, ponavljam, njena penzija iznosi 4.500 dinara. Radi se o ženi koja je težak bolesnik, mesečno piye sedam-osam lekova, ide na više pregleda i kod

izabranog lekara i kod specijalista, ima više puta vađenje krvi i druge analize, i njeni troškovi zdravstvenih usluga, odnosno plaćanja participacije iznose preko 1.000 dinara. Ponavljam, njena penzija je 4.500 dinara.

Moja molba ministru Lončaru jeste da vidimo mogućnost da se ne uzima kruto, mehanički da je u pitanju inostrani penzioner, jer sada neki građanin Srbije koji ima penziju ili prihod 22.000-23.000 dinara ne plaća participaciju jer je iznos ispod minimalne neto zarade od 24.000, a Zora Katić i hiljade takvih penzionera iz Hrvatske nažalost plaćaju.

Voleo bih da vidimo mogućnost kako da se izvede taj propis, da imamo jedan sastanak kod vas i kod direktora RFZO i da ispravimo ovu nepravdu, pogotovo uzimajući u obzir činjenicu da se radi o ljudima koje diskriminiše sama Hrvatska. Naime, za vreme Vlade Vojislava Koštunice potpisani je jedan nepovoljan sporazum o socijalnom osiguranju sa Hrvatskom po kome srpski penzioneri, ako prebace penziju iz Hrvatske u Srbiju, gube tzv. zaštitni dodatak. Dakle, da nema te nepovoljne odredbe, ona bi sa zaštitnim dodatkom imala penziju 160 evra, a pošto je morala da prebaci penziju iz Hrvatske u Srbiju, ona dobiju tu osnovu, to je ta poljoprivredna penzija od svega 4.500 dinara, nešto manje od 40 evra.

Još jednom vas molim da vidimo da li možemo izmeniti taj zakonski propis, da hiljade građana Srbije, proteranih Srba, koji imaju minimalne penzije, ispod cenzusa, tj. minimalne zarade u Srbiji, budu oslobođeni participacije za ove zdravstvene usluge: pregledi kod izabranog lekara, laboratorijske analize, vezano za rehabilitaciju i vezano za plaćanje participacije za lekove u visini od 50 dinara. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Nemam ništa protiv, samo da vidimo o čemu se radi. Nisam siguran da je dovoljno da se urade izmene samo u Ministarstvu zdravlja i Republičkom fondu, mislim da to ima veze i sa PIO i socijalom, ali možemo već sledeće nedelje da organizujemo sastanak, da sednemo, neka se iznesu sve te činjenice i videćemo šta je ono što možemo da uradimo u najkraćem roku. Nema nikakve logike, ali prepostavljam da je neka zakonska odredba, koja sigurno može da se reši. To je rešiva stvar.

PREDSEDAVAJUĆI: Po amandmanu, narodni poslanik Miodrag Linta.

Izvolite.

MIODRAG LINTA: Hvala, ministre Lončar, na razumevanju. Javićemo se da dođemo sa jednom delegacijom, sa svim ovim činjenicama i podacima i da probamo da rešimo ovaj problem. Zahvalujem još jednom.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik docent dr Mihailo Jokić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Milan Knežević.

Reč ima narodni poslanik Milan Knežević.

MILAN KNEŽEVIC: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. ovog zakona koji glasi: „Ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na afirmisanje zdravstva“.

Radi gledalaca koji prate ovu skupštinsku debatu, samo ću kratko reći da se u prvom članu zakona praktično konstatuje da se ovim zakonom utvrđuju uslovi za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, koja obuhvata poslove darivanja, dobijanja, testiranja, obrade, očuvanja, skladištenja, distribucije i primene ljudskih ćelija i tkiva kod ljudi od živog davaoca ili od umrlog lica. Pošto diskutujemo juče i danas o članu 1, a, koliko sam primetio, niko od njih nije, zbog gledalaca koji prate ovu debatu, bar pročitao, da znaju o čemu se radi.

Evo, ja sam i u raspravi u načelu (i ne samo ja, nego mnogi poslanici) rekao da su ovo zakoni medicinske struke i nauke i vrhunske medicinske doktrine. Uopšte, u medicini su svi zakoni humani. Humani su jer se bave i imaju za cilj sprečavanje bolesti, lečenje bolesti i produžetak životnog veka. Dakle, medicina, rad doktora i medicinskog osoblja je duboko human.

Ako bismo pravili neku piramidu ili skalu značaja, zakoni o transplantaciji ćelija i tkiva i organa bili bi na vrhu piramide kao najhumaniji zakoni u medicini. Isto tako, stručni timovi koji se bave ovim poslom pripadaju grupi visokosofisticiranih, obučenih stručnjaka svih profila, ne samo doktora, jer ima i mnogo drugih. Ovaj zakon je multidisciplinaran, biološki, medicinski, i zahteva mnogo obučenog osoblja, kvalitetnog kadra, opreme i zato je, po meni, na vrhu piramide.

Rekao sam u načelnoj raspravi da su ovi zakoni totalno apolitični. Oni su proizašli iz struke i medicinske doktrine.

Možda ću da budem prozvan, ali činjenica je da ovde imamo dva aspekta diskusije. Imamo aspekte koji su afirmativni za zdravstvo i za zakon, jer je urađen u skladu sa vrhunskom savremenom medicinskom naukom i doktrinom i nudi adekvatna i najbolja rešenja. Postoji diskusija u pravcu afirmacije ovoga što je rečeno u zakonu. S druge strane, imamo diskusije koje su dale malo drugačiju viziju (da li su i gledali zakon), da bude ministar, Ministarstvo, Vlada, pa i predsednik Vučić, optužbe za kršenje Ustava, uskraćivanje ljudskih prava... Da ne govorim, a moram da kažem, tražili su kriminogenu komponentu, u smislu krađe i trgovine ljudskim organima. Znači, daće odjedanput aspekt nečega što je potencijalno moguće i time se sa margina ovih zakona (koji su, ponavljam, visokostručni medicinski zakoni) napada Vlada i omalovažava rad. Naravno, građani koji prate prenos to mogu da vide.

Šta je još značajno? U toj raspravi te diskusije su više, po meni, dezinformacije. Ružno je, to je dezinformacija građana, davati takve ružne aspekte. Zato pozivam građane, i u toku ove diskusije, neka uđu na sajt Parlamenta, neka na sajtu nađu zakone u proceduri, neka pročitaju sve te članove zakona o kojima mi diskutujemo, baš zato što je data ružna, kriminogena, koruptivna komponenta ovog zakona. Kolega Martinović i drugi su za to kršenje Ustava, ljudskih prava i dezinformacije takve vrste direktno, jasnim čitanjem članova rekli da su sve te stvari jasno u zakonu rešene, ali neka građani sami uđu i uvere se da li ima osnova ovim primedbama, ili je sve rešeno odgovarajućim članovima, kao i te pravne začkoljice, kako naš narod kaže, i videće da nema tog aspekta.

Atakujući na Vladu, dajući u jučerašnjoj diskusiji kriminogene i koruptivne aspekte zakona, oni su u stvari direktno atakovali na doktore i na celokupnu medicinsku profesiju. Ostavite izuzetke, nije tako u stvarnosti. To svi znate, znaju građani.

Moram još da potenciram da su diskusije pojedinih opozicionih poslanika koje su zasnovane na stručnom aspektu zakona bile afirmativne. Znači, kolege vezane za medicinsku struku iz opozicionih redova juče su afirmativno diskutovale i u skupštinskoj debati i na Odboru, jasno iznevši stav da podržavaju zakon jer on unapređuje ovu oblast. Meni je drago što su ljudi i poslanici te struke dali podršku, jer to je činjenica napisana u zakonu.

Meni je žao što su malo, moram da upotrebim izraz, laička tumačenja i zlonamerна tumačenja dala ružnu sliku zakona, o mogućim zloupotrebama, a direktno su atakovali na doktore i medicinsko osoblje. To nije u redu. Juče su kolega Milosavljević i još neke kolege stali u odbranu naše profesije, jer je nepotrebno u zakonima koji su, ponavljam (ponoviću i kod drugog, trećeg, četvrtog amandmana), duboko humani, vrhunski doktrinarno medicinski urađeni, predstavljeni u ovom, da vide gledaoci, debelom zakonu, samo jednom, zakonu o transplantaciji ćelija i tkiva... Postoji još jedan ovakav zakon, koji se odnosi na transplantaciju tkiva, a treći je o psihoaktivnim supstancama.

Još jednu stvar sam zaboravio da kažem. U toj debati, gledaoci koji su pratili... Jedan opozicioni poslanik je diskutovao; po meni, ta diskusija je bila podrška antivakcinalnom lobiju. Ako on nije bio svestan šta je pričao, treba da vidi snimak. Kritikujući Vladu, on je, izvinjavam se na izrazu, kao bajagi, u zaštiti ljudskih prava i odgovornosti roditelja prema vakcini, u stvari direktno dao podršku grupi laika, ljudi koji se bave dezinformacijama, koji čine antivakcinalni lobi. Ovde smo diskutovali više puta i na Odboru, vakcina je tekovina savremene civilizacije. Da ponovim, da nije vakcinacije bilo, pitanje je... Mi smo mnoge bolesti, pogotovo u dečjem uzrastu, izlečili vakcinama.

Na svakom mestu, ne samo medicinska profesija, nego i odgovornost poslanika podrazumeva da uvažava mišljenje medicine i medicinske doktrine, da ne daje prostor, ni dilemu, ni sumnju, ni bilo kakvu podršku, ni pogledom, a ne rečima, grupi ljudi koji

predstavljaju antivakcinalni lobi. Zameram mu tu... Drugačije mišljenje, opoziciono mišljenje poštujem, ali nemojte ovo da koristite jer štetite ne samo zdravlju ljudi, direktno štetite državi podržavajući ljude, a pogotovo kada tu postoji i aspekt nadrilekarstva. To su ljudi sumnjivih moralnih kvaliteta, manipulanti bolesnim ljudima i tuđom slabošću Oni ne zaslužuju bilo kakvu podršku, a ne u ovom visokom domu, jer poslanici predstavljaju, svi mi predstavljamo odgovarajuću grupu ljudi koja je glasala za nas. Mi moramo u ovom trenutku, pošto se govori o zdravlju, da govorimo.

Malo više vremena sam oduzeo kolegama, oduzeću još, izvinjavam se onima koji budu pri kraju što će im možda skratiti. Koleginica Ljiljana pomenula je šta je uradila Vlada, a ja moram sada malo da kažem o svojoj profesiji, pošto sam po profesiji patolog, a to je profesija u senci, šta je urađeno što se tiče te profesije. Znači, patolog, šta da kažem, posao na ivici života i smrti, nekada kažem „zona sumraka“. Dijagnostiku gledamo kod živih organa, tkiva i ćelija, postavljamo dijagnozu, a posle, kada dođe do smrti, autopsijom gledamo to sve na jedan drugi način. Zna se za patologe zato što su neophodni u dijagnostici tumora. I naša profesija je u senci ovih zakona.

Vidite, do 2012. godine... U dijagnostici svih tumora, da uzmemo karcinom, maligni tumor dojke, u standardu terapije potrebno je da se utvrdi hormonski status receptora, estrogen i progesteron, HER-2. Vama i gledaocima možda ne znači, ali znači kada se čuje; uzeo sam karcinom dojke jer je raširen i dosta je kampanje za nju, to se odnosi i na druge tumore. Mi smo u Kragujevcu u Kliničkom centru počeli da radimo receptore 2007-2008. godine, kada je bio neki drugi ministar, i morali smo da naplaćujemo od pacijenata 2.000 dinara po jednom hormonskom receptoru; znači, za dijagnostiku malignog tumora dojke to je bilo oko 6.000, oko sto evra. Da vas ne zamaram, imali smo ta tri markera, to je neophodno, i treba i vi kao poslanici da znate jer ima dosta obolelih od malignih bolesti.

Sada, 2018. godine, pogotovo od 2012. i 2013. godine, jednostavno, Ministarstvo zdravlja direktivom, organizacijskom podrškom... Nijedan pacijent ne plaća tu dijagnostiku; imamo receptora svih hormonskih, oko 60, paletu, ranije je sve to naplaćivano. Bez te dijagnostike pacijenti ne mogu da idu na zračnu terapiju, na hemoterapiju, da im se radi prognoza bolesti. Znači, od vremena 2011–2012. godine, kada smo mi direktno od pacijenata naplaćivali, da li su oni imali novac ili ne, niko ih nije pitao kako su se snalazili, sada se dolazi i radi se besplatno.

Eto, zato sam i kolegama opozicionim poslanicima i gledaocima htio da kažem za jednu profesiju u senci, koja je bitna u dijagnostici, nažalost, malignih oboljenja, da je ovo ministarstvo dosta učinilo za njih, kao i da pacijenti budu zaštićeni i da nemaju, pored toga što im je zdravlje ugroženo, i finansijske troškove.

Hvala na pažnji, malo sam odužio.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Slaviša Bulatović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Drecun.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Desanka Repac.

Izvolite.

DESANKA REPAC: Hvala.

Htela bih da pozdravim predstavnike Vlade i gospodina ministra. Kao prvo, htela bih da im se zahvalim na zakonima koji su pred nama, koji su vrlo kvalitetni, visokostručni, neophodni i koji će da osavremene i promene ovu oblast u zdravstvu.

Pred nama je Predlog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima. Ovo je vrlo aktuelna tema, koja se tiče najvećeg ljudskog resursa, zdravlja. Svi zakoni koji se donose su novine koje menjaju, unapređuju i deluju na sveukupan razvoj Republike Srbije pa, analogno tome, i zakoni iz oblasti zdravstva. Zakoni koji se donose su za dobrobit građana.

Ovim se zakonom produžava život ili omogućava život. Zakon ovu oblast uređuje stručno i etički. Postupak transplantacije ćelija i tkiva može se obavljati samo ako je medicinski opravдан. To je procedura, obavlja se kod životno ugroženih ili u cilju poboljšanja kvaliteta života. Ovo je tema koja nije dovoljno zastupljena u javnosti na način koji je u praksi vrlo značajan i važan.

Odredbe ovog zakona odnose se i na matične ćelije. Matične ćelije su osnovne ćelije ljudskog organizma koje uspešno obnavljaju i regenerišu sve ćelije i tkiva. Mogu da se razvijaju u bilo koje tkivo ili tip ćelija. Matične ćelije su promenile medicinu revolucionarno. Matične ćelije iz krvi pupčane vrpce koriste se za lečenje više od 80 bolesti. U poslednjih 25 godina postoji praksa čuvanja matičnih ćelija iz pupčanika. Svake godine se povećava broj bolesti koje se tretiraju njima. Prvi na svetu koji su bili primaoci matičnih ćelija, 1958. godine, bili su naši fizičari iz Vinče. Transplantacija je održena u Parizu. Od njih pet fizičara, četiri su ostala u životu, jedan je smatrao da nije jako ozračen i nije primio adekvatnu dozu matičnih ćelija.

Matične ćelije grade organizam, obnavljaju oštećene ćelije i služe za lečenje. Transplantacija matičnih ćelija je savremen oblik lečenja stečenih i urođenih oboljenja, a za neke i jedina uspešna terapija.

Htela bih da naglasim da treba doneti program promocije koji će na adekvatan način uticati na promenu svesti građana u vezi sa darivanjem svojih organa. Bez donora nema transplantacije. Transplantacija se sve više primenjuje kao jedan od načina lečenja bolesnika. Transplantacija je vrhunska medicina, vrlo je skupa, nemerljivo, ali skuplji je ljudski život. Ako niste znali, 16 puta je veća verovatnoća da će nam zatrebatи tuđi organ, nego da ćete biti u prilici da svoje organe date nekom drugom.

Kod nas postoji nedovoljna informisanost o potrebi, koristi i načinu uzimanja i čuvanja matičnih ćelija. Zato, uradimo sve za pomoć bolesnom čoveku i glasajmo za ove zakone. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Bojanić.

Reč ima narodni poslanik Zoran Bojanić.

Izvolite.

ZORAN BOJANIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Slušajući diskusije u toku jučerašnjeg i današnjeg dana, nekad je diskusije, blago će reći, baš teško čuti. Zašto ovo kažem? Govoriću kao čovek koji je 2011. godine čekao na transplantaciju, čekao donora.

Te 2011. godine u svetu, na svetskoj listi donora koštane srži, odnosno kako se sad to kaže gramatički pravilno – kostne srži, bilo je 17.000.000 donora, u Srbiji samo 2.600. Prosek broja dece koja su čekala na transplantaciju kostne srži te 2011. godine bio je 30 dece. Od toga, svako četvrti dete je imalo sreću da mu donor bude srodnik (brat, sestra). Vidim, medicina je sada uznapredovala, to sad može da bude i roditelj.

Ja nisam imao sreću te 2011. godine da moja sestra, koja je imala sve gene kao i ja, mog oca, a od majke smo nešto vrlo malo imali, tako da su joj postavljali pitanje da li oseća bol kada ja trpim bol, koliko smo bili isti, znači kao jaje jajetu ličimo i danas... Nažalost, nije mogla da mi bude donor i ja sam čekao donora jer u Srbiji tada nismo mogli naći donore da bih odradio transplantaciju ili na klinici ili na VMA, nismo mogli dobiti donora iz inostranstva, jer još uvek nismo bili članica Svetske organizacije s obzirom na mali broj donora u Srbiji. Svoju transplantaciju sam odradio u Italiji. Hvala bogu, sve je ispalо kako treba.

Zato me čude pojedine diskusija koje su bila juče. Neko treba da razmišlja, te 2011. godine, da sam išao preko Zavoda za zdravstveno osiguranje na transplantaciju u Rim, jer Rim je onda bio na listi ustanova koje rade transplantacije za pacijente iz Srbije, to je bilo nekih 120.000 evra, samo troškovi transplantacije i bolničkog lečenja, nakon toga dnevne bolnice... Da ne pričam koliki su troškovi ako vam je donor iz Amerike, kao što je bio mlad čovek koji je meni bio donor. On besplatno daje sve i, za razliku od Evrope gde se to uzima iz krvi, on je insistirao u Americi da mu se uzme baš iz kosti i sve ono što je imao zdravo u organizmu, a to je, čini mi se, dva kilograma i 400 grama koštane srži, on je dao da bi se meni doniralo i da bi se meni transplantacija odradila. To je koštalo 37.000 evra. I onda da saberemo: neka to bude pedeset ljudi u toku godine, neka Republika Srbija da po 120.000 evra, to je šest miliona evra. Pa za šest miliona evra mi ćemo mnogo opreme, mnogo novih lekova kupiti i omogućiti onoj deci koja sad moraju da se leče u inostranstvu, jer mi toga nemamo, da ih lečimo ovde.

I, da ne dužim, ja ću nastaviti po drugom amandmanu o istoj priči, mislim da je ovo dovoljno. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Dragana Barišić.

Reč ima narodni poslanik Dragana Barišić.

DRAGANA BARIŠIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući. Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane koleginice i kolege narodni poslanici i poštovani

građani Srbije, već treći dan raspravljamo o veoma važnim zakonima iz oblasti zdravstva i zaista smatram da su ovo zakoni koji su jako bitni i koji bi trebalo da nas ujedine sve ovde, da svi radimo na podizanju svesti naših građana o tome koliko su važni ovi zakoni i koliko je važna naša humanost koju treba da pokažemo.

Kada su predloženi zakoni u pitanju, smatram da ne bi trebalo da postoji bilo kakva dilema i sumnja u njihovu primenu, kao ni bilo kakva sumnja da će biti bilo kakvih zloupotreba. Predloženi zakoni predstavljaju signal da je društvo spremno da pokaže humanost, odnosno najviši stepen humanosti i signal građanima da je društvo spremno da prihvati transplantaciju kao jedan normalan terapijski poduhvat, koji se radi svuda u svetu.

Ovom prilikom želim da kažem zbog onih građana koji gledaju ovaj prenos a možda još uvek ne znaju šta znači transplantacija – transplantacija znači mnogim ljudima, pre svega mladim ljudima, da mogu da nastave svoj život kvalitetnije i bolje. Svakako da se organi uzimaju od osoba koje su preživele moždanu smrt. I moramo naše građane da upoznamo sa tim da iz moždane smrti nema povratka. Zaista niko neće uzimati organe sa živih ljudi, neće biti bilo kakvih zloupotreba, jer u procesu transplantacije učestvuje više desetina ljudi. Znači, u jednom danu ili noći više desetina medicinskih radnika učestvuje u tom procesu. Da li uopšte može tada da se posumnja na bilo kakvu zloupotrebu?

Smatram da svi mi treba da zauzmem jedinstven stav, da radimo na podizanju svesti i da našim građanima iz ove sale damo jednu jasnu poruku, ali i u kontaktu van ove sale, da je ovo nešto što je najhumanije. Ponosna sam na našu vladu, na naše ministarstvo, koje je posle toliko godina smoglo snage da donese ovako dobre zakone.

Poštovani ministre, ovom prilikom bih da vam se zahvalim na svemu onome što radite u prethodnih nekoliko godina i danas da naše zdravstvo oporavite od uništenog zdravstva do 2012. godine, a znamo svi na kakov je rubu propasti bilo 2012. godine. Nastavite tako, a mi ćemo vas sa ove strane podržavati i dalje. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mirko Krlić.

Reč ima narodni poslanik Mirko Krlić.

Izvolite.

MIRKO KRLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Uvaženi gospodine ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, moje znanje iz oblasti medicine je u okvirima prosečnog pacijenta, ali ipak se usuđujem da govorim o ovoj temi verujući da oporavak našeg zdravstvenog sistema predstavlja najvidljiviji, najznačajniji pomak u razvoju našeg društva i naše države jer dotiče svakog građanina bez obzira na socijalni i društveni, politički, intelektualni ili bilo koji drugi status.

Obnova i oporavak podrazumeva prevashodno modernizaciju u pravcu najsavremenijih naučnih dostignuća iz oblasti medicine i primene u našoj praksi, u

našem zdravstvu, ali podrazumeva i širenje svesti samih građana o potrebi prihvatanja modernizacije. Zakon o ljudskim ćelijama i tkivima upravo tu treba da zaživi, u svesti naših građana, kako bi prihvatili darivanje i dobijanje ljudskih ćelija i tkiva kao najhumaniji čin. Znam da to neće ići lako a primer jeste i naša rasprava. Narodni poslanici bi trebalo da budu bolje informisani od prosečnog građanina, pa, eto, i tu ne možemo da nađemo zajednički stav. Pitam se kako je to moguće kada potičemo od naroda koji je pre 800 godina bio savremen što se medicine tiče, koji je znao tajne hirurgije. O tome svedoče freske u našim manastirima: nadam se da smo svi videli Kozmu i Damjana, Svetе враче, u Žiči, nesumnjivo sa hirurškim nožem u ruci, što svedoči da su poznavali tajne hirurgije i da to nije ni mit ni legenda, već sušta istina.

Danas hvatamo korak sa savremenim svetom i trudimo se da ga ponovo dostignemo. Na zaostajanje Srbije na putu savremenosti uticale su razne istorijske, političke, geopolitičke okolnosti, međutim, uticala je značajno i bivša vlast sa svojim nesmenjivim i većitim ministrima, koji su svoje zdravstvene potrebe završavali u inostranstvu (imali smo i pokajničko svedočenje o tome), a svoju poziciju u zdravstvu uglavnom koristili za lobiranje u korist farmaceutskih kuća, čineći sam vrh farmaceutske mafije, bogateći se na račun zdravlja sopstvenog naroda.

Donošenjem ovakovog zakona ova vlada i ovo ministarstvo pokazuju svoju pravu nameru, svoju veliku humanost i svoje veliko delo kada se radi o kvalitetu života najugroženijih građana. Samim tim, unapređuje se kompletno stanje nacije i zaista je gotovo stvar pristojnosti biti protiv toga. Samo licemeri mogu politizirati po ovoj temi. Plemenitost je suština ovog zakona, kako je rekao moj kolega dr Laketić. Plemenitost je pravo ime za ovaj zakon. Zar to nije dovoljan razlog da se podrži? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tijana Davidovac.

Reč ima narodna poslanica Tijana Davidovac.

Izvolite.

TIJANA DAVIDOVAC: Zahvalujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Republike Srbije, s obzirom na to da je reč o oblasti medicine koja se intenzivno razvija i stvara mogućnosti za lečenje, ovim predlogom zakona urediće se oblast ljudskih ćelija i tkiva u skladu sa najvišim standardima medicinske nauke i prakse.

Nakon dugogodišnje primene Zakona o transplantaciji ćelija i tkiva, koji je donet 2009. godine, utvrđena je jasna potreba da se definišu i urede poslovi u oblasti ljudskih ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, kao i uslovi pod kojima se ti poslovi mogu obavljati, kao što su darivanje, dobijanje, testiranje, obrada, očuvanje, skladištenje, distribucija i primena ljudskih ćelija i tkiva od živog ili umrlog lica kod ljudi.

Takođe, postojeći zakon nije jasno definisao ustanovu koja bi mogla da bude banka ljudskih tkiva. Jasnim definisanjem i preciziranjem uslova u ovoj oblasti u pogledu obavljanja poslova, prostora, opreme i kadra iza nas bi ostala dugogodišnja

loša praksa, jer zdravstvene ustanove koje obavljaju neke poslove u ovoj oblasti ne mogu da podnesu zahtev za dobijanje dozvole za obavljanje tih poslova, tako da je ova oblast u Republici Srbiji potpuno neuređena, bez jasnih pravila i preciznih uslova. Predloženi zakon jasno definiše koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i koje mogu biti banke ljudskih tkiva, uključujući i sve uslove koje moraju da ispune da bi doobile dozvolu.

Pored toga, kako bi se ova oblast razvila po najvišim standardima medicinske nauke i prakse, u Republici Srbiji neophodno je definisati registar davalaca matičnih ćelija, što će omogućiti brže pronalaženje nesrodnih davalaca i obezbeđivanje ćelija za presađivanje. Predloženi zakon uređuje aktivnosti u ovoj oblasti, što doprinosi razvoju i unapređenju rada sa nacionalnim davaocima, bržem ostvarivanju zdravstvene zaštite i unapređenju međunarodne saradnje.

Pozivam svoje kolege da u danu za glasanje podrže predloženi amandman. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nenad Mitrović.

Reč ima narodni poslanik Nenad Mitrović.

NENAD MITROVIĆ: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre sa saradicima, ja sam podneo amandman na član 1. Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima kojim predlažem da se u članu 1. doda stav 3. Amandmanom se dodatno definiše član 1. Predloga zakona.

Razlog za donošenje Predloga zakona sadržan je u potrebi da se oblast ljudskih ćelija i tkiva kod ljudi zasnuje na najvišim standardima medicinske nauke i prakse s obzirom na to da je ovo oblast medicine koja se intenzivno razvija i nudi velike mogućnosti za lečenje, kao i da se zdravstvenim ustanovama koje obavljaju ove poslove omoguće bolji uslovi za njeno obavljanje u skladu sa savremenim dostignućima u ovoj oblasti.

Gospodine ministre, spomenuću DZ Bujanovac, svestan da osnivačka prava pripadaju lokalnoj samoupravi a ne Ministarstvu za zdravstvo, ali moram ovo da kažem zbog nivoa pružanja zdravstvenih usluga i zdravstvene zaštite pacijenata. Ja vas molim da, u skladu sa svojim ovlašćenjima, pošaljete inspekcijski nadzor da uradi analizu i naloži mere ako je to potrebno.

Naime, radi se o tome da je 18. juna 2018. SO Bujanovac usvojila završni račun Opštine za 2017. godinu, a Izveštaj o radu DZ sa finansijskim izveštajem za 2017. godinu usvaja 28. juna 2018. godine, što znači deset dana posle usvajanja završnog računa, odnosno budžeta Opštine Bujanovac za 2017. godinu. Najveća nelogičnost je u tome što se finansijski izveštaj DZ Bujanovac za 2017. godinu ne slaže za oko 2.400.000 dinara sa iznosom koji je prikazan u završnom računu, to jest budžetu Opštine za 2017. godinu. Kada su odbornici u SO Bujanovac postavili pitanje predsedniku Opštine o

čemu se radi, predsednik Opštine ne da nije htio da da odgovor na ovo pitanje, nego nije htio uopšte da razgovara s odbornicima.

Po izveštaju, Dom zdravlja za 2017. godinu prikazuje 2.400.000 dinara više novca nego što je bilo u završnom računu Opštine za 2017. godinu. O tome kako lokalna samouprava uplaćuje novac na ime materijalnih troškova, a Dom zdravlja iz novca namenjenog za materijalne troškove isplaćuje plate neugovorenim radnicima, govoriću po narednom amandmanu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Nemamo nikakav problem da pošaljemo da se proveri, ali, zbog svih, samo da znate jednu stvar: što se tiče domova zdravlja, pripadaju lokalnoj samoupravi. Lokalna samouprava bira direktora, bira upravni odbor, bira nadzorni odbor. Mi isplaćujemo plate, dajemo novac za potrošni materijal, za sve što je neophodno, ali koga će da izaberu za direktora, kako će da radi upravni odbor, upravni odbor odgovara njima, sve je stvar lokalne samouprave.

Možemo da pošaljemo inspekciju, da kažemo šta je bilo, ali molim da svi znaju koja je adresa za to da bi se rešilo. Ne biramo nikog od njih, ni direktora, ni upravne ni nadzorne odbore, niti bilo šta, ali ćemo poslati, da imate izveštaj, jer to možemo da uradimo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, ministre.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Cokić.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Cokić.

RADOSLAV COKIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministri sa saradnicima, kolege poslanici, razgovaramo o setu zakona iz oblasti zdravstva i drugim zakonima – ovi su od velikog značaja za Republiku Srbiju – i njihovom usklađivanju sa zakonima EU. Mi smo juče imali raznorazna osporavanja, ali mene uvek raduje kada razgovaramo i usklađujemo zakone sa zakonima EU jer na taj način idemo što brže ka Evropskoj uniji.

Da me ne bi pitali posle zašto tako mislim, to je zato što je to od presudnog značaja da bismo imali standarde u medicini i drugim oblastima i da bismo ulaskom u EU rešili i mnoge probleme u Srbiji a i naše odnose u regionu, da bismo olakšali život našim građanima, uz poštovanje politike koju vodi gospodin Aleksandar Vučić u odnosima sa drugim i velikim silama i stavljanjem Republike Srbije na pravo mesto.

Vi ste juče doživljavali mnoge kritike za potpuno beznačajne stvari, da li se neko sa nekim slikao... Pa, molim vas, izvadite vaše albume pa vidite ko se kada i sa kim slikao, zbog čega i kakav to značaj ima.

Vi zaslužujete čestitke za ono što ste uradili u oblasti zdravstva i medicine, jer je pre samo nekoliko godina, pre vašeg dolaska bio potpuni haos i potpuno devastirana

oblast. Uradili ste mnogo po pitanju infrastrukture u medicini, po pitanju kadrova, po pitanju opreme.

Ja dolazim iz Smederevske Palanke, ali sam dugo radio u Smederevu pa ču da navedem kratko jedan primer. Ovde je prof. Vekić, kome se posebno zahvaljujem jer je uvek imao vremena da pomogne kada smo kod njega dolazili povodom pitanja bolnice „Sveti Luka“ u Smederevu. Danas je to jedan uređeni regionalni centar zahvaljujući vama, zahvaljujući Vladi Republike Srbije, zahvaljujući gradonačelnici Grada Smedereva i dvojici direktora koji su odlični menadžeri i dobro rade.

Rekao sam, dolazim iz Smederevske Palanke, gde je situacija nešto drugačija, znamo to svi. Tamo je bilo možda i boljih kadrovskih rešenja i boljih doktora; nažalost, ono što ču sada da kažem istina je, mnogi od njih žele da budu direktori pa onda odatle nastanu problemi, koji su sada prevaziđeni, nadam se.

Znam da imate želju da od bolnice „Stefan Visoki“ u Smederevskoj Palanci napravite takođe regionalni centar jer pruža usluge za više od 100.000 stanovnika opština Smederevska Palanka i Velika Plana i okoline, jer je nekom iz Topole bliža Smederevska Palanka nego Kragujevac, teritorijalno. Znam da pravite projekte da uredite tu bolnicu, da je opremite na adekvatan način i, kažem, da imamo drugi regionalni centar u Podunavskom okrugu. Ali neću samo da hvalim, ukazaću na neke stvari za koje vas molim da obratite pažnju.

U velikim centrima kao što su Beograd, Novi Sad, Niš, Kragujevac mislim da se kadrovsko pitanje rešava na adekvatan način kada su specijalizanti u pitanju. Kada je u pitanju opština Smederevska Palanka, čini mi se da to nije slučaj, jer je veliki broj lekara, kvalitetnih lekara, otišao u penziju. Još jedna grupa lekara odlazi u penziju. Vi znate koliko je teško pripremiti novi kadar, koliko rada treba da se uloži, i od njega samoga, i države i Ministarstva. Zato vas molim da neko iz Ministarstva to prati, jer, kažem, ja kao čovek koji tamo živi i 100.000 drugih ljudi koji tamo sa mnom zajedno žive želimo da taj regionalni centar funkcioniše na što bolji način i da imamo mogućnost da ove zakone koje danas donosimo primenjujemo koristeći taj regionalni zdravstveni centar. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Hvala što ste primetili šta je urađeno, ali na tome se, naravno, neće stati.

Što se tiče kadrova, želim da svi znaju, nemamo nikakav problem da zaposlimo kadrove, 10.200 medicinskih radnika smo zaposlili u protekle nešto manje od četiri godine, dali preko 6.000 specijalizacija, koje su kad smo došli bile zabranjene. Znači, to su vam konkretnе stvari, činjenice koje su krajnje jednostavno proverljive.

Nama je samo neophodno da taj koji vodi ustanovu ima viziju šta mu treba. Ništa drugo. Ne postoji neko kome nismo izašli u susret, i sa zapošljavanjem i sa

specijalizacijama, kad vidimo da postoji vizija u narednih deset godina, da sad kreće da pravi plan kome će dati specijalizaciju, koje će mu specijalizacije trebati. Specijalizant ne može svih četiri-pet godina da bude tu, on mora da ide na kruženje, mora da ode u drugi centar, mora da se organizuju dežurstva u bolnici, mora sve to. Znači, to je vizija. Nije realno da mi možemo da stignemo da vidimo u svakom, ali zato postoji direktor, zato postoji uprava, zato postoje načelnici, koji moraju da znaju, to je njihova odgovornost, šta je ono što je njima neophodno u narednih deset godina. Mi ne pravimo plan za šest meseci, za godinu dana, pravimo ga za deset godina.

Mi još nismo dobili prvog specijalistu; specijalizaciju smo dali 2014. godine, a pogledajte koliko je prošlo vremena. Još prvog nismo dobili! Znači, to je proces koji traje. Jednostavno, ne možete preko noći da ga rešite, ali moramo na vreme da ga rešavamo, plus da nadoknadimo sve ono što je bilo: zabrana specijalizacija, zabrana svega onoga što je bilo, gde smo imali više nastavnika fizičkog, vodoinstalatera, nemedicinskih radnika, vozača i sličnih, nego medicinskih radnika.

Ako neko misli da je to bilo lako zaustaviti, pa krenuti da se ispravlja i da se ispravlja, od toaleta koji nisu mogli da se zatvore, od prozora koji nisu mogli, morali ste da stavljate čebad, da se zatvore... Ali sve što dobro uradite, to se ne računa, uvek se traži nešto više. No, nema veze, nastavićemo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Marko Atlagić.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić.

MARKO ATLAGIĆ: Uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine, gospodine ministre sa saradnicima, poštovane dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani Srbije, meni je žao što nema onih koji su juče kritikovali sve ono što je Vlada Republike Srbije učinila u proteklom periodu. Bilo je nekoliko poslanika iz bivšeg režima, ali pobegli su; verovatno u kancelarijama sad slušaju šta ćemo da kažemo. Voleo bih da su ovde, ali nisu, da ih upitamo sada pošto su (jedan deo) i kod kuće, ustaju sad, doći će na kaficu negde u četiri posle podne, to rade svaki put, da ih pitam samo ovo – da li je tačno da je srpsko zdravstvo pre dolaska Srpske napredne stranke na vlast i Aleksandra Vučića na mesto predsednika Vlade bilo najgore u Evropi? Ocena Evropske komisije. Gospodo dosmanlije, da li je tačno ili ne? Sami odgovorite sada u svojim stanovima ili kancelarijama.

Drugo, da li je tačno da je srpsko zdravstvo već 2015. godine zauzelo 30. mesto od 35 na listi? Napominjem da pre ove godine nismo uopšte bili rangirani, nismo dospeli na rang-listu; dakle, ne 35, nego ko zna koji. Godine 2015. trideseti na rang-listi, od 35. Da li je tačno ili ne? Voleo bih da ukrstimo podatke, jer takvu opoziciju tražimo, da govorimo argumentima, da damo predloge, da damo ideje i da kažemo i ono što ne valja u zdravstvu. Hvala bogu da ima i onoga što ne valja, i biće u budućnosti.

Da li je tačno da je 2016. godine sa tridesetog srpsko zdravstvo došlo već na dvadeset četvrto? Već tada sedam zemalja iz EU je iza nas. Voleo bih da to demantuju

gospoda iz bivšeg režima. Da li je tačno da je gospodnje 2017. godine srpsko zdravstvo zauzelo 20. mesto?

Da rezimiram u jednoj rečenici, od dolaska SNS-a na vlast, gospodina Aleksandra Vučića za predsednika i vas, gospodine ministre, koji ste zaslužni za ovaj uspeh, za petnaest mesta. Da je bivši režim samo za jedno mesto ili deset mesta, gde bi nam danas kraj bio. Toliko o kritikama bivšeg režima.

Prelazim na amandman. Ovim amandmanom na član 1, gospodine potpredsedniče, želeo sam da čitav ovaj zakon u određenoj meri doprinese modernizaciji Republike Srbije, jer jedino takva Srbija može osigurati napredak opštih medicinskih uslova, to je moj amandman, koji utiču, pored ostalog, i na mentalno zdravlje svakog pojedinca u Republici Srbiji.

Da je Vuk Jeremić, u narodu zvani Vuk Potomak, imao osigurane opšte medicinske uslove, ne bi autorskim tekstom u francuskom listu „Mond“ na dan 17. 7. gospodnje 2018, kada je predsednik Vučić imao veoma važan susret sa državu Srbiju sa predsednikom Makronom, nama prijateljske Francuske, optužio državu Srbiju, podvlačim, optužio državu Srbiju i njenog predsednika kada je rekao da je „Srbija lider stabilokratskih tendencija na zapadnom Balkanu“. Tako je predsednik Francuske samo dva sata pred susret sa predsednikom Srbije Aleksandrom Vučićem mogao pročitati optužbu, najtežu u istoriji diplomatskih odnosa uopšte, u istoriji diplomatskih srpskih odnosa.

Ja nemam vremena da govorim o tome šta je to stabilokratija, a biće vremena u ovom visokom domu, i da vidite čiji su izrazi, odakle ih je pokupio i koje su optužbe na račun države Srbije, predsednika i Vlade Republike Srbije kada predsednik i Vlada ulažu sve svoje umne i fizičke sposobnosti da rešavaju jedan od najvećih i najznačajnijih problema u istoriji Srbije. Istorija zasigurno neće oprostiti Vuku Jeremiću za sve ono što je radio protiv interesa građana Srbije.

Zato je, poštovani potpredsedniče, ovaj amandman veoma važan za opšte medicinske uslove, kako se ne bi pojedini tipovi u liku Vuka Jeremića pojavljivali na političkoj sceni Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik mr Igor Bečić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Igor Bečić.

Izvolite.

IGOR BEČIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani članovi Vlade, podneo sam amandman na član 1. koji glasi: „Ovim zakonom podstiče se sveobuhvatni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na unapređenje zdravstvenog sistema“.

Veoma važno zakonsko rešenje, koje je u sklopu reforme zdravstva i podizanja kvaliteta usluga zdravstvenih ustanova, u koje se ulažu značajna sredstva od strane Vlade i resornog ministarstva, kao i od strane lokalnih samouprava. Možemo biti sigurni

da resorno ministarstvo čini sve da podigne kvalitet zdravstvenih usluga i da nabavkom savremene opreme, uz ova zakonska rešenja, možemo da spasavamo ljudske živote, što je u ovom trenutku najvažnije.

Za razliku od opozicije, mi podižemo kvalitet života građana, a oni se, pored svega lošeg što su činili u prošlosti i dok su bili na vlasti i u tim godinama potpuno devastirali Srbiju, danas pridružuju napadima na predsednika i Vladu. Kada u jednom danu imamo Tačija, koji kaže da je jučerašnji sastanak bio najkraći u poslednjih šest godina, ali nije bilo lako razgovarati sa predsednikom Vučićem, koji smatra da je Kosovo i dalje deo Srbije, da je Kosovo ili Kačanik srce Srbije, mi opet ovde u Narodnoj skupštini imamo opoziciju koja govori u korist ovakvih izjava, koja govori u korist ljudi koji žele Srbiju na kolenima. Gospodin Obradović kaže da je očigledno da se predsednik Vučić, kako bi sačuvao vlast, obavezao da potpiše pravnoobavezujući sporazum sa Prištinom; pa imamo Đorđa Vukadinovića koji je rekao da Skupština nema informacije o razgovorima koje Vučić vodi u Briselu; pa gospođa Tatjana Macura kaže da predsednik Srbije treba da podnese izveštaj o čemu se pregovara. Svi uglas u podršku predsedniku samozvanog Kosova, koji s druge strane jasno kaže da predsednik Vučić ima jasan stav, koji je i stav građana Srbije. Zahvalujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Koleginice Radeta, izvolite po amandmanu.

VJERICA RADETA: Mi smo takođe pominjali Kosovo i Metohiju u okviru ove rasprave, ali smo pre svega pominjali „žutu kuću“ i trgovinu organima. Naravno, nemamo nikada ništa protiv toga da se tema proširi na sve što je aktuelno u Srbiji; mi vapimo za tim da imamo takve sednice gde narodni poslanik može da kaže sve što misli da treba da kaže.

Zato sada u ime Poslaničke grupe SRS kažem ono što mislimo da je jako važno, a vezano je za Kosovo i Metohiju, za pregovore, za ovo što Vučić svaki put kada se vrati sa pregovora priča, šta se tamo nešto strašno pričalo, najnapornije, najteže, ali mi nikada još nismo saznali šta se konkretno pričalo i šta je konkretno dogovoren. Da li će doći do tog pravnoobavezujućeg sporazuma? Mi srpski radikali mislimo da ne sme nikako, zato što je taj pravnoobavezujući sporazum, šta god to bilo, sasvim sigurno nešto što bi bilo nož u leđa državi Srbiji i Srbima sa Kosova i Metohije.

Takođe – neko ovde malopre kaže „zbog gledalaca“, kao da smo mi Narodno pozorište, ne, nego zbog javnosti – želimo da skrenemo pažnju da na vreme građani Srbije shvate, da ne padnu slučajno pod uticaj i ne prihvate eventualni referendum vezan za status Kosova i Metohije. Status Kosova i Metohije je utvrđen Ustavom Republike Srbije i niko nema pravo da ga menja i niko nema pravo da nudi nekakvo drugo i drugačije rešenje. Obmana je svaki referendum, zato što se referendumom zapravo potvrđuje volja vlasti. U referendumu, u sprovođenju, pripremama itd., učestvuje isključivo vlast, ne i opozicija. Zato mi upozoravamo građane da ne nasednu naivno na priču da treba da se održi referendum vezan za status Kosova i Metohije.

Što se tiče zakona o kojima danas govorimo, za to ćemo koristiti vreme kada dođemo po amandmanima.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Kolega Bećiću, želite po amandmanu?

Izvolite.

IGOR BEČIĆ: Hteo sam samo da ponovim ono što sam rekao i što smatram da je važno u onome o čemu sam govorio. Citiram izjavu koja je rečena: „Jučerašnji sastanak je bio najkraći u poslednjih šest godina, ali nije bilo lako razgovarati sa predsednikom Vučićem, koji smatra da je Kosovo i dalje deo Srbije, da je Kosovo ili Kačanik srce Srbije“. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova zbog potrebe da Narodna skupština što pre doneše akta iz dnevnog reda ove sednice.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Ljubica Mrdaković Todorović.

Reč ima narodna poslanica dr Ljubica Mrdaković Todorović.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani gospodine ministre, predloženi zakoni su znak da smo mi kao društvo spremni da pokažemo najviši stepen humanosti ali i da prihvatimo nešto što je normalan terapijski postupak u medicini svuda u svetu. Naravno, svi mi zdravstveni radnici radićemo sa našim pacijentima, posebno izabrani lekari, na promociji zaveštanja organa.

U jučerašnjoj diskusiji moglo se čuti od pojedinih opozicionih poslanika negativnih konotacija na vaš rad i rad Ministarstva zdravlja, što apsolutno nije tačno i ne odgovara činjenicama, a to kod određenih stvara ljubomoru, zavist pa čak i mržnju, ali to je već njihov problem. Niko ne može da ospori postojanje novog Kliničkog centra u Nišu. Da li postoji? Postoji, naravno. Niko ne može da ospori nabavku i početak rada novih šest linearnih akceleratora. Niko ne može da ospori primenu elektronskih recepata i implementaciju Integrisanog zdravstvenog informacionog sistema. Niko ne može da ospori izgradnju savremenog Centra za iks nož u Kliničkom centru Srbije. Niko ne može da ospori besplatne preventivne pregledе za građane; pregledano je više od 170.000 građana za devet dana akcije i takva vrsta pregleda nastaviće se i u budućnosti.

Da bih podsetila pojedine naše poslanike, koji očigledno nisu upućeni u rezultate rada Ministarstva zdravlja na čijem ste čelu, ja ću retrogradno od 2015. godine pomenuti rezultate rada ministarstva kojim vi rukovodite.

Htela sam da kažem da dosta dugo radim u zdravstvenom sistemu, promenili su se mnogi ministri, i šta pamtim iz perioda ministrovanja nekih od njih? Nedostatak osnovnih sredstava za rad, na primer, nedostatak sterilnih rukavica, pa smo taj papir od sterilnih rukavica stavljali kao podmetač za pregledе umesto kompresa; nedostatak

konca, ketguta, vajkrila; nedostatak anestetičkih sredstava, gela za ultrazvučni pregled trudnica i ginekoloških pacijenata. A o krupnijim sredstvima za rad da i ne govorim, nego, kako kažu naši stari ljudi – bilo, ne ponovilo se više.

Što se tiče rezultata rada Ministarstva zdravlja od 2015. godine, počeću sa tom godinom, u 2015. godini obavljena je prva operacija gama nožem u Srbiji u Nacionalnom gama centru u Kliničkom centru Srbije. Ministarstvo zdravlja Republike Srbije uvelo je u rad ustanova primarnog nivoa zdravstvene zaštite posebne savetovališne jedinice za pacijente koji boluju od šećerne bolesti, tzv. savetovališta za dijabetes. U okviru obnavljanja savetovališta, pokrenut je pilot-projekat za dijabetes u dva doma zdravlja, u Čačku i Beogradu na Savskom vencu, a pod pokroviteljstvom Republičke stručne komisije za dijabetes i Ministarstva zdravlja, sa primarnim ciljem uvida u kontrolu dijabetesa kod reprezentativnog uzorka pacijenata sa dijabetesom tipa dva koji se već nalaze na oralnoj terapiji.

Vanbolničko porodilište Doma zdravlja Preševo počelo je sa radom u 2015. godini. Opremanje porodilišta obezbedila je Misija EU u Srbiji, a Ministarstvo zdravlja uradilo je proširenje kadrovskog plana i omogućilo raspisivanje konkursa za zapošljavanje dva ginekologa i deset babica i medicinskih sestara.

Otvoreno je Savetovalište za dijabetes u Domu zdravlja Niš, mojoj matičnoj zdravstvenoj ustanovi, koje je formirano na predlog ministra zdravlja i Republičke stručne komisije za prevenciju i kontrolu šećerne bolesti.

Kompanija „Nektar“ donirala je 26.000.000 dinara Ginekološko-akušerskoj klinici „Narodni front“ za obnovu i adaptaciju dela drugog sprata klinike kako bi se prošilo Odeljenje za vantelesnu oplodnju.

Država je u 2015. godini izdvojila 334.000.000 za lečenje retkih bolesti.

Kraljevačka bolnica je u 2015. godini pustila u rad magnetnu rezonancu koju je bolnici poklonio donor iz Kanade.

Za godinu dana rada Fonda za lečenje dece od retkih bolesti, u 2015. godini, 23 pacijenta послата su na lečenje u inostranstvo, a potrošeno je oko 60.000.000 dinara i 140.000 evra.

Domu zdravlja u Svilajncu uručena je pomoć Japana kroz medicinske aparate (rendgen, ultrazvuk, EKG, CTG, inhalator) vredne 71.750 evra.

Dom zdravlja u Šidu bogatiji je za mobilnu ambulantu koju im je donirao Populacioni fond UN. Reč je o mobilnoj ambulanti za ginekološko-akušersku praksu, odnosno vozilu koje je neophodno u hitnim slučajevima. Pored toga, donirani su i mobilni ultrazvučni aparat za ginekološku dijagnostiku, medicinski sto za ginekološke preglede i mobilni EKG.

U novom kliničkom centru u Nišu u 2015. godini je prvi put urađena operacija mehanička potpora radu leve komore srca.

O rezultatima vašeg rada i rada Ministarstva zdravlja na čijem ste čelu za 2016, 2017. i 2018. godinu govoriću po sledećim predloženim amandmanima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta, po amandmanu.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Kada narodni poslanik koji je predstavnik vlasti kaže da poslanici koji su protiv Predloga zakona zapravo ne znaju šta radi ministarstvo – ne, situacija je potpuno suprotna. Kada ste vlast, onda kad negde odete, svi vas hvale da bi tu ostali, da bi bili ušuškani. A kada ste opozicija, onda imate sve moguće podatke. A pogotovo kada ste Srpska radikalna stranka. Vi znate ko sve, odnosno ne znate ko, ali znate kakve sve podatke mi dobijamo, tako da pustite tu priču da vi znate sve.

Ne znam šta je htela koleginica kada je rekla da će sad „retrogradno“ da se osvrne na rad ministra Lončara; ja sam mislila da hoće nešto retroaktivno da govori o stanju u zdravstvu. Pa je onda, između ostalog, pomenula kako devedesetih godina nije imala sterilne rukavice kao lekar i ne znam šta joj je još falilo. Da, to je bilo vreme kada smo bili pod sankcijama, to je bilo vreme bombardovanja. Odgovor zašto tada nije imala rukavice koleginici bi mogao da da Toni Bler, savetnik predsednika. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice, da li želite repliku?

Izvolite.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: U svom izlaganju uopšte nijednog trenutka nisam pomenula devedesete godine, nego sam rekla da trideset godina radim u zdravstvu i da se za taj vremenski period promenilo mnogo ministara i da pamtim da u vreme ministrovanja pojedinih od njih nismo imali određena sredstva za rad. A želela sam, naravno, da istaknem činjenice vezane za rad Ministarstva zdravlja od 2015. godine do današnjih dana. Ne vidim ništa loše u tome. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Reč ima narodni poslanik Marko Parezanović.

MARKO PAREZANOVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Poštovani ministre, poštovane kolege, poštovani građani, pred nama je jedan izuzetno važan zakon, zakon o ljudskim ćelijama i tkivima, oblast koja nudi velike mogućnosti za lečenje i zbog toga je potrebno da bude na jedan jasan i precizan način novim zakonom definisana, sa osnovnim ciljem da se poveća dostupnost zdravstvene zaštite svakom pacijentu i, s druge strane, da se poveća svest građana o značaju davalštva, o značaju davanja i doniranja. Da bi ta svest bila na višem nivou, naravno, potrebno je da postoji i veće poverenje između građana i zdravstvenih institucija. Poverenje se, između ostalog, gradi kvalitetnim zakonima i kvalitetnom primenom zakona.

Prirodno je da ljudi sumnjuju, ali ono što je mnogo veći problem jeste to što se u poslednje vreme pojavio veliki broj javnih ličnosti i političara koji rade negativnu kampanju prema zdravstvu u Srbiji, kreiraju različite teorije zavere, različite paranoje.

Najčešće se radi o šarlatanima i neznalicama, koji nikada nisu prošli pored medicinskog fakulteta a kamoli da nešto o medicini znaju.

Tako imamo situaciju da ljudi koji su vakcinisali svoju decu sada govore građanima da oni to ne treba da čine i bore se protiv vakcinacije, optužuju državu Srbiju da se za vakcinaciju ne bori da bi zaštitila zdravlje svoje nacije već da bi negde neko nešto zaradio. A kada imamo situaciju da u 21. veku neko dete umre od morbila, onda ih nema nigde.

U prethodnih nekoliko dana zaista smo svašta mogli da čujemo tokom zasedanja Narodne skupštine, do toga da će neko da otima građane Srbije, da ih ubija, da prodaje njihove organe i ne znam šta sve ne.

Između ostalog, čuo sam i jednu izjavu kolege Boška Obradovića, koji je rekao – inače, radi se o velikom stručnjaku koji se u sve razume, od ekonomije, privrede, pravosuđa, zdravstva, veliki stručnjak koji u svojoj radnoj knjižici ima upisanih šest godina radnog staža u Gradskoj biblioteci – da građani Srbije danas ne veruju zdravstvenim institucijama zato što je negde neko pre 40 ili 50 godina ukrao neku bebu. Pa mu ni to nije bilo dosta, već je direktno optužio nas i rekao – vi ste ukrali bebu. Prosto mi je neverovatno da je moguće da se neko služi takvim rečima zarad skupljanja nekih političkih poena!

Takođe, rekao je i da mladi odlaze iz Srbije jer samo članovi Srpske napredne stranke mogu da dobiju posao. Poštovani ministre, u vašem resoru, u Domu zdravlja u Čačku zaposlena je snaja Boška Obradovića, supruga njegovog rođenog brata; zaposlena je 2014. godine, a 2017. godine je dobila specijalizaciju. Dakle, ne član Srpske napredne stranke, već član najuže porodice Boška Obradovića. Na tom primeru vidite kako su to velike laži. Postavlja se pitanje – ako je neko sposoban da slaže na tako lako proverljivom pitanju, kako možemo bilo šta drugo da mu verujemo?

Postoje i neki pozitivni primeri. Pre svega mislim na kolege narodne poslanike iz struke, lekare koji su ceo život posvetili učenju, pomaganju građanima. Mislim i na kolege iz vladajuće većine ali i na neke kolege iz opozicije koje su na veoma korektan način branile ne samo zdravstvene ustanove u kojima rade nego pre svega struku, i na odgovoran način govorile o ovoj veoma važnoj temi.

Ono što hoću da kažem, poštovani ministre, u svoje ime, a siguran sam i u ime Gradske uprave Grada Čačka, jeste da smo u prethodne dve-tri godine imali zaista izuzetnu saradnju i napravili velike pomake. Otvorili smo angio salu, renovirali porodilište, imali investicije vredne preko milion evra. Čekaju nas i novi projekti, veliki broj novih radnih mesta i za medicinske sestre, i za lekare veliki broj novih specijalizacija. Do kraja godine biće odobrena i nova radna mesta za lekare, što je nama posebno važno jer smo obećali građanima Čačka da ćemo u narednom periodu zaposliti sve nezaposlene lekare sa evidencije Službe za zapošljavanje bez obzira na to da li su članovi neke stranke ili ne. Veliki posao nas čeka i želim da se zahvalim na veoma kvalitetnoj saradnji koju smo imali.

Na kraju želim da kažem da ču bez razmišljanja nedvosmisleno podržati ovaj veoma važan i dobar zakon. Hvala.

(Dragan Vesović: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Pominjanje predsednika poslaničke grupe. Kao zamenik predsednika poslaničke grupe imate osnova, izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Sedim ovde od jutros i slušam stvari koje nemaju baš ni veze sa zakonom, ali slobodna interpretacija narodnih poslanika nije mi nikada smetala. Smeta mi kada se prozivaju ljudi koji nisu u sali pa u ovom...

(Poslanici SNS-a dobacuju.)

Slobodno, gospodo, ima vas više nego što sam ja sam; ja mogu da izdržim, slobodno.

Dakle, ako Boško Obradović, predsednik i šef moje poslaničke grupe, nije tu, a cenjeni kolega koji je govorio pre mene je iz istog grada, ja mogu da shvatim da su u pitanju njihovi gradski sukobi. Mogu da postavim i pitanje da li ... Ja ne znam, a i ne sumnjam da je tako, a i ako je tako, ne vidim da je loše. Ako je snaja gospodina Boška Obradovića dobila specijalizaciju, biće da je završila medicinski fakultet i mislim da je u interesu svih u ovoj državi da imamo više stručnih kadrova. To nekom smeta.

Ali, vidite, kolega koji je govorio pre mene je rekao: „Mi ćemo zaposliti sve doktore“. Dakle, opet će biti da ste to vi. Prava rečenica bi bila – stvorićemo uslove da se svi doktori, bez obzira na političku pripadnost, zaposle. To bi čuli od mene, ovo čujemo sa druge strane, pa možda zato izbjijaju ti sukobi. Hvala, gospodine predsedavajući.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Vesoviću.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Mislim da nema nikakvog razloga da se vodi ovakva polemika. Ako dosad nije dokazano ko se i kako zapošljava u zdravstvu, onda stvarno...

Moram prvo da vas podsetim na jednu stvar, da smo zatekli sistem gde se uopšte nije išlo na konkurs. Ljudi su se zapošljavali tako što su dobili ugovor i samo su se pojavili na poslu i predstavljeni kao novi radnici, a kamoli da su prošli, da su nešto volontirali, da su videli, da se neko upoznao s njima ili bilo šta. A sada, ja čujem povremeno nešto kao neko partijsko zapošljavanje, ali to se toliko retko čuje, a i nisam čuo još ni jedan jedini primer negde da je neko nekog zaposlio partijski. Znači, apsolutno se zna kako se zapošljava, da se ide na konkurs, da se zapošljavaju najbolji.

Izvinite, molim vas, zašto neko pre nas nije zaposlio bar pet najboljih studenata, odnosno lekara koji su završili sa najboljom ocenom, a svima su bila puna usta – treba da vodimo računa o toj deci, to je naša budućnost, oni to zaslužuju itd. Svima su bila puna usta, a niko nikad jednog nije zaposlio tako. Nikad niko. A ne da ih je zaposlila ova država, nego im je dala posao, dala im je specijalizaciju i dala im je doktorske studije, sve besplatno. Znači, država im sve to plaća. Pa izvinite, molim vas. Kolika je

to razlika između onog zapošljavanja bez ikakvog konkursa, bez ičega, padanje sa neba, po tarifama, znamo kako se naplaćivalo, da li je član stranke, nije član stranke i ostalo, i sad imate jedan transparentan postupak – ide konkurs, ima komisija, razmatraju se najbolji kandidati i radi se na tome.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, ministre.

Kolega Parezanoviću, imate osnova za repliku, ali kolega Atlagić je ukazao na povredu Poslovnika.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Marko Atlagić.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče, pozivam se na član 107, dostojanstvo Narodne skupštine, jer je prethodni govornik uvredio sve narodne poslanike, ove koji su sada u sali, jer je rekao da nije pošteno da se govori o poslanicima koji nisu u sali. Ja ga podsećam, a on bi trebalo da zna, da je i on danas došao na kaficu unazad sat i po vremena, da se zapita zašto nema Boška Obradovića i poslanika s one strane svakodnevno. Neka pogleda karticu i gore statistiku pa će videti koliko ih nema. Da li se možda on kao narodni poslanik nije upitao zašto nema Saše Radulovića mesecima, a prekuće je došao; zašto nema Nenada Čanka, zvanog Gicoje, mesecima; zašto nema Čedomira Jovanovića, zvanog Šmrkač, mesecima; Saše Radulovića, Kralja Stečaja? I da ne nabrajam dalje.

Gospodo, da imate programe i ideje, ovde ih moramo sučeliti, morate doći ovde, a ne ustajati u 12 sati, doći ovde na kaficu u četiri posle podne, iskritikovati nas ovde. A većina ovde i ne pročita zakon, složiće se pošto ste medicinske struke, i onda im je svako kriv. Za poslanika treba da se radi non-stop. To vi znate, i vi i ja i bilo ko drugi, ako čitamo materijale i pripremamo se. Najteže je raditi. O tome se ovde radi, o radu i neradu.

Nikada više Srbija neće doći u period bivšeg sistema kada se ništa nije radilo, otvoreno kažem, nego pljačkaškom privatizacijom uništavala država i nacija. Građani Srbije su to prepoznali i poslali ih u političku prošlost, da ne kažem smetlište političke istorije.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Vesoviću, nemoguće je da dobijete repliku na povredu Poslovnika. Pre vas pravo na repliku ima kolega Parezanović, a ja, shodno Poslovniku o radu, moram najpre da pružim odgovor profesoru Atlagiću.

Profesore Atlagiću, ne mislim da sam kao predsedavajući povredio navedeni član Poslovnika. Najpre, nemoguće je da predvidim o čemu će narodni poslanici govoriti. Na meni je da im omogućim i dozvolim da govore. S druge strane, nemoguće je da evidentiram prisustvo i da omogućim prisustvo svih narodnih poslanika, to je odgovornost poslanika, pre svega, i prema Narodnoj skupštini i prema građanima Srbije. A voleo bih zaista da to svi zajedno uredimo Poslovnikom o radu Narodne skupštine.

Na meni je da vas pitam da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika. (Ne.)

Zahvaljujem, profesore Atlagiću.

Pravo na repliku, narodni poslanik Marko Parezanović.

MARKO PAREZANOVIĆ: Poštovani predsedavajući, stvarno mislim da nije moja krivica ako neki narodni poslanici ne dolaze na svoj posao i na svoje radno mesto, pogotovo ako se radi o narodnim poslanicima koji su tu samo kada treba da održe govor, da napadaju sve redom bez obzira na to da li su ti drugi ljudi prisutni, a onda kada treba da im se odgovori odu negde.

Zaista mislim da ne postoji nikakav gradski sukob između mene i gospodina Boška Obradovića. Ja sam isključivo rekao istinu. Da li je normalno da neko ko je završio medicinski fakultet dobije posao u zdravstvu i specijalizaciju? Naravno da je normalno i baš zato je i snaja gospodina Boška Obradovića dobila posao i specijalizaciju.

A ono što nije normalno i nije korektno jeste da čovek kome je član najuže porodice zaposlen u vreme SNS-a izjavlji da niko u Srbiji ne može dobiti posao ako nije član stranke, član SNS-a. Dakle, to je notorna laž, to čak ni kolega iz Dveri ne može da ospori. To je primer jedne populističke politike, to je primer nekulture i moja obaveza je bila da ukažem na to s obzirom da sam iz grada Čačka i da poznajem neke okolnosti. Ne mislim da sam bilo šta loše rekao i da sam bilo koga uvredio, isključivo sam rekao nešto što je notorna istina. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolega.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vera Jovanović.

Reč ima Vera Jovanović.

VERA JOVANOVIĆ: Poštovani predsedavajući, ministre Lončar sa saradnicima, kolege poslanici, ne mogu a da se ne osvrnem na sve diskusije koje traju ovih dana, a koje su, da tako kažem, upućene i na ovaj zakon, za koji mislim da je pravo rešenje ne samo u trenutku kad idemo ka EU, nego uopšte za dobrobit građana Srbije.

Moram da kažem, da ne bih ponavljala, moje kolege su mnogo toga dobrog rekli što je urađeno u ovom prethodnom periodu, samo molim kolege prekoputa da se vrate na period do 2012. godine i da naprave uporedne podatke sa današnjom situacijom u zdravstvu, pa onda neka kažu da li je nešto urađeno i koliko je urađeno i koliko je Vlada Srbije, na čelu sa predsednikom Aleksandrom Vučićem i, naravno, ministrom Lončarom, jer pričamo o ovim zakonima, uradila u prethodnom periodu.

Sada će preći na svoj amandman. I, da kažem da se u okviru ovog Devetog vanrednog zasedanja našao i zakon o ljudskim celijama i tkivima. Ovaj zakon je bitan za kvalitetniji život i zdravlje građana Srbije, tj. onih građana kojima još samo transplantacija može da pomogne. Transplantacija ili presađivanje predstavlja zamenu nefunkcionalnog organa putem hirurške intervencije.

Ovih dana Klinika za hematologiju VMA uradila je stotu transplantaciju matičnih celija kostne srži (tzv. alogenu transplantaciju) uzetih od davalaca koji nisu srodnici pacijenata. Ovakve vrste transplantacija u ovoj ustanovi se rade od januara

2013. godine, od momenta kada je Srbija postala članica Internacionalnog registra davalaca.

Alogena transplantacija znači postupak u kojem se kostna srž pacijenta koji je oboleo od maligne bolesti menja zdravim matičnim ćelijama uzetim od druge osobe, najčešće srodnika poput brata ili sestre, ili podudarne osobe koja nije srodnik. Ovakva transplantacija je često i jedina mogućnost lečenja jer odgovarajućeg davaoca u porodici ima tek svaki treći pacijent.

U okviru našeg Instituta za transfuziju krvi Srbije ima registrovanih oko 7.300 potencijalnih donora.

Ovim zakonom i dodatnim stavom 3. člana 1. unapređuju se sve zdravstvene ustanove, a ne samo VMA, pa molim kolege da u danu za glasanje prihvate moj predlog. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Majkić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Izvolite.

DUŠICA STOJKOVIC: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću.

Uvaženi ministre Lončar sa saradnicima, drage kolege narodni poslanici, poštovani građani, u Srbiji danas više od 1.500 pacijenata čeka na transplantaciju rožnjače. Kada je reč o transplantaciji bubrega, čeka oko 3.500 pacijenata. Na transplantaciju jetre čeka 200 pacijenata, a oko 30 pacijenata čeka novo srce.

Procenjuje se da zbog nedostatka organa godišnje umre 30 ljudi u Srbiji. Ni u EU, čijim propisima težimo, čijoj regulativi težimo, nije najsajnija situacija u svim zemljama članicama. U EU na organe čeka oko 30.000 ljudi, a svakoga dana, prema statističkim podacima, u EU umre 12 ljudi.

Nasledili smo katastrofalno stanje u svim našim zdravstvenim institucijama. Vlada Republike Srbije, na čelu sa našom premijerkom, ali i naš predsednik gospodin Aleksandar Vučić zaista su ogromne napore ulagali kako bi se izgradile zdravstvene ustanove poput Kliničkog centra u Nišu ali i domova zdravlja i ambulanti.

Sa gospodinom ministrom Lončarem sam imala prilike da, nakon 40 godina, u mojoj opštini, u opštini Rakovica, znači nakon 40 godina lažnih obećanja, izneverenih očekivanja, prošle godine otvorimo jedan moderan, funkcionalan, savremen Dom zdravlja na Labudovom brdu, u opštini Rakovica. To nije usamljen slučaj, u okviru grada Beograda zaista je mnogo učinjeno na obnovi ustanova i zdravstvenih institucija, poput ambulanti u Kumodražu, opštini Voždovac i brojnih drugih, nemam dovoljno vremena da nabrojam sve ono što je dobro urađeno u Beogradu.

Takođe, što se tiče transplantacije bubrega, mi kao država imamo jednu zaista dobru tradiciju transplantacije. Prva transplantacija bubrega u Srbiji urađena je pre više

od trideset godina. Podsetiću vas, to je uradila grupa mladih lekara Urološke klinike, koja je oformila Centar za transplantaciju bubrega.

U svetu se godišnje izvede oko 65.000 transplantacija organa. Prošle godine u našoj zemlji, znači tokom 2017. godine, urađeno je 48 transplantacija bubrega (od čega je samo 15 kadaveričnih, odnosno sa umrlih davaoca), presađeno je 17 jetri i pet pacijenata je dobilo novo srce. To su podaci koji govore da moramo više raditi kada je reč o transplantaciji organa, ljudskih ćelija i tkiva.

Statistički podaci govore o tome da Srbija na milion stanovnika godišnje ima manje od jednog davaoca. Podaci zemalja članica EU kažu da Hrvatska ima 12, Nemačka ima između 15 i 20, Austrija ima između 20 i 25, a da Španija ima najbolje svetske rezultate kada je reč o prikupljanju organa, da ima čak 35 donora na milion stanovnika i da se u Španiji na transplantaciju organa čeka ili nekoliko nedelja ili samo nekoliko meseci.

Usvajanjem novih zakona o kojima danas razgovaramo, zakona o presađivanju organa i zakona o ljudskim ćelijama i tkivima, Srbija se približava razvijenim zemljama sveta, razvijenim zemljama EU. Ovo nije samo puko prepisivanje direktiva koje su sadržane u okviru Poglavlja 28, koje se odnose na zaštitu potrošača i zaštitu zdravlja, već mi zaista želimo da unesemo jedan novi kvalitet, nove standarde, koji su nam u zemlji nedostajali.

Usvajanjem novih zakona, pre svega mislim na ova dva zakona, na sistemski način će se urediti oblast doniranja organa; rešiće se loša praksa koja je postojala u starim zakonskim rešenjima. Podsetiću vas, stari zakoni su usvojeni 2009. godine i zaista ih moramo menjati. Novim zakonom o ljudskim ćelijama i tkivima smanjićemo liste čekanja. Novim zakonskim predlozima poboljšaćemo onaj deo koji se odnosi na donaciju organa i ćelija i tkiva i približiti se razvijenim zemljama EU, kakva je Srbija oduvek želela da postane.

Mi kao država zaista svakoga dana radimo na poboljšanju kvaliteta zdravstva u našoj zemlji. Podsetiću vas, 2. marta ove godine na Vojnomedicinskoj akademiji otvorena je Očna banka. Država Srbija je uložila trinaest miliona dinara u rekonstrukciju i nabavku opreme za Očnu banku na VMA. Ta Očna banka ne predstavlja budućnost samo kada je reč o tkivima, kostima, membranama koje će se skladištiti u okviru ove institucije, znači ovo nije samo budućnost VMA, ovo je i budućnost zdravstva u Srbiji. Trinaest miliona dinara je država Srbija uložila; toliko košta samo petnaest transplantacija rožnjača naših pacijenata u inostranstvu.

Ove dobre vesti koje stižu sa naše Vojnomedicinske akademije nisu jedine vesti, mi u svih pet zdravstvenih institucija za transplantaciju matičnih ćelija svakoga dana beležimo zaista dobre rezultate, sa našim dobro obučenim kadrom: i u Institutu za majku i dete u Beogradu, i u Kliničkom centru Srbije, u Kliničkom centru Vojvodine i Institutu za onkologiju Vojvodine. Takođe, dobre rezultate beležimo, kada je reč o transplantaciji tkiva, u dve državne klinike, Klinici za oftalmologiju i Institutu za ortopedsko-hirurške

bolesti Banjica, ali i u tri privatne klinike kao što su Specijalna bolnica „Miloš“, Specijalna bolnica „Zenit“ i Specijalna bolnica „Optikus“.

Podizanjem kvaliteta i kapaciteta zdravstvenih ustanova u Srbiji svakoga dana država Srbija kroz odlične rezultate pokazuje da je spremna da nastavi sa ulaganjem u ove zdravstvene ustanove. Približavamo se evropskim modelima, usvajamo evropske standarde, primenjujemo sve pozitivne primere dobre prakse kada je reč o pružanju zdravstvene zaštite građana u Evropi. Sva ta iskustva primenjujemo i ka našim pacijentima.

Želim da kažem da dobra politika predsednika Aleksandra Vučića zaista pokazuje rezultate. Mi smo ... Osmog juna ove godine posao je našlo sto najboljih diplomaca medicine, sto najboljih studenata medicinskih fakulteta u Srbiji dobilo je priliku od države Srbije da potpiše ugovor, da nastavi sa usavršavanjem, da dobije posao. To su pozitivni primeri i tako svaka odgovorna politika, svaka odgovorna država mora da se ponaša ako želi da zaštitи svoj dobro obučen kadar i ako želi da planira i razmišlja o budućnosti.

Na samom kraju želim da kažem sledeće – ministre, vi to bolje znate od mene, ja sam politikolog, vi ste lekar – nekada je jedan dan, jedan sat, jedan minut dovoljan da se spase jedan ljudski život. Ako spasemo samo jedan ljudski život, spašćemo čitavo društvo.

Meni je zaista žao što se ovi zakoni nisu ranije našli na dnevnom redu jer su stara zakonska rešenja bila nedovoljno precizna.

Srpska napredna stranka je tokom 2015. godine pokazala potpisivanjem u Narodnoj skupštini Republike Srbije da podržava transplantaciju organa. Svi poslanici SNS-a u prethodnom sazivu, velika većina je potpisala donorskú karticu. Tako je Srpska napredna stranka uputila i ostalim koalicionim partnerima i opoziciji neku vrstu donorskog izazova. Tada je, podsetiće vas, bio je jedan drugi izazov, „ledeni izazov“, gde su se polivali hladnom vodom, ledenu vodom, tako se slikali i od toga pravili selfie. Mi smo pokazali da vodimo računa i da brinemo o zdravlju građana Republike Srbije, pacijenata koji žive u ovoj zemlji.

Srbija je juče, u medijima sam saznala informaciju, proglašena za svetskog lidera, već drugu godinu zaredom, kada je reč o kreiranju novih radnih mesta kroz projekte direktnih stranih ulaganja. Na osnovu izveštaja *IBM Global Locations Trend*, koji je objavljen za 2017. godinu, Srbija je na šestom mestu u Evropi i na 15. mestu u svetu.

Želim i znam da Srbija zaista ima potencijale i kada je reč o našim banjskim lečilištima i kada je reč o dobro obrazovanom kadru, naučnoistraživačkim radnicima. Ja sam zaista sigurna da mi možemo i hoćemo i želimo da svakoga dana pomeramo granice, barijere kada je reč o zdravlju naših građana i celokupnom zdravstvu u Srbiji. Molim vas da svakog dana rušimo stereotipe i predrasude koje postoje kod naših građana, naših pacijenata i možda ponekih zdravstvenih radnika i da imamo pozitivne

kampanje koje će dovesti do toga da proširimo svest kada je reč o doniranju organa, tkiva i ćelija u našoj zemlji. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Vlado Babić.

Izvolite, dr Babiću.

VLADO BABIĆ: Zahvalujem.

Poštovani predsedavajući, uvaženi gospodine ministre sa saradnicima, cenjene koleginice i kolege narodni poslanici, na osnovu člana 161. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije i na osnovu Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima koji je podnela Vlada, podnosim amandman na član 1. zakona kojim se dodaje stav 3, koji glasi: „Ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Srbije, s posebnim osvrtom na poboljšanje zdravstvenog sistema“.

Zakonom o ljudskim ćelijama i tkivima utvrđuju se uslovi koji su neophodni za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva radi primene u humanoj populaciji. Odredbe ovog zakona odnose se i na matične ćelije hematopoeze iz periferne krvi, krvi pupčanika i kostne srži, ali odredbe ovog zakona se ne primenjuju na reproduktivne ćelije i tkiva, ćelije i tkiva embriona i fetusa, krv i komponente krvi, kao i ćelije i tkiva koja su upotrebljena kao autologni transplantat unutar istog medicinskog postupka.

Zakonom se mogu definisati i ustanove koje mogu biti banke ljudskih ćelija i tkiva.

Ćelija je osnovna jedinica građe i funkcije svih živih bića, osim virusa, a skup ćelija sličnog ili istog izgleda, embrionalnog porekla i funkcije naziva se tkivo. U prirodi postoje brojni organizmi koji su građeni samo od jedne ćelije, to su tzv. jednoćelijski organizmi, u koje spadaju bakterije, praživotinje, neke alge i gljive, a sa druge strane postoje i višećelijski organizmi, koji mogu imati i više miliona ćelija.

Osim toga, neophodno je definisati registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze iz periferne krvi, krvi pupčanika i kostne srži kojim će se omogućiti pronalaženje nesrodnih davalaca i time obezbediti neophodne ćelije radi presađivanja. Zato se u ovoj oblasti mora uspostaviti informacioni sistem, radi sledivosti, sa donošenjem programa transplantacije, koji mora biti jedinstven na celoj teritoriji Srbije. Njime će se jasno definisati procedure i postupci presađivanja, čime će se uvesti red u ovu oblast zdravstva.

Svaki građanin ima nedvojbeno pravo da sam odluči i da pismeni pristanak za primenu njegovih organa i tkiva putem transplantacije u humane svrhe, ili pak da ostavi usmenu ili pismenu zabranu za korišćenje istih. Osim toga, njegova porodica, ukoliko se on pre nastupanja letalnog ishoda nije izjasnio, može da postupi po sopstvenom nahođenju; može da da saglasnost za upotrebu njegovih organa i tkiva. Samim tim, stvaraju se uslovi za promociju davalštva i podizanje svesti građana Srbije o značaju davanja, uz poštovanje principa sledivosti u svrhu lečenja. Time će se unaprediti kvalitet

celokupne pružene zdravstvene zaštite, u skladu sa propisima Evropske unije u ovoj oblasti zdravstva. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Babiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Pekarski.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Mićin.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanija Kompirović.

Izvolite.

STANIJA KOMPIROVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, a posebno dragi građani Srbije, zakon ima dobrobit za sve nas i naše društvo u celini. Napredak našeg društva ogleda se u donošenju savremenih zakona, na čemu radi Vlada, jer samo donošenje takvih zakona, kojima se prate promene koje se dešavaju u društvu, znači i želju da živimo bolje i naprednije.

Vlada je prepoznala razloge za donošenje Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima i potrebu da se oblast ljudskih ćelija i tkiva kod ljudi zasnuje na najvišim standardima moderne nauke i prakse, s obzirom na to da ovo je oblast medicine koja se intenzivno razvija i nudi veliku mogućnost za lečenje, kao i da se zdravstvenim ustanovama koje obavljaju ove poslove omoguće bolji uslovi za njihovo obavljanje u skladu sa savremenim dostignućima u ovoj oblasti.

Oblast ljudskih ćelija i tkiva dosad je bila uređena Zakonom o transplantaciji ćelija i tkiva. Utvrđena je potreba da se poboljšaju i preciziraju uslovi, organizacija i poslovi u oblasti ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, kao i nadzor nad obavljanjem poslova.

Novim zakonom će se urediti oblast transplantacije ljudskih ćelija i tkiva i uslovi pod kojima će se takva delatnost obavljati, a u koju spadaju poslovi darivanja, dobijanja, testiranja, obrade, očuvanja, skladištenja, distribucije i primene ljudskih ćelija od živog ili od umrlog lica kod ljudi. Preciziranjem uslova u ovoj oblasti definiše se koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva i koje mogu biti banke ljudskih tkiva, uključujući sve uslove koje moraju da ispune da bi doabile dozvolu.

Predlog zakona u ovoj oblasti doprineće bržem ostvarivanju zdravstvene zaštite u ovoj oblasti, unapređenju međunarodne saradnje, uspostavljanju jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti u cilju održavanja sistema sledivosti.

Zakon će pojednostaviti postupak davanja pristanka za primenu ljudskih tkiva izbegavajući nepotrebne finansijske troškove vođenja registra. Pruža se mogućnost svakom punoletnom građaninu Republike Srbije da zabrani, u pismenom ili usmenom obliku, darivanje svojih tkiva, kao i mogućnost članovima porodice da to učine u

trenutku smrti ukoliko se umrlo lice za života nije izjasnilo u vezi s tim, a kod maloletnih lica predviđen je neophodni pristanak zakonskih zastupnika ili staratelja.

Pošto je značaj ovog zakona veliki za sve naše građane, pozivam kolege poslanike da u danu za glasanje podrže ovaj zakon, kao i Predlog zakona koji je donelo Ministarstvo zdravlja. Moj amandman ističe značaj ovog zakona za razvoj Republike Srbije i poboljšanje medicinske zaštite. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Izvolite, dr Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministri, kolege poslanici, ima tema oko kojih mislim da ne treba uopšte da se delimo kada je u pitanju donošenje zakona, ni stranački ni profesionalno, zato što bolest ne bira ljude ni po stranačkoj pripadnosti, ni po strukovnoj, ni po klasnoj podeli, već, jednostavno, to je slika i prilika jednog društva koliko smo sposobni da kao država odgovorimo na izazove, pogotovo kada je u pitanju demografska slika Srbije.

Ne treba da budete lekar da vidite da demografska slika Srbije nije dobra, više umire nego što se rađa, i upravo je veličina političke stranke i koalicije, kada vodi jednu državu, da shvati kako treba odgovoriti na ovakve probleme u društvu.

Od 2014. godine, kada su SNS i gospodin Vučić preuzeli odgovornost za vođenje države, prvo je trebalo srediti budžet, sprovesti ekonomске reforme da biste imali uslova da sprovedete mehanizme pomoću kojih ćete demografsku sliku menjati, odnosno dovesti do uslova u kojima će građani Srbije moći da stvaraju porodice, da se više dece rađa. S druge strane, trebalo je naći sistemska rešenja po kojima će građani Srbije koji se suočavaju s najtežim bolestima moći da se leče ovde u Srbiji i da prevaziđu sve teške trenutke u svom životu zajedno sa svojim porodicama.

Mislim da je ministar Lončar odgovorio ovom izazovu u Srbiji na najbolji mogući način. U trenutku kada je preuzeo vođenje Ministarstva zdravlja, pre svega, bile su ukinute specijalizacije; do 2012. godine u proseku je bilo 550 specijalizacija godišnje. U trenutku kada je preuzeto, nije ih više ni bilo od strane države, a oni koji su to hteli morali su da plaćaju iz svog džepa. U tom trenutku Srbija je imala 3.000 nezaposlenih lekara.

Danas se mi borimo da svakog lekara zadržimo u Srbiji i borimo se da za specijalizacije država godišnje raspisuje konkurs, 983 specijalizanta samo za prošlu godinu; to znači da u ovom trenutku imate oko 4.000 specijalizanata, koliko sam razumela, koji praktično nisu sproveli kompletну specijalizaciju. To znači da je taj proces veoma dug, spor, ali predstavlja za nas alarm da ovaj ljudski resurs, kad govorimo o lekarima i medicinskom osoblju, moramo da čuvamo, zato što postoje razvijene države u Evropi koje su napravile strategije kako će prihvati i asimilovati 30.000 lekara, upravo zbog toga što su stare nacije, kao što je i Srbija, i zbog toga što su ekonomski mnogo sposobnije da prihvate lekare i stave svoj zdravstveni sistem u

funkciju zbog toga što daju pet puta veće plate. To je problem ne samo zemalja zapadnog Balkana, to je problem i razvijenih evropskih država, da jednostavno svoj lekarski kadar... Pa, kad govorimo o medicinskom kadru, znači o medicinskim sestrama i medicinskom osoblju, takođe moramo ljubomorno da čuvamo i da stvorimo uslove kao država da oni rade i da od svog rada mogu na adekvatan način da žive.

Ono što sam želela jeste da svojim amandmanom stavim akcenat na medicinske ustanove, upravo zbog toga što porast medicinskih ustanova, prema rezultatima rada Ministarstva zdravlja, danas u 2018. godini jednostavno ne može da se meri s onim što je bilo do 2012. godine. Kada vidite da mi danas u ovoj oblasti, kada je u pitanju transplantacija, na milion stanovnika imamo petnaest donora, a prosek u razvijenim državama je čak pedeset na milion stanovnika, onda vidite da smo mi praktično na početku ovako razvijene medicinske politike u oblasti transplantacije. Ali moram vam reći da su alarmantni podaci, recimo, za prošlu godinu, izneti od strane nekih lekara koji su davali izjave, da postoji 700 ljudi koji čekaju na transplantaciju bubrega, a 6.000 bolesnika odlazi redovno na dijalizu.

To je jedan od velikih pokazatelja da država zaista razmišlja krajnje odgovorno o tome kako će da rešava ove probleme, da ovu listu čekanja treba smanjiti, ali ako pogledate koliki su troškovi za te bolesnike iz budžeta Srbije, onda ćete videti da recimo za dijalizu jedan bolesnik košta državu 25.000 evra godišnje. A ukoliko imate stabilizovanog pacijenta gde je izvršena transplantacija, to košta državu 5.000 evra godišnje. Znači, pet puta su veći troškovi ukoliko ne rešavate probleme, kao što oni koji su vodili državu do 2012. godine nisu rešavali, pet puta više ste trošili za lečenje jednog pacijenta. Samim tim pokazujete na krajnje odgovoran način da će budžet kojim raspolažete za lečenje građana Srbije dati mogućnost da se pet puta više građana na adekvatan način leči i rešava svoje zdravstvene probleme.

Kada vidite rezultate koje smo postigli za ovih pet godina kao država i Ministarstvo zdravlja, onda sama statistika pokazuje konkretno da je preko osam milijardi dinara godišnje iz budžeta dato za rekonstrukciju, adaptaciju medicinskih ustanova; da imamo otvoren nov klinički centar; da imamo rezultate koji govore da je stavka u budžetu o kojoj najviše svi govorimo, a to je tačka 25. stav 3, upravo Fond za lečenje retkih bolesti, danas čak izdvaja četiri i po milijarde dinara za lečenje ovakvih bolesti, od čega najveći procenat čine deca. To govori upravo o odgovornosti Vlade Srbije i Ministarstva zdravlja da se taj fond povećava i da je nekako postala rutina i sistemski su rešeni ovakvi problemi koji su mučili Republiku Srbiju.

Ono sa čime se susrećemo, to je lekarski kadar. Kao što vidite, po prvi put je Ministarstvo zdravlja, ministar je najboljih sto studenata sa svih medicinskih fakulteta u Srbiji na određen način uzeo u zaštitu od strane države tako što ih je pravo sa fakulteta, praktično, zaposlio u medicinskim ustanovama i time poslao jednu veliku poruku, da mi o našoj budućnosti moramo da razmišljamo na krajnje odgovoran način. I, poslao je poruku svim građanima Srbije da je lečenje građana Srbije u rukama države, jer je

stvorila ambijent da ima ko o nama da brine kada budemo stariji. Ljudski kapital od preko 22.000 lekara i preko 50.000 medicinskog osoblja jeste resurs o kojem zaista moramo da brinemo na krajnje odgovoran način.

Muslim da ovaj zakon koji danas imamo u Skupštini u stvari otvara jednu novu stranicu modernizacije zdravstva u Srbiji. Ono što smo imali prilike da čujemo od naših kolega lekara, to je da su humanost i plemenitost jedne od osobina koje su, mislim, do 2012. godine bile potpuno zaboravljene zato što su se mnogi politički faktori bavili samim sobom, a ne interesima građana Srbije.

Stvorili ste nadu, gospodine ministre. Stvorili ste nadu za bolesne i sigurnost za njihove porodice da država brine o njima i onoga trenutka kada porodice nisu u mogućnosti da pomognu svojim najmilijima kada su bolesni. Muslim da ste se pokazali kao ozbiljni i odgovorni i vi kao ministar, prepoznali sve one probleme u društvu, i kada je nabavljen sajber nož, i kada je nabavljen gama nož, i kada su otvorene nove investicije u pogledu rekonstrukcije zdravstvenih ustanova, i kada ste otvorili mogućnost specijalizacije za dva puta više lekara. I, jednostavno, otvorili ste mogućnost svima u ovom društvu da kažu šta misle o svojoj budućnosti kada je u pitanju oblast zdravstva, znači i sa stanovišta pacijenata i sa stanovišta medicinskog osoblja. Muslim da ste zaista omogućili da Srbija kreće novim koracima svog razvoja, jer ona država koja ne brine o svojim građanima na potpuno sistematizovan način, kroz određena sistemska zakonska rešenja, nema načina uopšte da razmišlja o tome kako će da se razvija. Zato vam hvala što danas imamo prilike da uopšte razgovaramo o ovakvim zakonima.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Petković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Arsić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Pešić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Olivera Pešić.

OLIVERA PEŠIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, Predlogom zakona o ljudskim ćelijama i tkivima se utvrđuju uslovi za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva za primenu kod ljudi. Takođe se utvrđuje nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i obavljanje određenih poslova državne uprave u oblasti ljudskih ćelija i tkiva.

Predlog zakona nastoji da se oblast ljudskih ćelija i tkiva kod ljudi uredi na najvišim standardima medicinske nauke. Ovo je oblast medicine koja se non-stop razvija i daje ogromne mogućnosti za lečenje, ali daje i mogućnost zdravstvenim ustanovama koje ovaj posao obavljaju da imaju bolje uslove za rad u skladu sa

savremenim dostignućima. Predlogom zakona je jasno definisano koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i koje mogu biti banke ljudskih tkiva, uključujući sve uslove koje moraju da ispune da bi doobile dozvolu.

Na kraju, ovaj zakon će doprineti napretku čitavog društva i ja pozivam svoje uvažene kolege narodne poslanike da u danu za glasanje podržimo ovaj predlog zakona. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dragana Kostić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dragana Kostić.

DRAGANA KOSTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, narodni poslanici, građani Srbije, svakako da je zadatak Ministarstva zdravlja da permanentno unapređuje zdravstvenu zaštitu građana Srbije. Međutim, mogu čak i lokalne samouprave tu da odigraju značajnu ulogu, u saradnji sa Ministarstvom zdravlja, jer one najbolje znaju koje probleme imaju u svojim lokalnim samoupravama.

Dobar primer iz prakse jeste i lokalna samouprava Sokobanja, odakle ja dolazim, s obzirom na to da je u 2017. godini izdvojila iz budžeta opštine 12.000.000 dinara za zdravstvenu zaštitu. Od tih para, četiri miliona dinara je izdvojeno za nabavku novog sanitetskog vozila, a dva i po miliona dinara za dodatnu nabavku lekova i ampula.

Moram da kažem da je 2016. godine, kada je Srpska napredna stranka došla na vlast u ovoj lokalnoj samoupravi, bilo pitanje dana kada će Dom zdravlja biti blokiran, zato što je u sastavu Doma zdravlja radila i apoteka, koja je radila sa gubitkom. „Žuto preduzeće“ nije interesovalo kako će primarnu zaštitu ostvariti građani Sokobanje ali i turisti u Sokobanji, kojih ima preko 100.000 godišnje, kako će biti lečeni i zaštićeni. Zato smo mi, u saradnji sa Ministarstvom zdravlja, našli adekvatno rešenje i apoteku pripojili jednoj drugoj apotekarskoj ustanovi. Tako smo stavili Dom zdravlja na zdrave noge i nastavili da se brinemo o zdravlju naših građana, a naročito o zdravlju turista, kojih u Sokobanji u poslednje vreme ima sve više.

Pored ovoga, iz lokalne samouprave izdvojili smo i dva i po miliona dinara za dodatni kadar s obzirom na to da se u sezoni kod nas u Sokobanji broj turista utrostručuje u odnosu na broj stanovnika, tako da imamo od 15.000 do 30.000 gostiju u sezoni u jednom danu, više nego što je običan broj stanovnika. Ova sredstva su izdvojena za finansiranje, odnosno za zarade dva lekara i tri medicinske sestre, što će svakako da poboljša zdravstvene usluge u vreme turističke sezone.

Otvorili smo i jednu novu seosku ambulantu, čija je IT oprema (računari i ostala IT oprema) finansirana iz lokalne samouprave.

Ovo je samo početak jedne sasvim nove politike koja se odnosi na zdravstvenu zaštitu u lokalnoj samoupravi Sokobanja, jer Sokobanja pored ove primarne

zdravstvene zaštite koju ima, odnosno Doma zdravlja, poseduje i RH centar i Specijalnu bolnicu, o čemu će naknadno pričati po sledećim amandmanima. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Jolović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Stojiljković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ivan Manojlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milena Turk.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Milena Turk.

MILENA TURK: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na član 1. Predloga zakona o ljudskim celijama i tkivima kako bi se dodatno definisao ovaj član ali i poseban akcenat stavio na segment koji se odnosi na unapređenje medicinskih usluga.

S obzirom na to da se ova oblast veoma brzo i intenzivno razvija, veoma je važno da se u medicinskim ustanovama obezbede najbolji mogući uslovi, koji će pratiti u korak ovaj razvoj i biti u skladu sa dostignućima u ovoj oblasti.

Veliki je broj pacijenata u Srbiji koji čekaju na transplantaciju, za koje je ovo jedina nada za izlečenje, jedini spas. Kako u Srbiji imamo svega šest donora na milion stanovnika, jasno je da se suočavamo i sa nedostatkom organa i sa dugim listama za izlečenje.

Uz formiranje zakonskog okvira, na čemu i danas radimo kroz raspravu u pojedinostima, veoma je važno da se obezbede i dobri uslovi u zdravstvenim ustanovama ali i da se na adekvatan način izvrši promocija transplantacije. Veoma je važno da govorimo o krajnje humanom i plemenitom činu i da to u velikoj meri istaknemo. Iako je reč o izuzetno osetljivoj temi i osetljivom terenu, važno je istaći one suštinski važne stvari, a to je da je sada otvoren registar evropskih davalaca, koji će pružiti podatke i o bolesnim licima koja očekuju organe ali i o dostupnim organima, i da će bolesni pacijenti imati veće mogućnosti za izlečenje. Zbog toga je značajno da podignemo svest naših građana.

Jedinstveni informatički sistem će omogućiti praćenje i uvid u podatke koji su organi dostupni i koji potencijalni pacijenti čekaju na organe, ali i praćenje toka organa od samog trenutka doniranja do momenta transplantacije.

Jasno je da će biti neophodno uložiti značajna sredstva i u opremanje ustanova, i u Upravu za biomedicinu, i u organizaciju timova i u saradnju naše uprave za transplantaciju s ostalim upravama, ali sve ovo je u interesu skraćenja liste za čekanje i u smislu izlečenja što većeg broja pacijenata. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Veljković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dragan Veljković.

DRAGAN VELJKOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, svaki segment društvenog života koji je prethodna vlast pokušala da uredi uredila je na pogrešan način i na štetu građana Republike Srbije. U tom kontekstu, najilustrativniji primer je upravo oblast zdravstvene zaštite. Naime, iako je Vlada Republike Srbije još 2002. godine utvrdila politiku zdravstvene zaštite, gotovo da nijedan od proklamovanih ciljeva nije realizovan u prethodnom periodu.

Razlozi za tako produkovano negativno faktičko stanje su mnogobrojni, ali ono je pre svega rezultat neplanskog, improvizatorskog razvoja, međustranačke kadrovske kombinatorike, sa ogromnom korupcijom koja je usađena u sistem zdravstvene zaštite i nažalost postala pogubni faktor uređivanja odnosa u njemu. Takva pogubna politika stvorila je gotovo nepremostivi jaz između zdravstvenih radnika i građana, a medicinske radnike bezrazložno izvela na stub srama kao korumpirane službenike iako ogromna većina njih živi skromno od svoje zarade i ne učestvuje ni u kakvoj korupciji. Stoga je vraćanje dostojanstva medicinskoj struci i uspostavljanje novog poverenja i međusobnog uvažavanja zdravstvenih radnika i građana važan cilj nove politike aktuelne vlade.

U cilju prevazilaženja ovakvog stanja, Vlada Republike Srbije je kao glavni cilj nove zdravstvene politike utvrdila očuvanje i unapređenje zdravlja i kvaliteta života stanovništva Srbije i socijalno-ekonomsku održivost sistema zdravstvene zaštite. To se može postići obezbeđenjem solidarnosti i jednakosti između zdravih i bolesnih, siromašnih i bogatih, starih i mladih, kao i kroz stvarnu rodnu ravnopravnost, s posebnim akcentom na posebno osetljive kategorije stanovništva, uvažavanje prava i ukazivanje na obaveze građana prema sopstvenom zdravlju.

Zdravstveni sistem treba da osigura fizički, geografski i ekonomski dostupnu i pristupačnu zdravstvenu zaštitu, integriranu kroz vertikalnu povezanost primarnog, sekundarnog, tercijarnog nivoa i horizontalnu povezanost u sistemu u odnosu na lokalne zajednice; kvalitetnu zdravstvenu zaštitu kroz stalno unapređenje kvaliteta zaštite i prava korisnika na izbor lekara i informisanost, s pravom odlučivanja pacijenta.

Iako su nasleđeni ogromni problemi a izdvajanja za zdravstvenu zaštitu nedovoljna, i sa takvim izdvajanjima aktuelna Vlada Republike Srbije je na dobrom putu da bolje uredi zdravstveni sistem, učini ga funkcionalnijim, te precizira obaveze svih institucija i pojedinaca u njemu. U tom smislu već se preduzimaju konkretne mere poput uvođenja savremenog informacionog sistema, kao što su elektronski recept, elektronski uput i drugi servisi bazirani na korišćenju savremenih komunikacionih tehnologija.

U tom pravcu ide i predloženi zakon, što je dovoljan razlog da ga Poslanička grupa SNS podrži u danu za glasanje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Veljkoviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Maletić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Borka Grubor.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

BORKA GRUBOR: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, naše krvi deo, nekom život ceo. Zaista, ništa humanije ni uzvišenije u životu jednog čoveka ne može biti od sposobnosti darivanja bilo kakvog dobra, a pogotovo onog što nekome život znači. Pomoći bolesnom da ozdravi na bilo koji način svakog humanog čoveka čini srećnijim i zadovoljnijim, a bolesnika još više.

U slučaju lečenja ljudskim ćelijama, tkivima i organima, mnogo je bolje biti davalac, nego potencijalni primalac. U životu ljudske jedinke postoji 27 puta veća šansa da primimo organ nego da ga doniramo.

Ovaj predlog zakona nudi pretpostavku za efikasniju alokaciju i povećanje društvenog blagostanja prihvatanjem modela pretpostavljene saglasnosti. Zakon o ljudskim ćelijama i tkivima zasniva se na najvišim standardima medicinske nauke i prakse s obzirom na to da je ovo oblast medicine koja se intenzivno razvija i nudi velike mogućnosti za lečenje, a zdravstvenim ustanovama koje obavljaju ove poslove omogućuje bolje uslove za njihovo obavljanje, u skladu sa savremenim dostignućima u ovoj oblasti.

Da bi Loznička bolnica podigla kvalitet usluga na viši nivo od dosadašnjeg, ja se u ime pacijenata i svih građana Podrinja, Loznice, Krupnja, Malog Zvornika, Ljubovije i okoline, zahvaljujem Ministarstvu zdravlja na razumevanju i obećanju za nabavku neophodne opreme za dijagnostiku najtežih patoloških stanja, a to je skener. Aparat nam je neophodan jer su potrebe za ovakvim pregledima, nažalost, svakim danom sve veće. Ako vam predočim informaciju da samo na prevoz pacijenata u druge ustanove na CT pregledne godišnjem nivou loznička bolnica potroši toliko novca da bi se mogao kupiti aparat skromnijih karakteristika, onda je logična opravdanost nabavke istog. Radiološka služba Opšte bolnice u Loznici ima odličan kadar, ali nam nedostaje oprema.

Zahvaljujem ministru na podršci i razumevanju.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

Izvolite, ministre.

ZLATIBOR LONČAR: Što se tiče CT-a, odnosno skenera, on je u realizaciji, mislim da će pred kraj godine to biti u finalnoj fazi.

Druga stvar, mislim da je u Bolnicu u Loznicu dosta uloženo, ali nastaviće se sa ulaganjem, tako da je to nešto što će sigurno ići.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dalibor Radičević.

Izvolite, kolega Radičeviću.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane koleginice i kolege, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona sa željom da dodatno preciziram zakon i ukažem na potrebu da se zdravstvo unapredi. Mnogo je vremena prošlo a da se u zdravstvo nije ulagalo gotovo ništa; zgrade su oronule, dotrajala oprema, davno prevaziđena. Na moje veliko zadovoljstvo, moram da pohvalim ministra i njegove saradnike, uvideli su problem i krenuli da ga rešavaju, i to prilično uspešno. To mogu da objasnim i na primeru iz Aleksinca.

Opšta bolnica u Aleksincu je dobila novo porodilište davne 1976. godine. Trebalo je da prođu 42 godine pa da porodilište ponovo bude u potpunosti funkcionalno. U periodu od 1976. godine do danas gotovo da se nije uopšte ulagalo u zgradu i opremu. Bilo koja ozbiljnija intervencija nije se radila u Aleksincu već su pacijentkinje transportovane za Niš, i to ne zato što u Aleksincu nismo imali stručne kadrove, naprotiv, imamo izvanredne lekare, već zato što nisu imali osnovne uslove za rad.

Sada kada je uloženo oko 55.000.000 dinara mogu da kažem da su stvorenji mnogo komfornejši uslovi za porođaj i oporavak, što dosad nije bio slučaj. Svaka soba ima svoje kupatilo, kupljeni su novi aparati i konačno porodilje u Aleksincu imaju sve uslove za normalan porođaj, a lekari normalne uslove za rad. Na ovaj način su se uslovi u našim porodilištima približili standardima koje imaju razvijene zemlje.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Radičeviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Maja Mačužić Puzić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Jović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sonja Vlahović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice.

SONJA VLAVOVIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Uvaženi ministre Lončar, zakoni koje ste predstavili su od životne važnosti jer njihovom primenom u medicinskoj praksi naši zdravstveni radnici spasavaju živote naših građana.

Predlogom zakona o ljudskim celijama i tkivima utvrđuju se uslovi za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ljudskih celija i tkiva za primenu kod ljudi, koja će se

ovim zakonom urediti na najvišim standardima medicinske nauke i prakse s obzirom na to da je reč o oblasti medicine koja se intenzivno razvija i nudi lepše, velike mogućnosti za lečenje. Zdravstvenim ustanovama koje obavljuju ove poslove omogućiće se bolji uslovi za njihovo obavljanje, u skladu sa savremenim dostignućima u ovoj oblasti.

Jasnim definisanjem i preciziranjem uslova u ovoj oblasti u pogledu obavljanja poslova, prostora, opreme i kadra ostala bi iza nas dugogodišnja loša praksa. Čuli smo od našeg kolege Bojanića njegovo lično iskustvo, koje život znači, ali donošenjem ovog novog zakona neće biti više takvih.

Želela bih da napomenem i istaknem da je Srbija pristupila Trećem evropskom zdravstvenom programu 2014–2020. godine, čime je sa Norveškom, Islandom i državama članicama EU obezbedila pristup fondu od 446.000.000 evra. Radi se o bespovratnoj pomoći, uz učešće aplikanata od 40% u odnosu na vrednost projekata. Srbija je prva zemlja koja nije članica EU i prva zemlja u regionu koja je pristupila ovom programu.

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić dodelio je ugovore o zaposlenju za nekoliko od ukupno sto najboljih diplomaca Medicinskog fakulteta u Srbiji i najavio da će svakih šest meseci država tražiti novih pedeset najboljih diplomaca omogućavajući im i specijalizaciju, doktorske studije, što je najbolji način ulaganja u zdravstvo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Vlahović.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radmilo Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Studenka Kovačević.

Izvolite, koleginice Kovačević.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, kada govorimo o oporavku zdravstvene zaštite, neizostavno je govoriti i o uslovima u kojima se zdravstvena zaštita pruža.

Zahvaljujući zalaganju Ministarstva zdravlja i ministra Lončara, Opšta bolnica u Boru biće uskoro rekonstruisana. Kao i u većini objekata ove namene u Srbiji, ni u ovu bolnicu se nije ulagalo decenijama unazad. Stoga su pacijenti s pravom nekada i negodovali, ali kako se sve u Srbiji polako oporavlja, tako su i u zdravstvenim ustanovama vidljivi rezultati dobre ekonomske politike.

Opština Bor će izraditi projekat rekonstrukcije Opšte bolnice u Boru, a ova rekonstrukcija podrazumeva uređenje 34.000 kvadratnih metara ove zdravstvene ustanove. Ovim projektom će se konkurisati kod Kancelarije za javna ulaganja Republike Srbije. Prvi put će u izradi ovog projekta učestvovati i sanitarna inspekcija, kako ne bi došlo do bilo kakvih nedostataka u toku izrade projekta i kako bi se ispunili svi zakonom propisani uslovi.

Sve ovo što sam navela govori u prilog tezi da Vlada Srbije sprovodi odgovornu politiku u svim segmentima. To se naročito ogleda u zdravstvu, koje je bilo najzapoštenije imajući u vidu u kojoj meri je ranije bilo prepušteno samo sebi.

Sve u svemu, jedna dobra vest za građane Bora, i zahvaljujem se ovom prilikom ministru Lončaru.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Kovačević.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Duško Tarbuk.

Izvolite.

DUŠKO TARBUK: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre Lončar sa saradnicima, uvaženi građani Srbije, razlog za donošenje novog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima ogleda se u potrebi da se oblast primene ljudskih ćelija i tkiva kod ljudi zasnuje na najvišim standardima medicinske nauke i prakse, s obzirom na to da je reč o oblasti medicine koja se intenzivno razvija i nudi velike mogućnosti lečenja, kao i da se zdravstvenim ustanovama koje obavljaju ove poslove omoguće bolji uslovi za njihovo obavljanje, u skladu sa savremenim dostignućima u ovoj oblasti.

Nakon nekoliko godina primene važećeg zakona, koji je obuhvatao i oblast ljudskih ćelija i tkiva, utvrđene su jasne potrebe da se poboljšaju i preciziraj uslovi, organizacija i poslovi u oblasti ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, kao i nadzor nad obavljanjem poslova u ovoj oblasti na teritoriji Republike Srbije.

Važećim zakonom nisu precizirani uslovi pod kojim su se poslovi u oblasti ljudskih ćelija i tkiva obavljali, gde spadaju poslovi darivanja, dobijanja, testiranja, obrade, očuvanja, skladištenja, distribucije i primene ljudskih ćelija i tkiva od živih ili umrlih ljudi. Jedna od mana važećeg zakona jeste to što nisu bile jasno definisane ustanove koje bi mogle da budu banke ljudskih tkiva, zbog čega nije ni došlo do njihovog formiranja. Donošenjem novog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima to se značajno menja, tako da se definiše koje zdravstvene ustanove mogu da podnesu zahtev za obavljanje poslova u ovoj oblasti i koje uslove banke ljudskih tkiva treba da ispunjavaju.

Ovaj zakon je, po meni, iskorak u našoj medicini i mislim da će, kada bude zaživeo u punom kapacitetu, pomoći mnogim ljudima koji imaju zdravstvenu potrebu.

Gospodine Lončar, vama i vašem timu čestitam jer ste uneli nadu u naše zdravstvo i svim onim stvarima koje sad ne spominjemo, od sajber noža, preko Kliničkog centra u Nišu, do najboljih studenata koji su završili fakultete i postali doktori. Mislim da ste nam dali nadu i na tome vam puno hvala.

Svoje kolege pozivam da u danu za glasanje podrže ovaj zakon. Naravno, ako budete imali snage i vremena, i moj amandman. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Tarbuk.

Na član 1. amandman je podneta narodni poslanik Stanislava Janošević.

Izvolite, koleginice.

STANISLAVA JANOŠEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Višestruki su pozitivni efekti koje će sa sobom nositi rezultati primene zakona koji su pred nama.

Iako nam je dobro poznata parola da krv život znači, čime mi razvijamo svest kod ljudi da je neophodno dobrovoljno davati krv, mnogi se nerado odazivaju tim pozivima, da li zato što nisu bili sa druge strane da im je potrebna, da li zato što misle da nikad neće biti ili smatraju da njihovih 450 mililitara krvi ne znače toliko puno. Međutim, to apsolutno nije tačno i moram vam reći, kako se akcije ponavljaju, tako se svest sve više razvija, i pohvalujem one koji svaki put daju svojih pola litre krvi.

Moram vam reći da je nedavno u gradu Zrenjaninu održana akcija dobrovoljnog davanja krvi, gde smo prikupili više desetina litara. Zaista se osećam ponosno i hrabro kada vidim da jedni drugima na taj način pomažemo, osećam se sigurno. I ne samo da jačamo osećaj pripadnosti zajednici već želimo da pomognemo jedni drugima.

Prepostavljam koje su tek razmere kada davalac da neznancu deo svog organizma, neko tkivo ili ćeliju, koji je to podstrek ne samo za davaoca već i za darovanog. Nemamo šansu da čuvamo svoje organe i tkiva iz početka i, nažalost, nekom je potreban drugi, stoga je to herojski podvig, pomoći drugoj osobi; naravno, i rodbini, gde je napisano pravilo da se to podrazumeva.

Onaj ko se ne vodi tim nivoom problema, već samo da li postoji klima-uređaj u domu zdravlja, da li imaju novi računar zbog neke kartoteke, ili šta je sa porodilištem, šta je sa populacionom politikom, što su naravno sve bitni segmenti... Ali, poštovani ministre, vi morate da vodite računa o svim tim delovima, imate nimalo zavidan posao i veoma težak.

Pošto smo se dotakli populacione politike, samo da napomenem da je Grad Zrenjanin dobio 29,6 miliona bespovratnih sredstava, opštine mog srednjeg Banata 7,7 miliona, kako bi sproveli projekte iz oblasti populacione politike za 2018. godinu, što dalje znači da će se uskladiti rad sa roditeljstvom, sa pozitivnim razvojem materinstva. Imamo namjeru da otvorimo jaslice i vrtić koji će raditi do 23 sata s obzirom na to da moji sugrađani rade i u smenama, i to vikendom.

Hvala vam, ministre, što vodite računa o svemu ovome. Zaista, da nemamo ovakve zakone, ne znam kako bismo na bolji način pomogli jedni drugima. Stoga podnosim amandman koji će, nadam se, dalje potpomoći razvoj zdravstva u Srbiji. Hvala još jednom.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša St. Jovanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneta narodni poslanik Tanja Tomašević Damjanović.

Izvolite, koleginice.

TANJA TOMAŠEVIĆ DAMNjANOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani gospodine ministre sa saradnicima, kolege i koleginice narodni poslanici, amandmanom koji sam podnela dodatno se definiše član 1. Predloga zakona.

Članom 1. Predloga zakona propisano je da se ovim zakonom utvrđuju uslovi za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i obavljanje određenih poslova državne uprave u oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva.

Osnovni cilj donošenja ovog zakona jeste uspostavljanje visokog nivoa bezbednosti i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva. Da bi se uspostavio visok nivo bezbednosti i sigurnosti u ovoj oblasti, Predlog zakona je jasno i nedvosmisleno, a u skladu sa direktivama EU, definisao ulogu zdravstvenih ustanova u ovoj oblasti precizirajući osnovnu delatnost banke ljudskih ćelija i tkiva. Takođe, u cilju obezbeđivanja visokog nivoa kvaliteta u ovoj oblasti, neophodno je precizirati pravila i standarde koji će biti jedinstveni na teritoriji Republike Srbije i obezbediti isti nivo zdravstvene zaštite za sve građane Republike Srbije.

Ovo su izuzetno važni zakoni i SNS će ih u danu za glasanje sa zadovoljstvom podržati. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milosav Milojević.

Izvolite, kolega Milojeviću.

MILOSAV MILOJEVIĆ: Hvala.

Uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine, cenjeni ministre, dame i gospodo narodni poslanici, na osnovu člana 161. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine Srbije, na Predlog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima podneo sam amandman kojim se dodatno definiše član 1. ovog zakona.

Kao što vam je poznato, u radu ovog cenjenog doma u prethodnih nekoliko godina uspeli smo da donešemo niz reformskih zakona kojima smo poboljšali uslove u raznim oblastima društvenog života. Dokazali smo da SNS i Aleksandar Vučić misle o građanima Republike Srbije, i to je vidljivo svakom ko je realan i dobromameran. Jedan od svakako najbitnijih segmenata života, ono što je stub svake moderne države, jeste zdravstvo i zdravstveni sektor, u čiji razvoj je suštinski važno uložiti sredstva.

Smatram da ovaj zakon bliže određuje materiju i podrobnije reguliše pojmove iz pomenute oblasti, donosi jasnije odredbe o uslovima i postizanju kvaliteta i sigurnosti, o donatorima i primaocima ljudskih ćelija i tkiva za primenu u medicini, nadzoru nad primenom zakona i drugim važnim faktorima.

Mi smo u lokalnoj samoupravi opštine Aranđelovac uradili mnogo u zadnjih nekoliko godina da unapredimo i poboljšamo uslove u našim zdravstvenim ustanovama. Zahvaljujući odličnoj saradnji koju imamo sa Vladom Republike Srbije, nadležnim državnim institucijama ali i lokalnim privrednicima, uspeli smo da napravimo značajne

rezultate u razvoju usluge i ponude zdravstvene nege pacijenata, ne samo u Aranđelovcu već i šire, jer i ljudi iz drugih, susednih opština takođe koriste usluge Opšte bolnice u Aranđelovcu. Uložili smo milionska sredstva, a očekuje nas realizacija još većih projekata, nadamo se, i tokom tekuće godine.

S obzirom na vreme dozvoljeno za obraćanje u raspravi po amandmanima, u narednom javljanju pojasiću i navesti šta je sve urađeno i koji su rezultati rada na poboljšanju zdravstvenih uslova u Aranđelovcu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Bojan Torbica.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega.

BOJAN TORBICA: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, cenjeni ministre sa saradnicima, podneo sam amandman na član 1. predloženog zakona sa ciljem unapređenja sistema zdravstvene zaštite i unapređenja zdravstvenih ustanova.

Ono što aktuelnoj republičkoj vladi, kao i onoj pre nje, moramo da priznamo jeste da su kao jedan od najvažnijih zadataka u svom radu, ako ne i najvažniji, postavili poboljšanje stanja u zdravstvu, uz najveće ulaganje u srpsko zdravstvo u poslednjih sedamdeset godina. Izuzetno je bitna činjenica da ovakvu politiku Republičke vlade prati najveći broj lokalnih samouprava.

Dolazim iz opštine Temerin, u kojoj lokalni Dom zdravlja sa oko 150 zaposlenih obezbeđuje primarnu zdravstvenu zaštitu za oko 30.000 stanovnika, tako da je to relativno mali dom zdravlja u odnosu na neke druge domove, ali je dovoljan da pokrije sve potrebe stanovništva pošto u suštini raspolaže svim neophodnim službama: ginekologijom, internom službom, pedijatrijom, pulmologijom, radiologijom, opštom medicinom, stomatologijom, službom hitne medicinske pomoći, kao i ambulantama u svim mesnim zajednicama.

U poslednje četiri godine, koliko je u Opštini Temerin na vlasti koalicija predvođena Srpskom naprednom strankom čiji je ravnopravni član i Pokret socijalista, lokalna samouprava je izdvojila značajna sredstva za unapređenje funkcionisanja sistema zdravstvene zaštite u opštini. Pre svega, zalaganjem predsednika Opštine Temerin, gospodina Đure Žige, u tekuće popravke i održavanje uloženo je oko šest miliona dinara, u mašine i opremu nepunih devet miliona dinara, a u zgrade i građevinske objekte, zajedno sa Pokrajinskom upravom za kapitalna ulaganja, Opština je uložila blizu dvadeset miliona dinara, od čega je najveći deo sredstava otisao na rekonstrukciju ambulante u Bačkom Jarku, koja nije obnavljana otkako je izgrađena, dakle blizu 60 godina. Takođe moram da napomenem da je Dom zdravlja u Temeringu od Pokrajinske vlade dobio na poklon jedno kompletno opremljeno sanitetsko vozilo, tako da je danas opremljenost ovog doma zdravlja na zavidnom nivou.

Naravno, aktuelna opštinska vlast se ne zadovoljava ovakvim rezultatima već svakodnevno stremi da maksimalno unapredi stanje u Domu zdravlja Temerin. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Torbica.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Branko Popović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Ivković.

Reč ima Vesna Ivković.

Izvolite.

VESNA IVKOVIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane koleginice i kolege narodni poslanici, amandmanom se dopunjaje odredba člana 1. Predloga zakona kojim se kao predmet zakona definiše osnivanje banke ljudskih ćelija, kao i nadležnost Uprave za biomedicinu u oblasti ljudskih ćelija i tkiva, koja pored ostalog postaje organ nadzora nad sprovođenjem ovog zakona.

Što se tiče Predloga zakona, već je dosta rečeno iz ove oblasti; ono što bih ja podsetila, to je činjenica da je vremena za sugestije, primedbe i kritike bilo na pretek. Naime, Ministarstvo zdravlja je sprovedlo javnu raspravu u periodu od 9. do 30. decembra 2016. godine za predstavnike državnih organa, javnih službi, predstavnike zdravstvenih ustanova, stručnu javnost i druge zainteresovane učesnike. Takođe, javnost je imala prilike da predlože, sugestije, inicijative i komentare dostavi na elektronsku poštu Ministarstva zdravlja.

Radna grupa za izradu Nacrtu zakona je utvrdila da predmet ovog zakona nije primena obolelih ćelija i tkiva, već da ovaj zakon utvrđuje uslove za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, uz mogućnost da se uzete ćelije i tkiva primene i u drugaćiju svrhu od one za koju su uzete, ali samo uz pristanak davaoca za tu drugu svrhu. Misli se na naučnoistraživački rad.

Pojedine sugestije i primedbe javnosti bile su dragocene, a ono što se nije moglo integrisati u zakon biće integrisano u predviđena podzakonska akta nakon usvajanja zakona.

Ono što je posle usvajanja ovih zakona iz oblasti zdravstva najvažnije uraditi jeste da se napravi plan promocije dobrovoljnog davalštva u Republici Srbiji, kao i edukacija i bliža obaveštenja i tumačenja ovih zakona lekarima, posebno zdravstvenih ustanova u unutrašnjosti, a da oni svojim znanjem, poverenjem i veštinom komunikacije približe i pojasne ovu oblast pacijentima, sve sa ciljem da se produži život. Komentari koje sam ovih dana čula od građana su jako pozitivni. Iz tog razloga Poslanička grupa Socijalističke partije Srbije će u danu za glasanje glasati za set ovih zakona iz oblasti zdravstva. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na naslov iznad člana 2. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč imala je Vjerica Radeta.

Nešto trenutno nije u redu sa sistemom. Molim vas da se samo malo strpite.

VJERICA RADETA: Ja već nekoliko dana pričam da vam ne valja sistem i, evo, pokazalo se da ne valja.

Dakle, koliko god ste pokušali da predloge ovih zakona, a pogotovo ovog zakona vezanog za transplantaciju, odvojite od očiju javnosti, on je i te kako prisutan u javnosti. Prisutna je briga građana Srbije, mnogo se o tome priča, koliko god se vama čini da nije tako. Zapravo, to znate, nego pokušavate drugačije da komentarišete. Ljudi se zaista plaše. Ljudi generalno nemaju ništa protiv doniranja organa, ali ne na ovaj način.

Ovde je neko govorio i o dobrovoljnem davanju krvi itd. Da, ali ne hvatate lasom narod po gradu da idu da daju krv, nego ljudi dođu i kažu – hoću da dam krv.

Srpska radikalna stranka je, recimo, godinama unazad organizovala tri puta godišnje dobrovoljno davanje krvi, pre svega u Beogradu i Novom Sadu, a i u ostalim sedištima opštinskih odbora. Recimo, ono što je bilo interesantno, jedno vreme je jedna televizija redovno obaveštavala i pozivala ljude da dođu na to i to mesto zato što treba da se da što je moguće više krvi... Mi zvali, zamolili da obaveste (u Novom Sadu je tada bilo) da su radikali organizovali davanje krvi, i nisu hteli to da objave. Toliko o tome koliko vi sve nekako stranački gledate, a pričate ovde da je to nešto sasvim suprotno od toga.

Ovde ste govorili, poslanici vlasti su govorili... Ja sam samo čekala kada će početi malo o zdravstvu u Srbiji, ono što smo čuli je stanje u zemlji dembeliji. Ljudi moji, budite realni. Ima negde nekih pomaka, u redu; dobro je što se zapošljavaju mladi lekari, u redu; dobro je što se najavljuje neko povećanje plata, odnosno da se vrati na ono što je smanjeno medicinskom osoblju itd. Ali budite realni u onome što jeste tema i u onome što hoćete da pohvalite. Pričate nešto što vam niko živi ne veruje.

Ovde slušamo danas da su poslanici nekog prošlog saziva, naprednjački, svi donori, da su svi potpisali donorske kartice. Nekako imam utisak kao da o ovom zakonu govore – uh, pade mi kamen sa srca, morao sam da potpišem karticu, sad se to više ne važi, sad mogu da odem (jer nigde neće biti javno objavljeno) i kažem ne, ne, ja ne dam svoje organe.

Dakle, morate samo da budete realni. Ako hoćete da ovakav zakon ima efekta, onda lepo kažite da organe u slučaju moždane smrti donira onaj ko želi. Ne možete vi raspolagati životom i smrću. Koliko god se vi tako ponašate, ne ide, videćete. I neke mnogo savremenije države od Srbije su probale sa ovakvim zakonom pa su ga u međuvremenu menjale.

Čuli smo koliko je stotina hiljada milijardi, maltene ko onih Bačevićevih kod Kineza, utrošeno u zdravstvo u Srbiji. Sve je to lepo, ali mi još nismo dobili odgovor – pre svega od ministra Lončara, pa onda i od ovih koji se hvale, vidim, znaju sve podatke – na pitanje gde, na koji način, kod koga nestaje milijarda evra godišnje iz zdravstva, po izjavi predsednika države. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Radeta.

Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Pravo na repliku, gospodine predsedavajući, SNS.

(Predsedavajući: Izvolite, replika.)

Osmi maj 2015. godine, „Tanjug“ objavio, 13.15 časova – donorski poziv poslanicima i odbornicima. Kada poslanici Srpske napredne stranke govore da su potpisali, u zajedničkoj akciji, donorske kartice, mi na ovo mislimo. Dakle, nije reč ni o kakvoj manipulaciji, izmišljanju, bajkama, kako je to već sad sročeno, to se zaista dogodilo. Igrom slučaja, dovoljno me sećanje služi, bio sam tada u prostoriji u kojoj su naši poslanici potpisivali donorske kartice. Mogu, ako treba i lično da tvrdim, da se to zaista dogodilo, nema nikakve potrebe da se oko toga brinete. Mi smo, naravno, ozbiljni ljudi i iza svojih reči stojimo. Kada nešto ovde kažemo, to ne samo da je apsolutno tačno, to je i apsolutno proverljivo.

Šta je realno u Srbiji danas? Proverite, svi vi koji eventualno sumnjate, da li je realno i da li je tačno kada kažemo da se danas zahvaljujući rešenjima koja je Srpska napredna stranka usvojila leče retke bolesti, koje ranije nisu mogle da se leče. Da li je to tačno ili nije, proverite. Da li su opredeljena sredstva za tu svrhu? Iz godine u godinu, već četvrtu godinu, sve veća i veća. I koliko sada iznose, da li se računaju ukupno u milijardama dinara kao što mi tvrdimo. Sve to može da se proveri i lako je utvrditi da je upravo tako.

Proverite da li su milijarde dinara ponovo uložene od strane SNS-a i vlada u kojima je stožer SNS za opremanje medicinskih ustanova širom Srbije, za nabavku nove opreme, za njihovo uređivanje. Proverite, a to možete i svojim očima da pogledate ako odete, recimo, do Niša, da li je otvoren Klinički centar, da li je opremljen, na koliko se kvadratnih metara prostire. Prisetite se ko je to uradio. To su sve jednostavno proverljive stvari i kada o tim stvarima pričamo, mi smo apsolutno ozbiljni.

(Predsedavajući: Hvala.)

Ono što nije ozbiljno, i time će završiti, gospodine predsedavajući, nije ozbiljno doći ovde, učestvovati u raspravi sa nama, biti potučen do nogu, a onda se praviti kao da se ništa nije dogodilo i na nekim „Tviterima“ i sličnim mestima pokušavati da predstavljate Srbiju...

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Orliću.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar, pa onda pravo na repliku Vjerica Radeta.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Samo želim narodne poslanike i sve građane Srbije da obavestim da je noćas dok smo mi spavali urađena uspešno transplantacija srca. To je sedma transplantacija srca od početka godine. Kod nas do sada za ovaj period od pola godine nikada nije urađeno više transplantacija srca.

Zahvalujem svima koji su učestvovali u ovome.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Pravo na repliku, Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Nekoliko stvari. Prvo, nisam rekla da sumnjam da su naprednjaci, poslanici prošlog saziva, potpisali donorske kartice, već sam rekla da su ispunili nalog. Razlika je drastična.

Dalje, ko je potučen do nogu, pričaćemo kada ovde budemo raspravljali o izmenama i dopunama ovog zakona, a biće brzo, verujte.

Treće, očekivala sam ključni odgovor gde voljevno nestaje milion evra godišnje iz budžeta, u okviru budžeta zdravstva. E, taj odgovor kada budemo dobili, onda možemo nešto ozbiljnije da razgovaramo.

Čuli smo ovde nešto najstrašnije što je moglo da se čuje, kaže gospodin Orlić – milijarde uložene od strane SNS-a. Ljudi moji, pa ne ulaže Srpska napredna stranka! Srpska napredna stranka jeste osvojila određen broj glasova, procenat; jeste to najviše i, da, vrši vlast. Nije sporno da vršite vlast sa velikim procentom koji ste dobili na izborima, ali to nisu vaše pare, ljudi! Vi ste formirali neku vladu, skupštinska većina ju je izglasala, ta vlada ima odgovornost, a te pare koje su uložene, ovolike, manje ili veće, to su pare svih građana Srbije. Nisu to pare Srpske napredne stranke.

Naravno, vi ćete sada verovatno da kažete da ste vi osvojili ne znam koliko glasova na izborima. Jeste, ali kada je u pitanju ovaj zakon nemojte se ponašati, kao, vi ste došli na vrata čoveku i rekli – evo vama paket hrane, vi nama glas, i čim dobijemo vlast, mi vama uzmemmo bubreg. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Radeta.

Reč imma dr Vladimir Orlić, replika.

VLADIMIR ORLIĆ: Nemojte samo da se ljutite mnogo.

Što se tiče ovih priča, mi vama damo, mi vama uzmemmo, ja na taj nivo neću da idem. Nisam dosad pa neću ni danas.

Što se tiče onoga „ispunili nalog“, kako mi sada nekoga da ubeđujemo da neke stvari prosto radimo punog srca? Niti ima smisla, niti nam pada na pamet da to objašnjavamo. Ali, da znate, pogledajte malo upravo ovu agencijsku vest koju je objavio „Tanjug“, rekao sam vam kog datuma i u koliko sati, pogledajte lica. Videćete lica poslanika Srpske napredne stranke, ponosnih ljudi, ljudi kojima je očigledno srce puno zbog čina koji su tog dana uradili, pa će vam štošta biti jasnije, ako vam dosad nije jasno.

Gde nestaje, kako ste rekli, milion evra? Pogledajte vest od pre dva dana – najbolje i najskuplje lekove koje nismo mogli da priuštimo za lečenje naše dece, mi danas možemo da priuštimo. Niko ne kaže da je to novac Srpske napredne stranke, ali niko ne može da kaže da to nije novac koji danas Srbija ima, koji danas država ima zahvaljujući Srpskoj naprednoj stranci, zahvaljujući Aleksandru Vučiću i politici koja je obezbedila da tog novca danas ima i za one sanitete, i za linearne akceleratore, i za

Klinički centar u Nišu i za svako lečenje koje nismo imali a imamo danas. Sve je to posledica te politike, koja ima te procente podrške za koje vi ne volite kada se spominju ali su činjenica i postoje.

Ko je potučen do nogu? Kažete, pričaćemo jednog dana. Možemo da pričamo već danas. Evo, ko je sinoć imao snažnu potrebu da sam sebe dodatno hrabri i brani pa po nekim društvenim mrežama pisao kako je nešto pobedio u raspravi, taj je sebi odredio društvo takođe potučenih do nogu, nekakvih Saša Mirkovića, Saša Jankovića, Janka i Željka Veselinovića i svih ostalih, koji samo na taj način funkcionišu, samo u tom virtualnom svetu postoje i zbog toga nemaju nikada priliku da ponovo nešto unište, pa da konkurišu onom dobrom što je danas činjenica i realnost. Sad smo se sigurno mnogo bolje razumeli.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Pošto ste uložili, naprednjaci, pare u razvoj zdravstva, odnosno vaše pare, kako ste rekli, i pošto ste svi vi donori, mi ovde nismo čuli za ovih nekoliko dana ni od ministra ni od bilo koga od vas koliki je procenat donorskih kartica bio u Srbiji i koliki je u odnosu na... Naravno, statistički podatak, koji se meri svuda u svetu. Gde smo tu u odnosu na svet? Da li to odgovara vašem stanju glasova? To je ono što hoćemo da vas pitamo, da vidimo koliko su vas ljudi u ovome podržali.

Što se tiče objava na društvenim mrežama, ne znam da li mislite na moj Triter nalog ili nečiji drugi, ali, ako ne znate, Triter nalog je za javnu komunikaciju i kada objavite nešto na Triter nalogu (evo, da vas naučim), može bilo ko da kaže da mu se sviđa, može bilo ko da to komentariše, može bilo ko da podeli to. Imam ne znam koliko hiljada objava na Triteru, biće ih i dalje. I, da, kada god ovde zatvorite sednicu, odnosno kada god se dogovorite da nema direktnog prenosa, ja javnost preko Tritera obaveštavam, najkraće koliko mogu, šta je to aktuelno što se dešava u skupštinskoj sali. I dalje ču, naravno. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima Vladimir Orlić, pravo na repliku.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Agitprop, metoda agitacije i propagande, je l' tako, to smo upravo čuli. Svaka čast, podržavam.

Što se tiče teme „naše pare“, ja lepo srpski kažem, samo izgleda nema ko da čuje – niko nije rekao pare Srpske napredne stranke, nego pare koje danas u budžetu postoje zahvaljujući politici Srpske napredne stranke. Kako tome može da konkuriše neko kome je vrhunac političkog dometa taj Triter o kom priča? Kako? Da mi trošimo reči na te teme, to je potpuno suludo.

Nego, koliko kartica? Rekao je, ali opet nije imao ko da čuje, gospodin Bojanović – 2011. godine, kad se on nalazio u situaciji da mu je bila potrebna pomoć kao

građaninu, bilo je toliko malo tih kartica da mi nismo ni bili u sistemu međunarodnih udruženja. A danas jesmo. Pa, ako vam to ne govori dovoljno na temu koliko se situacija promenila, vama ne vredi da iko išta kaže, nego koliko je stanje naših glasova i ko je čije društvo na tom Tวiter nalagu itd.

Dakle, na tim Tวiterima isto su društvo, zato što se na isti način ponašaju, od istih ljudi imaju podršku i iste fabrikovane, izmišljene izgovore za argumente koriste oni koji su imali identične sadržaje na tim Tวiter nalozima sinoć, a to su redom: Vjerica Radeta, Jelena Maćić, to je velika šminkerka, možda ste čuli za nju, Sergej Trifunović, znate po čemu je poznat, po nekim...

(Marko Atlagić dobacuje.)

...Tako je, gospodine Atlagiću, vi znate ko je to. Saša Janković, takođe veliki politički radnik, Janko Veselinović, veliki politički genije, Željko Veselinović, takođe političar, preziva se isto kao onaj drugi Veselinović ali nije u istoj stranci, međutim, podjednako je važan kao i svi ovi prethodni koje sam pročitao, Branimir Kuzmanović, za njega ste sigurno čuli, Zoran Čičak, to je valjda neki savetnik u Makedoniji i ovom Jankoviću, Biljana Lukić, ne znam ko je ali podjednako je važna, i Saša Mirković. Dakle, svi zajedno, verovatno još poneko, nisam uspeo sve da prebrojim, na istom su nivou političkih argumenata i političke relevantnosti upravo zahvaljujući tim Tวiterima i takvom poimanju politike, odnosno agitprop metoda.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Vjerica Radeta, pravo na repliku.

VJERICA RADETA: Ovo je, naravno, zloupotreba i velika neistina, jer svi ovi ljudi verovatno jesu na Tวiteru, kao što je i Orlić, kao što su još neki ljudi iz redova naprednjaka, ali ti ljudi nemaju nikakve... Odnosno, najbolje bi bilo da bude iskren i da pogleda komentare na moje komentare, svih tih koje je nabrojao, pa da vidi gde smo mi to slični.

Ja i dalje insistiram samo na pitanju gde nestaje milijarda evra godišnje. Pustite vi Tวiter, pustite vi koga znate, koga ne znate sa Tวitera, narod hoće da zna gde godišnje nestane milijarda evra od kada je Zlatibor Lončar ministar. Vrlo prosto pitanje, a pitanje je postavio predsednik države. Dakle, dajte samo da dobijemo odgovor na to pitanje pa onda da idemo dalje.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Vladimir Orlić, pravo na repliku.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Vidim da ste sad malo korigovali podatke, više nije milion evra, sad je milijarda. Nema veze, neću ja da sitničarim.

Jedna doza onog najskupljeg i najboljeg leka koji je danas dostupan našoj deci, jedna doza košta 90.000 evra. Takvih doza, čini mi se, potrebno je godišnje u vrednosti od 540.000 evra po pacijentu. Da li je tako, 540.000? Obezbeđeno je oko dvadesetak

takvih doza samo u jednom koraku sada. Računajte malo i uporedite s onim šta Srbija nije mogla juče, a šta Srbija može danas, možda opet bude nešto jasnije.

Ja ne očekujem da se takvom dobrom rezultatu obraduje svako, ne očekujem da oni koji nisu u stanju da se obraduju bilo kakvom uspehu ako nije njihov lični tu radost podele. Ali hajde da budemo bar toliko pristojni da ne napadamo takav rezultat, da budemo bar toliko pristojni da kažemo – dobro je, u redu, nema veze sa mnom, preskočiću tu temu, baviću se nečim drugim.

Šta ko radi po tim Tviterima itd., pa ne znam, meni deluje kao dovoljno velika sličnost kada neko napravi neku montažu, stavi sliku čoveka pa napiše nešto što taj čovek nije rekao da bi time sam sebe sokolio i hvalio se po društvenim mrežama. Meni je to isti nivo nedostatka bilo kakve političke moći i snage kad se to radi na Tviteru. Nema veze kako se ko zove, to su ljudi isti, ljudi istih domaćaja, istih manira.

Na primer, neko ko na tom nalogu kaže – narodni poslanik Srpske napredne stranke je bulaznio o ostavinskom postupku, i sve to kao diplomirani pravnik, u raspravi juče... Naravno, sve uživajući u tim montažama koje su inače delili Saša Janković, Kuzmanović, Čičak i svi ostali, na potpuno identičan način. Kad taj neko ne shvata da je time direktno isprozivao ne nekoga sa naše strane, nego onog koji je prvi pominjao te ostavinske rasprave, a to je naravno Aleksandar Šešelj, kako ja tom nekom da pomognem i kako da očekujem da će taj neko moći da razume ozbiljne stvari kao što su, recimo, fondovi za lečenje dece?

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Orliću.

Reč ima Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Evo zbog čega vama narod ne veruje i zašto ne veruju ljudi ovom predlogu zakona i zašto se plaše ovih vaših transplantacija. Radi se o jednom slučaju... Rekla sam, ime i prezime neću reći zbog tog čoveka. Radi se o čoveku koji je na dijalizi nekoliko godina u Nišu, a nije iz Niša. Čovek je nekoliko puta bio prvi da dobije bubreg, pa je onda svaki put kada se pojavi bubreg pada na jedno ili dva mesta ispod i nije dobio bubreg. Pre nekoliko dana su ga zvali i rekli – bravo, ti si sada prvi, evo imamo bubreg za tebe. Konzilijum kaže – za ovih nekoliko godina toliko ti je organizam oslabio da ne možeš da podneseš tu operaciju.

Što se tiče ovog što se komentariše vezano za Tviter nalog, ovo nije Tviter, ovo su stenogrami sa skupštine juče: „Po Zakonu o nasleđivanju, citiram Zakon o nasleđivanju, nasleđe se otvara smrću čoveka. Tako piše u Zakonu o nasleđivanju. Dakle, čovek kada umre, tog momenta nije više vlasnik bilo čega, pa nije vlasnik ni svojih organa“. To je rekao Martinović.

Tviter ne dozvoljava toliko mnogo da se piše, ja bih onda ovde, evo, sada ču da objasnim – ako je ovo što je on rekao tačno, to znači da kada čovek umre treba da se sačeka ostavinska rasprava, pa ko će u porodici naslediti pravo da raspolaže rožnjačom, ko bubregom, ko srcem. Ne znam gde ćete toliko držati čoveka koji je moždano mrtav. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima dr Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Ne da Tviter da pišete, ali daje mikrofon da čitate, nego nećete. Pročitajte sledeću, tu gde ste stali, kaže dalje Martinović: „Ako je protivan tome da se njegovi organi presade drugom čoveku, on za života može da da usmenu ili pisanu izjavu da to ne želi, i ne vodi se nikakav upravni postupak, i ne vodi se nikakav upravni spor, niti bilo koji organ uprave o tome donosi bilo kakvo rešenje. To što govorite ne piše u zakonu, to je u funkciji plašenja građana, to je funkciji kriminalizacije srpskog zdravstva.“

Šta je ovde pogrešno? To je sve istina, to ste radili. A onda ste hrabro otišli kući, upalili Tviter i rekli – glupo je pričati o nekom upravnom sporu i upravnom postupku.

Da li volimo stenograme? I ja volim stenograme, slušajte sad stenogram Aleksandra Šešelja: „Postavlja se pitanje ko je vlasnik ljudskog tela. Da li je moguće da čovek nije vlasnik sopstvenog tela?“ Dakle, evo ko je postavio pitanje da li je pokojnik vlasnik tela. „Treba da podnese izjavu da neće, pa da overi, pa da to plati, pa dok mu stigne rešenje...“. „Šta se onda dešava? Hoćemo li imati upravne postupke i upravne sporove vezano za to da neko ne želi da da svoj organ državi?“

Ako je suština svih zamerki da je neinteligentno pominjati upravne sporove i upravne postupke, ko je to uradio? Koga ste onda prozvali?

Dakle, u silnoj želji da se bude protiv rešenja koje je nesporno dobro za sve ljude koji čekaju pomoć ove vrste, hajde da pronađemo malo mere. Nije meni problem kada neki sami sebi uskaču u usta pa, nesvesni, sami sebe ili svoje prozivaju. Ono što ja očekujem, to je neki minimum korektnog odnosa, da ovu raspravu vodimo tako da ljudi za koje je važno da se ova rešenja usvoje ne pomisle – Bože, za koga sam ja glasao, makar i greškom, i poslao ga u onu Narodnu skupštinu. Ako vam je zaista stalo do svakog pojedinačnog primera koji ste spremni da iznesete ovde. Ako je važno samo pričati, pričajte ljudi, kako ko ume i voli, široko mu polje, ali hajde da vodimo malo računa o tome o čemu se radi i gde se nalazimo. Valjda ne tražimo previše.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Orliću.

Pravo na repliku, Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Ja nisam nesvesna, što i vama želim, gospodine Orliću.

Što se tiče ovih komentara, vi očigledno ili baš ne razumete ili ne razlikujete karikiranje nekih izjava. Ja će još jedanput ponoviti, a ovo nije karikiranje: „Dakle, čovek kada umre, tog momenta nije više vlasnik bilo čega, pa nije vlasnik ni svojih organa“. Ovo nema nikakve veze sa tim vašim dodatnim objašnjenjima. Ovo je izgovorio čovek, doktor prava. Kako je ko dalje to tumačio, kako se ko šalio s tim, kako je ko ozbiljno komentarisao itd., to nema nikakve veze. Dakle, ovo je suština toga što ste vi videli na Tviteru.

Da vam kažem, ne treba meni hrabrost, ja odavde pišem. Da li mislite da se ja vas plašim pa treba da odem kući, pa da onda pišem na Triteru? Kakvi su to komentari – neko je skupio hrabrosti, otišao kući pa pisao na Triteru? Ne plašim se ja vas, ne plaši vas se niko. Niko vas se ne plaši. Dakle, odavde ću da pišem, pisala sam, pisaču, ovde ću da govorim. Žao mi je samo što nemamo onoliko vremena koliko bismo hteli, ali jutros je rekao Đorđe Milićević da treba da promenimo Poslovnik. Baš lepo, evo, već smo u prvoj ili drugoj nedelji ovog saziva, taman, krajnje je vreme za promenu Poslovnika. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima Aleksandar Martinović.

Izvolite, Martinoviću.

ALEKSANDAR MARTINOVIC: Zahvaljujem se, gospodine Marinkoviću.

Pokušaću da objasnim ono što izgleda nisam uspeo da objasnim juče. Dakle, vaš kolega Šešelj je o ljudskom telu i ljudskim organima govorio u kategorijama građanskog prava – vlasnik, nasleđivanje itd. Ljudski organi nisu stvari i nisu roba koja je u prometu. To je što se tiče prava.

Što se tiče medicine, to vam je juče ministar lepo objasnio. Da bi uopšte čovek došao u situaciju da mu se uzimaju organi u svrhu transplantacije nekom drugom čoveku, potrebno je da se nalazi u stanju moždane smrti, dakle da mu mozak ne funkcioniše, ali da mu funkcionišu svi drugi organi (srce, bubreg, pluća itd.). Dakle, ne uzimaju se organi sa mrtvog čoveka, nego sa čoveka koji je živ, pa mu se najpre uzimaju... Evo, neka me ministar ispravi, on je čovek lekar, ja nisam, srce se uzima poslednje. Najpre se uzimaju, valjda, bubreg, pa jetra, pa pluća, pa tek na kraju srce.

(Vjerica Radeta: Pa ako preživi, ostaje mu samo srce.)

Dobro, vi se smejetе, vama je sve smešno. Govorimo o jednoj ozbiljnoj temi. Dakle, ne uzimaju se organi sa mrtvog čoveka, sa čoveka koji je potpuno mrtav, i moždano i kada je u pitanju rad srca i svih drugih vitalnih organa, nego se uzimaju organi od čoveka koji je u stanju moždane smrti, pri čemu mu svi drugi organi funkcionišu. Ako neko ne želi da bude donor organa, on to može za života usmenom izjavom ili pisanom izjavom da spreči. A i ako to nije uradio za života, to mogu njegovi srodnici, koji su definisani članom 23. zakona o presađivanju ljudskih organa. Tu nema nikakvih nejasnoća.

Sve ostalo je karikiranje, izvrgavanje ruglu i sve ostalo je pokušaj da se na ličnoj osnovi napadne Zlatibor Lončar, što ste vi juče svojski radili, odnosno pojedini poslanici iz vaše poslaničke grupe, nazivajući ministra zdravlja Republike Srbije kasapinom, trgovcem ljudskim organima, mesarom, pripadnikom „zemunskog klana“...

(Vjerica Radeta: Nije rekao kasapin, nego mesar.)

Ako mislite da je to rečnik koji je primeren Narodnoj skupštini, svaka čast. Ali samo da vam kažem jednu stvar, nemojte da imate dvostrukе aršine. Vi se ljutite, i s

pravom se ljutite, kada neko za predsednika vaše stranke kaže da je ratni zločinac, ali vi sebi dajete puno pravo da ministra zdravlja nazovete mesarom i trgovcem ljudskim organima. Nemojte da imate dvostrukе standarde. Vas boli kada neko Vojislava Šešelja nazove ratnim zločincem, a mislite da mi treba da čutimo kada vi ministra zdravlja, koga smo mi izabrali i koji je iz redova naše stranke, nazivate trgovcem ljudskim organima. To je strašna optužba. To ne priliči parlamentarnom rečniku. Ja razumem da ste vi protiv zakona, razumem da ste protiv transplantacije, sve to razumem, ali da čoveka koji je ministar stavite na stub srama nazivajući ga imenima i terminima koji zaista ne priliče parlamentu, mislim da je to ispod svakog civilizacijskog nivoa.

Dakle, o tome smo mi pričali juče i o tome smo pričali danas. A ono što je rekao kolega Orlić... Naravno, javili su se dežurni kritičari, Saša Janković, Vuk Jeremić i svi ostali koji ustaju u podne, koji u Skupštinu dođu u jedan da popiju kafu, a onda čekaju pauzu u dva da siđu dole u restoran da ručaju, znaju sve, u sve se razumeju. Samo, kada su bili na vlasti ništa od ovoga što je ministar Lončar uspeo da uradi zajedno sa svojim timom nisu uspeli da urade. Ni da naprave Klinički centar u Nišu, ni da nabave linearne akceleratore, ni da nabave gama nož, ništa nisu bili u stanju da urade, sve su upropastili. E, sad kad su sišli sa vlasti, sad su prepametni, sad se u sve razumeju i sad svima nama sole pamet.

Pričate o tome – vi iz Srpske napredne stranke dajete novac itd. Ne, zahvaljujući politici Srpske napredne stranke, zahvaljujući politici Aleksandra Vučića, u koju ste vi od 2014. godine sumnjali, mi smo u situaciji da 2017. i 2018. godine imamo suficit u budžetu, da imamo rast BDP-a od 3,5% i da zato možemo da kupimo svu ovu medicinsku opremu, da izgradimo ove kliničke centre, da kupimo medicinsku opremu i da lečimo pet puta više dece u inostranstvu nego što smo mogli da ih lečimo, recimo, 2010. i 2011. godine. Deca u Srbiji više ne moraju da se leče putem SMS poruka i putem lažnih humanitarnih akcija, nego postoji budžetski fond za lečenje dece u inostranstvu. A taj fond je pun zahvaljujući, svidelo se to vama ili bilo kome drugom iz opozicije ili ne, politici Aleksandra Vučića, zahvaljujući politici Srpske napredne stranke, zahvaljujući svim merama, ekonomskim i merama fiskalne konsolidacije, koje smo sprovodili uz baražnu vatru medija, poslanika iz opozicije, raznoraznih stručnjaka tipa Milana Ćulibrka (koji se u sve razume, od Kosova do Azotare), koji su sumnjali u politiku koju smo sprovodili.

Danas u 2018. godini, kao i u 2017. godini, imamo suficit u budžetu, imamo dovoljno novca da možemo da lečimo naše ljude, da opremamo naše kliničke centre, da pravimo nove, da kupujemo najmoderniju medicinsku opremu i, na kraju krajeva, da najveći deo građana Srbije više ne mora da ide u inostranstvo da se leči, sada to može da radi u svojoj državi, u državi Srbiji. Sve to je rezultat politike koja je izdržala probu građana na izborima i 2014., i 2016. i 2017. godine.

I nemojte da mislite da je narod neuk, da narod ništa ne zna i da narod ne veruje onome ko radi za dobro građana, a to je upravo predsednik Republike Srbije Aleksandar

Vučić, to su upravo ministri u Vladi Srbije i to smo upravo i mi, na kraju krajeva, poslanici Srpske napredne stranke, koji smo saveznici Vlade u svemu onome što dobro radi za građane Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Mislim da smo dovoljno diskutovali o Tviteru, o izjavama dr Martinovića.

(Vjerica Radeta: Ovo ne možete sada da prekinete.)

Moram jednom, moram u jednom trenutku, jer ovo može da traje unedogled.

Meni je jako draga i volim da slušam i jedne i druge argumentovano...

(Vjerica Radeta: Onda ču ja po Poslovniku.)

Nemojte, molim vas, po Poslovniku, jer moram da, u skladu sa članom 87, odredim pauzu.

Sa radom nastavljamo u 16 časova. Hvala puno.

(Posle pauze – 16.05)

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Poštovane kolege narodni poslanici, nastavljamo sa radom.

Na naslov iznad člana 2. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Ristić.

MARINA RISTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, postoji nekoliko spornih članova u ovom predlogu zakona koji će, kada se za njih sazna, izazvati bes, javnu osudu i nepoverenje u ceo sistem vaše vlasti.

Jedan od njih je član 28. stav 4. Radi se o maloletnoj deci koja su za života bila bez roditeljskog staranja. Prema predlogu ovog zakona, koji će za nekoliko dana biti usvojen, dozvoljeno je uzimanje tkiva, a u onom drugom zakonu i organa, samo na osnovu odluke etičkog odbora zdravstvene ustanove. Zakonski zastupnici, staratelji, rodbina u ovom slučaju potpuno su isključeni. Kod ostalih ljudi pita se čak i pobočni rođak, a kada su u pitanju ova deca – baš niko.

Ovako i nikako drugačije piše u oba zakona iako je ministar pre nekoliko dana ovde tvrdio suprotno kada je odgovarao narodnom poslaniku Bošku Obradoviću. Sada ostaje nejasno šta je ministar htio da postigne ovom izjavom. Možda on i ne zna šta mu sve piše u zakonu. I bolje je ako ne zna, pa na vreme da reaguje, jer videćete kako će reagovati srpska javnost kada se ovo sazna. Moguće je da je razlog sistem socijalne

zaštite, koji je preglomazan i loše funkcioniše te je teško doći do podataka o srodnicima, pa je bilo najjednostavnije ovo regulisati na ovaj način. U Srbiji je u proteklih pet godina oduzeto 5.668 dece. Ne znam koliko ih je napušteno, ali znam da ja nemam poverenje u ovaj zdravstveni sistem, kao što ga nema bar pola Srbije. Nema poverenja ni u socijalne radnike, ni u hraniteljske porodice. Znam kako ljudi reaguju kada u medijima osvane vest o spornim odlukama, usvajanjima, hraniteljima.

Naš narod je uplašen od ove vlasti, verujte mi. Ovaj član ovog represivnog predloga zakona će biti kap koja će preliti čašu. Da li vi, gospodine ministre, možete da garantujete da neće biti zloupotrebe? Da li garantujete da će svako dete biti maksimalno zaštićeno i da ova najosetljivija grupa neće postati banka tkiva i organa? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Momčilo Mandić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Filip Stojanović.

Izvolite, kolega Stojanoviću.

FILIP STOJANOVIĆ: Poštovani poslanici, dame i gospodo narodni poslanici, na Predlog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima podneo sam sledeći amandman: „U članu 2. stav 2. Predloga zakona menja se i glasi: ’Odredbe ovog zakona se primenjuju i na postupke davanja, dobijanja i testiranja ljudskih ćelija i tkiva koji se koriste u izradi proizvoda namenjenih za primenu kod ljudi, a koji u sebi sadrže ljudske ćelije i tkiva ili su proizvedeni iz ljudskih ćelija i tkiva’“.

Hajde da se malo osvrnemo i na pravni aspekt ovih medicinskih zakona. Ovi zakoni zadiru u čovekovu privatnost i mnoge stvari koje zakon predviđa mogu se realizovati mimo njegove volje. Kako je moguće da se zakonom predviđa da je svaki čovek potencijalni donor ukoliko se izričito ne izjasni da ne želi da bude donor? Da zadnju reč daje porodica, ne znači mnogo i to ne može sprečiti moguće zloupotrebe.

Ovde ne govorim o etičkom aspektu svega onoga do čega ovo može dovesti. Ovo je posebna tema, koja je možda i važnija od svega ostalog, ali o tome nekom drugom prilikom.

Dakle, zbog svih ovih pobrojanih razloga Srpska radikalna stranka neće podržati ovaj zakon. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Izvolite, koleginice.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Iskoristila bih priliku, ako nije problem, gospodine predsedavajući, da progovorim koju reč o ovom trećem zakonu s obzirom na to da je ministar tu i da nije dobro da se ne čuje ovako nešto iz pravca poslanika i, naravno, iz pravca građana Srbije.

Treći zakon su izmene i dopune Zakona o psihoaktivnim kontrolisanim supstancama. Zakon lepo zvuči u javnosti, međutim, ovim zakonom ništa nije odrađeno na suštinski način, nikakve mere nisu preduzete na temu droge, prevencije itd. Vi ste ovim zakonom samo formulisali uslove za funkcionisanje nacionalnog sistema za prikupljanje podataka u smislu ponude i tražnje i uveli ste sistem za rano upozoravanje o novim psihoaktivnim supstancama.

Ono što želim da naglasim i što je vrlo bitno jeste, i ministar bi trebalo da zna ... Ja vas molim, gospodine ministre, da okrenete glavu ka SRS kad vam mi nešto iz ovog pravca govorimo jer stvarno niti imamo zlu nameru, niti ste vi došli ovde da potcenjujete nekog, već ste došli da obrazlažete zakon i dužni ste da gledate u nekog, u sagovornika, nekoga ko vam govari. Ja neću da dalje govorim ukoliko vi ne okrenete glavu ka nama, jer ovo nije moj problem, ovo je problem nacije, ovo je problem države, ovo je problem svih građana i sve naše dece. Nama nikakvi putevi nisu potrebni, nikakve železnice ako ispustimo našu decu. Mi kao roditelji nemamo snage da se s ovim izborimo bez prisustva države i bez podrške države i Vlade. Vi ste ovde ispred Vlade, ispred države zaduženi za ove teme i takvo vaše ponašanje stvarno neka vam služi na čast.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dubravko Bojić.

Izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Hvala.

Slušajući danas diskusije nekih kolega sa naše leve strane, prosto da se čovek zapita o kojoj je zemlji reč. Svoju diskusiju ću približiti i temi i domaćem terenu.

Gоворимо о законима који се односе на transplantaciju. Навели сте број донора и transplantacija у 2017. години. С тим у вези, постављам пitanje – када је извршена прва transplantacija srca, односно presađivanje organa, у Republici Srbiji и у којој здравственој уstanovi? Када зnamо да је у 2017. години од могуćih 40 donora урађено седам transplantacija srca, о ком успеху овде говоримо? Izračunajte koji je to procenat.

Opravdano se nameće ozbiljno pitanje – po kom propisu, kriterijumima i standardima su do sada dodeljivani donori zdravstvenim ustanovama i zašto to nije vršeno ravnomerno prema svima? Na ovaj način izvršena je diskriminacija ne samo pojedinih zdravstvenih ustanova koje imaju dozvolu za transplantaciju već i njihovih pacijenata. Svakako, ovo je donelo najviše štete samim pacijentima, možda čak i gubitak života, čime su povređena prava pacijenata po zakonu iz 2013. godine, kojim su pored utvrđenih prava utvrđene i odgovarajuće sankcije za kršenje pojedinih prava.

Uvažene kolege, na osnovu datih odgovora na postavljena pitanja i prihvatanja ili neprihvatanja odgovora, kako imamo ovih dana u Narodnoj skupštini u neviđenom i neprimerenom ponašanju resornog ministra da ne odgovori ni na jedno naše pitanje, Srpska radikalna stranka smatra da je ovaj predlog sačinjen bez dovoljno uticaja stručne javnosti, uz nedovoljno vremena za vođenje javne rasprave. Činjenica da neke odredbe nisu jasno precizirane i definisane ostavlja mogućnost različitog tumačenja, a to istovremeno znači i različite prakse u realnom životu.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, profesore Bojiću.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Ružica Nikolić.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću.

Dame i gospodo narodni poslanici, suštinska primedba Srpske radikalne stranke na ovaj predlog zakona odnosi se na član 28. i tzv. prepostavljenu saglasnost, i to na onaj stav gde za umrlo lice bez roditeljskog staranja odluku o uzimanju organa donosi etički odbor ustanove. To isto važi i za lica kojima je delimično ili potpuno oduzeta poslovna sposobnost.

Ministar Lončar je juče rekao da je razlog za odbijanje ovog amandmana neslaganje sa Porodičnim zakonom, jer starateljstvo nad maloletnim štićenikom prestaje u trenutku smrti. Pitamo vas, pošto je kolega Martinović maločas rekao „Ne uzimaju se organi sa mrtvog čoveka, nego sa čoveka koji je živ, pa se najpre uzimaju, evo, neka me ministar ispravi...“ Zatim ponavlja opet da se „ne uzimaju organi sa mrtvog čoveka, sa čoveka koji je potpuno mrtav, i moždano i kada je u pitanju rad srca i kada je u pitanju rad drugih vitalnih organa“. Pa, ako je tako, onda je trebalo svakako da prihvate ovaj amandman, jer, kako se kaže, čovek je živ i tada mu se uzimaju organi. I, ako nije problem, da mi objasnite kako je to čovek malo živ, malo mrtav, da li je živ uopšte ili nije? Eto, vi kao doktor, ako možete da mi objasnite.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Maja Gojković, povreda Poslovnika.

MAJA GOJKOVIĆ: Član 107. Trebalo bi već da se reaguje na ovakve diskusije, jer mi smo dužni da vodimo računa o dostojanstvu Narodne skupštine i da ne izazivamo paniku kod ljudi, da neko misli da će neko da ih polumrtve, polužive, kako je sada jedna poslanica govorila, kidnapuje i da uzima određene organe.

Dobila sam pre nekog vremena, pre petnaest minuta, jednu važnu poruku. Reći će samo da je osoba iz Sjenice, da je iz opozicione stranke, i to vrlo opozicione stranke ovih dana. Poslao je poruku zahvalnosti ministru Lončaru i Ministarstvu zdravlja i svima nama koji ćemo podržati ovaj zakon zato što je uz pomoć transplantacije bubrega spasen život njegove sestre od tetke.

Zbog dostojanstva Parlamenta, zbog građana, koji se zbog nekakvih pogrešnih, laičkih diskusija ovde prosto boje ovog zakona, moram da pročitam nešto što će nas naterati da razmišljamo: „Moja sestra od tetke je dobila bubreg pre dva meseca i svi iz moje velike familije su zahvalni ministru zdravlja i celoj ekipi koja je učestvovala u procesu gde jedan mladi život sa dijalize od pet godina muke nastavi život dostojan jedne mlađe osobe“. Da li postoji bolja odbrana i bolji motiv da podržimo ovaj zakon?

Hvala vam. Neću tražiti da se glasa.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Ja ću i danas, gospodine Marinkoviću, vrlo kompetentno da govorim pošto sam se ozbiljno pripremala za raspravu o ovom zakonu.

Evo, gospođa Gojković je pravnik, advokat, Martinović je doktor pravnih nauka i ja ću ponovo da pokrenem, pošto o tome ama baš ništa ne zna ministar Lončar (mogli ste, gospodine Martinoviću, da ga podučite, ili gospođa Gojković), pravni aspekt ovog zakona.

Dakle, nije bilo dovoljno, da biste stvorili sliku o tome da je humanost na prvom mestu samo kod vas, naravno da je i kod mene i kod svakog od kolega iz Srpske radikalne stranke... Ali morate da imate u vidu činjenicu da je doniranje organa u mnogim državama u svetu van EU rešeno na mnogo bolji način. A vi ste se baš uhvatili za metod pretpostavljene saglasnosti, jer tako kažu iz Brisela. Što se niste ugledali na neke od zemalja u Americi, na Kanadu ili neke skandinavske zemlje, koje imaju i te kako usklađenost sa svojim ustavom i zaštićene i porodice i potencijalne doneore kroz humanost na delu?

Ovo ne može da bude klasičan pravni ugovor. Ono što je juče pričao Martinović je stvarno nešto što je on pokušao danas da opravda kao da je to govorio, eto, primera radi. Ali, s druge strane, jer ovde se govori o etici, o milosrđu, o davanju, porodice onoga ko se nije izjasnio do trenutka kada je nastupila njegova smrt i te kako mogu da

imaju problem. Mogu da imaju problem zbog toga što ste ostali nedorečeni ko je taj u porodici koji daje konačnu saglasnost, jer među njima može da dođe do spora.

Ja nemam puno vremena, navešću vam jedan primer iz Italije kada se desila jedna nesreća i kada je porodica odlučila da od svog tako teško stradalog člana i nažalost izgubljenog života donira organe – nastao je veliki pravni spor među njima zbog toga što je neko ko je u tom trenutku mislio da ima glavnu reč odlučio umesto svih ostalih.

Pa ćete vi u petočlanoj, u sedmočlanoj porodici da idete od jednog do drugog i da pitate ko je taj koji će da da poslednju reč, a da se njegova poštuje, ako taj čovek, koji nije želeo o tome nikada da razmišlja, nije imao priliku to da kaže?

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Jovanović.

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Tatjana Macura, Vladimir Đurić, Aleksandar Stevanović, Nenad Božić i Ljupka Mihajlovska.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Ljubenoviću.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala.

Članom 2. Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima, definisana je primena ovog zakona. U tom smislu, mi iz Poslaničke grupe SRS podneli smo amandman na stav 3. ovog člana, koji govori u kojim slučajevima se odredbe ovog zakona primenjuju i predložili da se u ovom slučaju doneše tekst za koji smatramo da je odgovarajući.

Preciznije rečeno, predložili smo da se u stavu 2. posle teksta „istog medicinskog postupka“ dodata tekst „odnosno primene ćelija i tkiva dobijenih od jednog lica na tom istom licu“. Smatramo da bi predлагаč trebalo da prihvati ovaj naš amandman jer na taj način ćemo imati zakon u kome se na bolji i precizniji način definišu pojmovi.

Inače, mi iz Srpske radikalne stranke smo više puta ponovili da nemamo ništa protiv nekih novih načina lečenja, niti protiv humanosti, naprotiv, ali se zalažemo za to da bilo koje donatorstvo ljudskog tela mora biti dobrovoljno i sa odobrenjem lica koje će postati donor. Podrazumevana saglasnost je neustavna i ne treba je nametati zakonom.

Isto tako, tvrdnje predлагаča da će se izbeći finansijski troškovi vođenja registra jednostavno ne stoje. Da bi neko ko ne želi da učestvuje u priči oko doniranja delova tela, a na to ima pravo, ostvario to svoje pravo, mora da overava izjavu a overa te izjave se plaća.

Poslanička grupa SRS je mišljenja da su ovo dovoljni argumenti da ovakve odredbe zakona ne treba usvojiti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Milanka Jevtović Vukojičić.
Izvolite.

(Vesna Nikolić Vukajlović: Poslovnik.)

Izvinjavam se, povreda Poslovnika, Vesna Nikolić Vukajlović.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Molim vas, ovde su povređeni svi članovi Poslovnika Narodne skupštine načinom na koji se danas ministar, kako se zove, Zlatibor Lončar ponaša prema... Naravno mogu a ne moram da znam zašto...

(Predsedavajući: Morate da navedete član, koleginice.)

Molim vas, čl. 107. i 108.

Znači, njegov govor tela, način na koji on sedi, način na koji gleda, način na koji mu se kreće desna ruka, govorи sve vreme o jednoj ignoranciji celokupne današnje naše diskusije, diskusije Srpske radikalne stranke.

Ako on ima nešto lično protiv diskusije Srpske radikalne stranke, ako je usmerena na njega, a smatra da smo mi krivično odgovorni za neke laži koje smo danas izgovorili, ili juče, ili prekuće, dužan je da postupi po pravilima i lepo da utuži onoga za koga smatra da ga je povredio. Ne može čitavu Poslaničku grupu SRS da ignoriše i da se čitav dan ne meša u svoj posao.

Ono o čemu sam htela da govorim jeste droga, jeste zloupotreba naše dece u školama od 12. godine pa nadalje. Čovek pokazuje da se isključivo ne bavi svojim poslom, da nema politički senzibilitet za ovo što radi i da nema ni profesionalni senzibilitet.

Drugi put kada budete stavljali ljude u Vladu i birali ministre, gledajte da to budu čisti ljudi, koji će gledati u oči, a ako mi nešto pogrešimo, neka nas tuže. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Smatram da nisam povredio Poslovnik i da ministar veoma aktivno učestvuje u radu i u diskusijama. Inače, jedan od ministara koji sigurno u protekle dve godine odlično i posvećeno rade svoj posao.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Naravno da želim. I bilo bi dobro da i poslanici iz vladajuće koalicije imaju... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima Maja Gojković, povreda Poslovnika.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Molim vas, potpredsedniče Skupštine, da više ne prekidate poslanike. Diskusija poslanice je bila vrlo interesantna i inspirativna.

Samo, kada se priča o povredi Poslovnika, morate reći koji član, ne možete da kažete baš svi članovi. Evo, ja listam, ima tu svakakvih članova i ne znam sada na šta da se pozovem. Na pretres predloga budžeta, recimo, član 172. Dobila reč i vredala ministra Lončara.

Ja ne znam da li vi imate nešto za ili protiv ministra Lončara i želite da uspostavite komunikaciju sa njim na bilo koji način, ali ministar nema šta da kaže o vašim amandmanima. I nigde ne piše u Poslovniku da ministar mora da komunicira sa poslanicama po svaku cenu i da ministar mora da diskutuje o amandmanima poslanika.

Stvarno nema smisla. Još ste povisili glas; ministar će sledeći put tražiti zamenu da dođe ovde u Parlament jer će smatrati da nije bezbedan ovde. Znači, nemojte, koleginice, da vičete na ministra. Kao običan poslanik, ne kao predsednik Parlamenta, moraću da ga zaštitim, i njegovo pravo da se čutanjem slaže ili ne slaže s vašim amandmanom.

Mislim da ste vi povredili Poslovnik, odnosno predsedavajući zato što vas nije opomenuo jer ste rekli – evo, sad ste baš sve ovo prekršili. Tako se u jednom parlamentu ne razgovara. Morate naći osnov za javljanje, pa makar to, kao i svi mi, malo filigranski zloupotrebili.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Smatram da nisam povredio Poslovnik. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.) Hvala.

Reč ima Nataša Sp. Jovanović, po Poslovniku.

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Član 116. Svi učesnici na sednici su dužni da se ponašaju u skladu sa pravilima koja važe za narodne poslanike. Pa, tako i gospodin ministar ne mora da čuti a da naruši dostojanstvo Narodne skupštine, i u pravu je bila koleginica Vesna Nikolić Vukajlović.

A da se ministar brani čutanjem, to nam je poznato, bar meni lično, otkad sam pročitala u novinama, a bilo ih je mnogo, da ga nazivaju Doktor Smrt... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Jovanović, nastavljate sa praksom, nije korektno.

Idemo dalje.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Srbislav Filipović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Krsto Janjušević.

Reč ima narodni poslanik Krsto Janjušević.

KRSTO JANJUŠEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege, ovaj novi zakon prepoznaće registar davalaca matičnih celija, što postojeći nije, s osnovnim ciljem da ljudi koji čekaju na presađivanje matičnih celija što pre dobiju te matične celije i, posebno, da povećamo verovatnoću sa većim registrom ako ti ljudi nemaju donore u krugu svoje porodice. Dakle, ovaj zakon je temelj da Srbija zarad zdravlja bude jedna velika porodica.

Nažalost, u toj Srbiji postoje pojedinci koje obraduje tuđa smrt. Ovo govorim vezano za događaj od pre nekoliko dana kada je u Užicu odbornika Srpske napredne

stranke Vladana Markovića na imanju, dok je radio... Doživeo je ubod stršljena i preminuo je. Pročitaču vam reakciju Jeremićevih i Tadićevih pristalica, jednog od njih, na Fejsbuk profilu, a bio je veoma podržan, nažalost: „Član SNS-a stradao od uboda stršljena. Pa kada mi nećemo, mora priroda nešto da učini“. Ko ih vaspitava ovako? Roditelji sigurno ne.

Ovim zakonom i svim našim radnjama ćemo učiniti sve za dobrobit svih, i onih koji ne glasaju za nas i onih koji nas mrze. Mi njima želimo sve najbolje i to je linija koja će nas uvek razdvajati. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Milanka Jevtović Vukojičić.

Izvolite, koleginice Vukojčić.

MILANKA JEVTOVIĆ VUKOJIČIĆ: Zahvalujem, poštovani predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, kolege poslanici i poslanice, poštovani građani Srbije, SNS i poslanici SNS-a daće punu podršku svim predloženim zakonima iz oblasti zdravstvene zaštite zato što se SNS bori za život i za zdravog čoveka.

Koja će se politika sprovoditi u svakoj demokratskoj zemlji, a Srbija jeste demokratska zemlja, odlučuju isključivo građani, i to na izborima. Građani Republike Srbije na izborima od 2012. godine u kontinuitetu i u sve većem broju daju podršku politici i rezultatima politike koju sprovode Aleksandar Vučić i SNS. To je ono što je jasno, to je ono što je nedvosmisleno, to je ono što se pokazuje na izborima.

Što se tiče samog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima, želim da kažem da je on sveobuhvatan, jasan, precizan, da je jasan u odnosu na nadležnosti, da je jasan u odnosu na inspekcijski nadzor, da je jasan u odnosu na kaznene odredbe. O ovom zakonu sprovedena je javna rasprava. U javnoj raspravi su učestvovali i oni koji se u svom svakodnevnom radu bave životom, odnosno spasavanjem ljudi od bolesti, a to su lekari.

Ovaj zakon je u potpunosti usaglašen i nije ni u kakvoj koliziji sa drugim zakonskim propisima, pre svega sa Porodičnim zakonom. Ovde se pokušavaju zloupotrebiti umrla maloletna deca, a zakon je apsolutno u skladu sa članom 145. stav 6. Porodičnog zakona.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Ognjen Pantović.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

OGNjEN PANTOVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, donošenjem ovog zakona konačno će se ova oblast postaviti na najvišim standardima medicinske nauke i prakse, a s obzirom na to da je ona u razvoju, nudi velike mogućnosti lečenja.

Do sada je ovaj posao obavljan, ali nije bilo jasnih pravila niti propisanih uslova. Ovaj Predlog zakona ispravlja te propuste. Najpre, definiše ustanove koje mogu da podnesu zahtev za obavljanje poslova iz oblasti ćelija i tkiva. Takođe, definiše jasno i

buduće banke ćelija i tkiva i uslove koje moraju da ispune. Ustanovama koje se bave ovom oblašću zakonom će se obezbititi bolji uslovi rada i praćenje savremenih dostignuća.

Zakonom je preciziran i registar matičnih ćelija, kao i pronalaženje neposrednih davalaca i obezbeđivanje ćelija za presađivanje. Jedinstven će biti informacioni sistem u cilju uspostavljanja i održavanja sistema sledivosti, što je posebno bitno. Tačno su definisani uloga i zadaci Uprave za biomedicinu. Takođe, uređen je inspekcijski nadzor nad radom zdravstvenih ustanova, što nije bio slučaj u prethodnom zakonskom rešenju.

Dakle, pred sobom imamo jedan zakon koji će sigurno dovesti do toga da zdravstvena zaštita i briga o ljudima bude na najvišem mogućem nivou, i u danu za glasanje ću ga podržati. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Pantoviću.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Ognjanović.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

OLIVERA OGNJANOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

S obzirom na to da se ova oblast medicine intenzivno razvija i nudi velike mogućnosti za lečenje, kao i da je za zdravstvene ustanove koje obavljaju ove poslove utvrđena potreba da se poboljšaju i preciziraju uslovi, organizacija i poslovi u oblasti ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, kao i nadzor nad obavljanjem poslova u pomenutoj oblasti, jasno je da će se obezbititi najviši nivo zdravstvene zaštite, prvenstveno kroz uspostavljanje jedinstvenog sistema kvaliteta.

Klinika za hematologiju VMA uradila je stotu transplantaciju matičnih ćelija koštane srži (tzv. alogenu transplantaciju) uzetih od davalaca koji nisu srodnici pacijenta. Ovakve transplantacije na VMA se rade od januara 2013. godine, od kada je Srbija postala članica Internacionalnog registra davalaca. Do 2013. godine ovakve transplantacije su rađene u inostranstvu ukoliko u zemlji nisu imali podudarnog davaoca. Članstvom u Internacionalnom registru davalaca, u Srbiji su se stvorili svi uslovi za lečenje malignih bolesti krvi oblicima transplantacije kao u inostranstvu, a medicinski tim VMA poseduje neophodno kliničko iskustvo za praćenje pacijenata nakon transplantacije. Do sada je na VMA urađeno preko 1.200 transplantacija, a svake godine se radi na osavremenjavanju ovog oblika lečenja.

U 21. veku prioritet je da uz održivi razvoj maksimalno povećamo zdravstveno blagostanje u svakoj životnoj dobi, uz opštu pokrivenost zdravstvenom zaštitom i prozdravstvenom politikom u svim sektorima. Stvaranje održivog zdravstvenog sistema zahteva preoblikovanje potražnje za zdravstvenim uslugama smanjujući teret...

(Predsedavajući: Hvala.)

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala puno.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Vlado Babić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, dr Babiću.

VLADO BABIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani ministre, cenejene koleginice i kolege narodni poslanici, u stvaranju i delovanju našeg tela učestvuje više miliona ćelija. Svaka od njih ima svoju funkciju i ulogu, odnosno one su specijalizovane za funkcionisanje određenog dela tela, organizma. Upravo po ovome što sam naveo razlikuju se matične ćelije od ostalih ćelija. One su nespecijalizovane i mogu se transformisati u bilo koji drugi tip ćelija u organizmu koje su uništene tokom procesa starenja, bolesti, povrede ili sličnog stanja. One su izvor svih ćelija tela, a ova sposobnost regeneracije oštećenih tkiva čini ih jedinstvenim u medicini.

Matične ćelije pupčane vrpce imaju sledeće karakteristike: za njih se može reći da su mlade, samoobnavljajuće, pametne, moćne, jedinstvene. Telo novorođenog deteta obiluje vrednim, potentnim, vitalnim matičnim ćelijama. Tokom devet meseci boravka u utrobi majke one su planirale i gradile telo novog ljudskog bića. Kasnije tokom života, one pomažu da se održi mehanizam regeneracije ćelija koje su uništene u procesu starenja organizma, nekakve povrede ili bilo kojeg stanja obolevanja u organizmu.

U trenutku rođenja u krvi pupčane vrpce nalazi se mnogo tako dragocenih matičnih ćelija. Svaka jedinka je vlasnik sopstvenog depoa matičnih ćelija, koje bi se napretkom medicine mogle odmah upotrebiti i ta osoba dobija svoje kompatibilne, nepromenjene, mlade, potentne matične ćelije. Ove matične ćelije nakon presecanja pupčane vrpce se čuvaju u posebnim bankama matičnih ćelija. Kod nas se uvek skladišti cela pupčana krv, bez odvajanja pojedinih komponenata, jer se tako sprečava gubitak pojedinih ćelija koje su važne u terapiji za bolesti za koje imaju namenu.

U svetu postoji 158 javnih banaka matičnih ćelija, koje su raspoređene u 36 zemalja i imaju uskladišteno preko milion i po uzoraka i 250 privatnih banaka matičnih ćelija, u kojima je uskladišteno oko osam miliona uzoraka. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik dr Aleksandar Martinović.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIC: Dame i gospodo narodni poslanici, po najnovijim podacima, mislim da je to važno i za ovu oblast zdravstva kojom upravlja gospodin Zlatibor Lončar, Srbija je definitivno ekonomski lider zapadnog Balkana zato što u prvom kvartalu 2018. godine beležimo rast BDP-a od 4,6%. Dakle, pretekli smo sve države u regionu, i BiH, i Crnu Goru, i Makedoniju, i Albaniju, i sve ostale, što znači, gospodine Lončar, da će biti više novca u budžetu i za vaš resor. Ja vam želim da nastavite dalje da obnavljate zdravstveni sistem Republike Srbije, da nastavite sa svim važnim projektima u oblasti zdravstva, kao što je već završen projekat Kliničkog centra u Nišu.

Takođe želim da kažem da je danas veliki dan za Srbiju i zbog toga što je u stalni radni odnos primljeno dvesta sedamdeset dvoje mlađih ljudi, studenata, koji su završili Kriminalističko-poličku akademiju i koji su danas zasnovali radni odnos u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije zajedno sa Ministarstvom zdravlja vodi bespoštednu borbu protiv kriminala i korupcije u svim oblastima društvenog života, posebno kada je u pitanju borba protiv narko-dilera. Vama, gospodine Lončar, vašim saradnicima, kao i vašim kolegama iz MUP-a, zajedno sa ovim mlađim ljudima koji su danas dobili posao u policiji, želim puno uspeha i da nastavite tu borbu protiv najveće pošasti među srpskom omladinom danas.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite, dr Orliću.

VLADIMIR ORLIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, razvoj u svim oblastima, uključujući naravno i oblast zdravstvene zaštite, neodvojivi je deo politike koju zastupa SNS i na to ukazujemo i ovim amandmanom. Razvoj svakako podrazumeva odlična zakonska rešenja, u koja spada i ovo o kome raspravljamo danas, koje nesporno utvrđuje najviše standarde u oblasti zdravstvene zaštite, standarde koji su na svetski maksimalno visokom nivou i kada je reč o naučnoj i kada je reč o stručnoj praksi i rezultatima.

Između ostalog, taj razvoj podrazumeva i implementaciju Integriranog zdravstvenog informacionog sistema, koji je takođe jedna od odličnih pozitivnih posledica primene politike Srpske napredne stranke. Samo jedan njegov podsistem, takođe implementiran u međuvremenu, da navedem kao odličan primer, bio bi e-recept, koji predstavlja vezu između lekara zaposlenih u ustanovama, apoteka i Republičkog fonda zdravstvenog osiguranja. Taj sistem postoji, implementiran je, uveliko funkcioniše.

Uspostavljen je i Centar za monitoring droga i zavisnosti od droga. Dakle, još jedan izvanredno važan rezultat mi smo postigli i na ovom planu, o čemu je bilo reči i u prethodnom amandmanu naših narodnih poslanika. I na tom planu nove, dobre rezultate postižemo upravo usvajanjem onih zakona koji su predmet današnje rasprave.

Kada pogledate te dobre rezultate, dakle rezultate koji predstavljaju nesporну modernizaciju Srbije i nesporno unapređenje kvaliteta života ali i zaštite zdravlja, s jedne strane (to je politika Srpske napredne stranke) i sve ono što se nudi sa druge... Kada kažem sa druge, mislim na nešto što se dešava upravo sada dok mi diskutujemo ovde. Pulen Dragana Đilasa, onaj čuveni lažni sindikalac, Veselinović Željko izjednačava na društvenim mrežama (gde bi drugo) Narodnu skupštinu sa „žutom kućom“. Dakle, sve nas narodne poslanike on izjednačava sa „žutom kućom“ i poručuje da su nam svima trening održali provereni kasapini srpskog naroda Hašim Tači i Ramuš Haradinaj. Uporedite to s jedne strane, dakle tu mržnju i otvorenu destrukciju prema

svemu, uključujući građane ove zemlje, kompletnu Narodnu skupštinu i sve nas koji se u njoj nalazimo, i ove dobre rezultate s druge strane, dakle rezultate SNS-a, Aleksandra Vučića – stvari su više nego jasne, kontrast više nego očigledan, pa je izbor zbog toga na svakim izborima više nego lak.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Snežana Petrović.

Reč ima narodni poslanik Snežana Petrović.

SNEŽANA PETROVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Poštovani ministre, uvažene kolege narodni poslanici, unapređenje zdravstvene zaštite i briga o zdravlju stanovništva u najvećoj meri zavise od obezbeđenih zdravstvenih uslova nadležnih institucija, kao i načina na koji se zdravstvene usluge pružaju stanovništvu, bez obzira da li se to odnosi na lečenje i rehabilitaciju obolelih ili na preventivnu zaštitu ukupnog stanovništva.

U Zdravstvenom centru Užice, gradu iz koga ja dolazim, na osnovu Integrisanog plana stalnog unapređenja kvaliteta rada Zdravstvenog centra, kontinuirano se preduzimaju mnoge aktivnosti na unapređenju kvaliteta rada. Uz pomoć Vlade Republike Srbije menadžment Zdravstvenog centra Užice je prepoznao potrebu za uvođenjem novih dijagnostičkih i terapijskih procedura, kao i neophodnost nabavke savremene opreme i sprovođenja obuka adekvatnih kadrova.

U okviru Zdravstvenog centra Užice uspešno radi angio sala za zbrinjavanje pacijenata s akutnim infarktom miokarda, gde se prosečno godišnje uradi preko 900 intervencija. Samo u prethodnoj godini izvršeno je oko 1.200 stentovanja krvnih sudova od strane četiri interventna kardiologa. Od prošle godine, po dobijanju dozvole Komisije za nove tehnologije u zdravstvu, u užičkom Zdravstvenom centru počelo se sa stentovanjem perifernih krvnih sudova.

Sve navedeno govori o tome da Zdravstveni centar Užice, u skladu sa mogućnostima i uz pomoć resornog ministarstva, radi na poboljšanju uslova lečenja, prevencije i zdravstvene zaštite svih građana Zlatiborskog okruga, Republike Srpske, severnog dela Crne Gore, građana iz bivših republika Jugoslavije koji imaju status izbeglih i prognanih lica, raseljenih sa Kosova i Metohije, kao i velikog broja turista u jeku turističke sezone. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Ljubiša Stojmirović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Mladen Lukić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Marković.

Aleksandar Marković ima reč.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Ministre, dame i gospodo narodni poslanici, moj amandman predstavlja podršku ovom Predlogu zakona o ljudskim čelijama i tkivima ali i svim rezultatima Ministarstva zdravlja u proteklom periodu, a rezultata je toliko da bi mi zaista bilo malo ova dva minuta, sa koliko raspolažem, da ih nabrojam sve. To su činjenice, činjenice koje ne vide samo oni koji ne žele da ih vide ili samo oni koji imaju zlu namjeru.

Meni je zaista neprihvatljivo da već danima slušamo razne koještarije, napade na ministra, ali potpuno neosnovane, bez ijednog jedinog argumenta. Jer kako drugačije objasniti činjenicu da je iz budžeta Ministarstva zdravlja za period od 2014. do 2018. godine izdvojeno 8.136.533.000 dinara za rekonstrukciju zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, i rekonstrukciju i opremanje i adaptaciju, o čemu je pričao moj uvaženi kolega Orlić u nekom od prethodnih javljanja. Ako uzmemo samo ovaj podatak u obzir, onda ne стоји priča da Ministarstvo ne preduzima ništa kada je reč o zdravstvenoj zaštiti, odnosno unapređenju uslova u kojima se nalaze zdravstvene ustanove, a ovo je samo jedan od argumenata.

Kao što je jedan od kolega u današnjoj raspravi rekao, do 2012. godine srpsko zdravstvo nije ispunjavalo ni kriterijume za ocenjivanje u sklopu Evropskog zdravstvenog potrošačkog indeksa, a kada je ispunjavalo kriterijume, bilo je ubedljivo najgore ocenjeno. To je stanje zdravstva kakvo je bilo nekada, a čuli smo već u nekoliko navrata kakvo je stanje sada, odnosno u periodu od kada je Srpska napredna stranka preuzela odgovornost za vršenje vlasti u zemlji. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Markoviću.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ana Čarapić.

Izvolite, koleginice Čarapić.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, odlika savremenog društva je svakako kvalitetan sistem zdravstvene zaštite. Srbija danas zaista ima čime da se pohvali: s jedne strane, imamo stručnjake svetskog ranga i, s druge strane, danas raspravljamo o zakonskim rešenjima koja su na nivou razvijenih zemalja u svetu i zemalja članica EU.

To još jednom potvrđuje da je Srbija danas zemlja sa ubrzanim privrednim razvojem, pa sam shodno tome i podnela amandman. Država ulaze u opremanje zdravstvenih ustanova, a resorno ministarstvo prati rad medicinskog osoblja kroz izveštaje, kroz slike, kroz posete, i to sa ciljem da pružene usluge zdravstvene zaštite budu maksimalno kvalitetne, stručne i profesionalne i, naravno, da se smanje gužve u čekaonicama, kakav je slučaj bio ranije, naravno loše prakse.

U zdravstveni sistem Republike Srbije danas je zaista mnogo uloženo. Ne postoji nijedan deo, nijedna lokalna samouprava, nijedan zdravstveni centar gde nešto nije urađeno. Kao primer uzeću Klinički centar u Beogradu, koji je dobio najsavremeniju biomedicinsku laboratoriju; danas postoji samo četiri takve u svetu. Završen je i počeo je sa radom Klinički centar u Nišu, koji je najsavremeniji. Dakle, niški region je dobio

najsavremeniji klinički centar, u koji je uloženo preko 50.000.000 evra. Zatim, obezbeđena su finansijska sredstva za završetak kliničkih centara u Beogradu, Novom Sadu i Kragujevcu. Sve ovo govori šta smo postigli kada je u pitanju sistem zdravstvene zaštite.

Pomenuću još jednu interesantnu činjenicu, da je u Užicu nedavno obavljena stota kardiohirurška operacija, a to sve u cilju da se zahtevne operacije sada obavljaju na lokalnu, što će svakako smanjiti troškove lečenja jer je ranije bila praksa da se zahtevne operacije obavljaju isključivo u prestonici. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vama.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Nikolić.

Reč ima narodni poslanik Ivana Nikolić.

IVANA NIKOLIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, kada se radi u interesu poboljšanja kvaliteta života građana i kada se radi na poboljšanju uslova za pružanje medicinskih usluga, za rezultat imamo predloge zakona ispred Vlade Republike Srbije kakvi su danas na dnevnom redu. Jasno je da će njihovom primenom biti uređena oblast zdravstva koja će spasti mnoge živote. Cilj je da se uspostavi obavljanje poslova na jedinstven, bezbedan i siguran način, kao i sprovođenje koraka kojima će se postaviti pravila i standardi jednaki na celoj teritoriji Republike Srbije.

Imajući u vidu da se u poslednjih nekoliko godina detaljno i temeljno pristupa rešavanju problema i donošenju rešenja za otklanjanje istih, to se potvrđuje i kroz Predlog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima, gde se izdvaja kao jako važno to što će se skratiti vreme čekanja, odnosno smanjiti broj pacijenata koji su na listama čekanja. Zakon će uticati na povećanje broja davalaca, na uređenje zdravstvenih ustanova, odnosno na društvo u celosti.

U zdravstvu se mnogo ulaže, radi se mnogo na lokalnom i na republičkom nivou. Izneću primer dobre prakse koji se beleži u Domu zdravlja u Ubu. Samo u poslednjih nekoliko godina urađeno je dosta na poboljšanju uslova u pružanju zdravstvenih usluga. Između ostalog, Dom zdravlja je bogatiji za rendgen aparat, koji je doniran od strane Vlade Japana, vrednosti 6,2 miliona dinara. Postavljen je ultrazvučni aparat u kabinetu Ginekološke službe; opremljeno je Dečje odeljenje sredstvima iz budžeta Opštine; u 2016. godini uređene su prostorije i sanitarni čvorovi. Dom zdravlja u Ubu je bogatiji i za jedno sanitetsko vozilo, koje je opremljeno po evropskim standardima, čija je vrednost preko 50.000 evra i čime je poboljšan rad hitne medicinske pomoći.

Dakle, dobrom saradnjom rukovodstva ispred zdravstvenih ustanova na lokalnom nivou, opštine, Ministarstva zdravlja, Vlade Republike Srbije, predsednika Republike Srbije sigurno se doprinosi boljim uslovima života građana. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Nikolić.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Živan Đurišić.

Izvolite.

ŽIVAN ĐURIŠIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, podneo sam amandman na član 2. Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima i isti glasi: „Odredbama ovog zakona podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na razvoj medicinske zaštite.“

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se oblast ljudskih ćelija i tkiva kod ljudi zasnuje na najvišim standardima medicinske nauke i prakse s obzirom na to da je to oblast medicine koja se intenzivno razvija i nudi velike mogućnosti za lečenje, kao i da se zdravstvenim ustanovama koje obavljaju ove poslove omoguće bolji uslovi za njihovo obavljanje u skladu sa savremenim dostignućima u ovoj oblasti.

Srpska napredna stranka je u svojim programskim načelima dala značajno mesto novoj zdravstvenoj politici usmerenoj ka poboljšanju položaja i proširenju prava, kao i adekvatnijem položaju u ostvarivanju zdravstvene zaštite. Zdravstvena politika je bazirana na Ustavu i zakonima Republike Srbije i zajedničkim ciljevima zemalja EU u toj oblasti. Istaknuto je da pravo na zdravlje i zdravstvenu zaštitu jeste jedno od osnovnih ljudskih prava i da svi treba da uživaju u najboljem zdravlju i kvalitetu života i da svako u takvoj Srbiji treba da ima priliku na izbor zdravog načina života i život u okruženju koje podržava zdravlje.

U danu za glasanje glasaču za ovaj predlog zakona, kao i za ostale zakone koji su na dnevnom redu ovog zasedanja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vama.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Branimir Rančić.

Izvolite, dr Rančiću.

BRANIMIR RANČIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre, poštovani gosti iz Ministarstva, poštovana gospodo narodni poslanici, odredbe člana 2. ovog zakona odnose se na matične ćelije hematopoeze iz periferne krvi, krvi pupčanika i kostne srži. Amandmanom koji sam podneo na član 2. dodatno se definiše primena ovog zakona u smislu jačanja javnog zdravlja.

Najstariju definiciju javnog zdravlja dao je prof. Čarls Edvard Vinslou: „Javno zdravlje je nauka i umetnost sprečavanja bolesti, produženja života, unapređenja mentalnog i fizičkog zdravlja, efikasnosti kroz organizovane napore zajednice za zaštitu životne okoline, kontrolu infekcija u zajednici, edukaciju individua o principima lične higijene, organizovanje zdravstvene službe za ranu dijagnozu i preventivnu terapiju bolesti i razvoj socijalnih mehanizama koja će obezbediti da svaka individua u zajednici ima standard života koji će joj omogućiti da očuva zdravlje“.

Što se tiče hematopoeze, to je proces stvaranja i razvoja ćelija krvi. Krvne ćelije se konstantno gube i razaraju. Zato, da bi se održala hemostaza, sistem mora imati kapacitet za samoobnavljanje. U vezi s tim, postojeći zakon nije jasno definisao postojanje registra davalaca matičnih ćelija hematopoeze kao organizacione celine, kao

ni odgovornost i obavezne delatnosti registra, što je osnova za rad u skladu sa najvišim standardima iz ove oblasti.

Na kraju ču samo da kažem da su fizičari iz Srbije ozračeni u Vinči 1958. godine bili prvi primaoci matičnih ćelija u svetu.

A što se tiče neopravdanih kritika na vaš račun, gospodine ministre, od strane jednog dela opozicije, vi i vaše ministarstvo odgovorate kompletnom rekonstrukcijom bolnice u Pirotu, koja je u toku.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, doktore Rančiću.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski, po amandmanu.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući

Dame i gospodo, drugarice i drugovi, uvažene kolege i ministre, koji ste zaista kvalifikovani za ovu oblast, zamolio bih vas da vi građanima Srbije razjasnite da je lečenje matičnim ćelijama izuzetno korisna stvar, ali da tu postoje jedna loša i jedna dobra vest. Loša vest je da se matičnim ćelijama ne može lečiti bezobrazluk, nevaspitanje, lopovluk, demencija i sve ono što je uočljivo u ponašanju šibadžije sa Đeram pijace i vlasnika vračarskih pašnjaka, alias Dragana Šutanovca.

Zaista nisam odgovarajuće struke da njegove komentare u jednom dnevnom listu, koji inače ima stav da se usluge keteringa plaćaju unapred, verovatno zato što oni svoje usluge pisanja naručenih tekstova i plaćenih od stranih ambasada naplaćuju isključivo unapred, spakujem u pravu dijagnozu. Verujem da jedna od ovih dijagnoza koje sam pobrojao može da bude sasvim primerena. Dakle, treba biti ili bezobrazan, ili nevaspitan, ili dementan pa zaboraviti kako si se ponašao kao ministar Vojske, ili šibadžija sa Đeram pijace, i dozvoliti sebi da se kritikuje neko ko taj posao danas radi časno i poštено, ispravlja sve gluposti, lopovluke i svinjarije koje je on napravio.

Izuzetna je sposobnost moći zaboraviti da si prodavao tenkove za cenu polovnog „juga“, uništavao sve vojne efektive, kao i činjenicu da su ti piloti sa Batajnica ukrali i sakrili pilotski kombinezon da se ne bi stideli ko ga nosi, a možda i iz straha da ovaj stvarno ne pomisli da je pilot pa da zatraži da potera i on jedan krug okolo. Da, to je, uvažene kolege, onaj kombinezon za koji su šibadžiji sa Đeram pijace geometri uzimali meru.

Zaista, samo sa ovakvim dijagnozama neko može da zaboravi da mu nikada nije palo na pamet, od 2000. do 2012. godine, da Vojnu ustanovu „Dedinje“, gde inače rade konobari, kuvari, a ne oficiri ili vojnici, angažuje kako bi ona ostvarila zaradu tako što će ugostiti strane delegacije, već su ih vodali po raznoraznim bircuzima sa kojima su imali ugovoren procenat i to koristili posle za privatne svrhe.

Za razliku od tog perioda, 2012. godine, otkad je ministar Vojske bio Aleksandar Vučić, pa i danas kada je Aleksandar Vulin, i ubuduće, sve strane delegacije ugošćuje Vojna ustanova „Dedinje“, kao jedna od najreprezentativnijih ustanova.

Dobra vest za građane Srbije, pored ove loše da se ovo ne može lečiti matičnim ćelijama, jeste da se čak ni njegovim matičnim ćelijama ne mogu zaraziti lopovlukom,

bezobrazlukom, nevaspitanjem ili demencijom. Da bi se matične ćelije mogle koristiti, koliko sam shvatio, treba da postoji velika genetska sličnost; nije dovoljna samo vizuelna sličnost kakvu je dotični šibadžija sa Đeram pijace imao sa Borisom Tadićem, sa kojim se zajedno slikao u zaštitno-tehničkoj odeći, koja tada nije smetala jednom od vojnih sindikata, a danas smeta. Nije im smetalo ni kada je šibadžija sa Đeram pijace snajper držao ko motku koju je nosio sa sobom kada je na Đeram pijaci jurio ljude koji su pokušavali da zarade neki dinar, a nisu se slagali sa politikom koju on vodi. Nije im smetalo ni kada je nosio vojnu uniformu a ne samo tehnički deo i tehničku odeću.

Ja vas molim da ovo zaista objasnите građanima Srbije, da ne postoji nikakav rizik da se bilo ko inficira bilo kojom od ovih dijagnoza koje Dragan Šutanovac, Boris Tadić i ovo udruženje „SLIP“, „savez lopova i prevaranata“, nose sa sobom. Ja zaista mislim da građani Srbije mogu i meni da poveruju na reč, nije potrebno da se o ovome dopunski izjašnjavate, da nikada niko u Srbiji niti je poželeo niti će imati prilike da više liči na ovako bolesne ljude. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Komlenski.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Bogatinović.

Izvolite, kolega Bogatinoviću.

ŽARKO BOGATINOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, lokalna samouprava Grada Leskovca je u proteklih pet godina uložila značajne napore da građanima obezbedi bolje i kvalitetnije lečenje, savremene aparate i moderne ambulante.

U poslednjih pet godina Grad Leskovac je u Dom zdravlja Leskovac uložio blizu 800.000 evra. Uspeli smo da renoviramo sve 34 ambulante na teritoriji našeg grada, od kojih su mnoge bile u jako lošem stanju. Radili smo i na poboljšanju kvaliteta lečenja u Domu zdravlja. Stomatologija je potpuno renovirana, a nabavljene su i tri nove stomatološke stolice. U rekonstrukciju hirurškog saugena, podova, prozora, ugradnju led reflektora, nabavku stomatoloških instrumenata i materijala uloženo je oko tri miliona dinara. Zahvaljujući donacijama kompanija „Zdravlje Aktavis“ i „Jura“, nabavljena su dva nova kolor dopler ultrazvuk aparata, jedan za potrebe Ginekologije a jedan za Službu za radiološku dijagnostiku.

Za protekле četiri godine lokalna samouprava Grada Leskovca je Domu zdravlja prebacila sredstva, na ime zarada zdravstvenih radnika, u iznosu od 600.000 evra, po odluci Gradskog veća i Skupštine grada Leskovca, što ukupno iznosi 1.400.000 evra zajedno sa prethodnim ulaganjima.

Ako se uzme u obzir da smo za ovaj isti period od pet godina smanjili broj upošljenika za 250 – 105 upošljenika je, u skladu sa kadrovskim planom, prešlo u Opštu bolnicu Leskovac a ostali otišli prirodnim odlivom – finansijski gledano, smanjili smo obaveze prema RFZO u iznosu od 1.500.000 evra na godišnjem nivou. Racionalizacijom broja radnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti smanjen je broj

upošljenika za još 39 i na ime otpremnina od Ministarstva zdravlja dobili su ukupno 154.000.000 dinara. Na ovaj način, poštovani ministre, Dom zdravlja Leskovac posle skoro jedne decenije nema više neugovornih radnika.

Napominjem da na današnji dan Dom zdravlja Leskovac ne duguje za lekove, sanitetski materijal, energente i ostale materijalne troškove i nema ni dinara nenamenskog trošenja.

Nadamo se da će Komisija Ministarstva zdravlja prilikom davanja novih saglasnosti za radna mesta imati u vidu sve ove prethodne činjenice i odgovoriti pozitivno na zahtev, jer smo po broju upošljenika pali za 19 ispod propisanog kadrovskog plana. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Bogatinoviću.

Leskovac stvarno prednjači u rezultatima.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIC: Zahvalujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, kada govorimo o zdravstvenoj zaštiti svakako to moramo povezati i sa ulaganjima u ustanove u kojima se zdravstvena zaštita pruža.

Kao dobar primer iz lokalne samouprave iz koje dolazim želela bih da istaknem Dom zdravlja u Nišu, čije rukovodstvo konstantno radi na projektima i, naravno, uz pomoć Vlade Republike Srbije i uz dobru saradnju sa Gradom kao jedinicom lokalne samouprave, ti projekti se do kraja i realizuju.

Dakle, na inicijativu Doma zdravlja Niš, Grad Niš je kod Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima Vlade Republike Srbije konkurisao i dobio projekat „Sanacija i termoenergetska adaptacija Doma zdravlja Niš“. Rekonstrukcija je počela i završila se u 2017. godini. Rekonstrukcijom je urađena zamena dotrajale spoljne stolarije i bravarije aluminijumskom stolarijom i garažnih vrata aluminijumskim rolivratima sa termo-prekidima; urađena je popravka i servisiranje klima-uređaja; izrada fasade; izrada termoizolacije od kamene vune plafona garaže i zidova prema grejnom prostoru; izrada novih trotoara oko objekta. Dom zdravlja Niš je izradio projekat sanacije krova, koji je odobrila Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima. U toku je realizacija projekta sanacije krova.

Ovakvi projekti održavanja i unapređenja funkcionalnosti objekata u kojima se pruža zdravstvena zaštita su jako važni, s jedne strane, upravo zbog kvaliteta usluga koje ovakva ustanova pruža; s druge strane, predstavljaju dokaz održanih obećanja datih od strane Vlade Republike Srbije i Aleksandra Vučića da će se u zdravstvo ulagati i zbog zaposlenih, dakle zbog boljih uslova rada, ali pre svega zbog građana koji ostvaruju zdravstvenu zaštitu. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Kovačević.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Marko Zeljug.

Da li neko želi reč?

Reč ima Marko Zeljug.

MARKO ZELJUG: Zahvalujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre, predao sam amandman na član 2. zakona o čelijama i tkivima ljudskog porekla, koji treba da definiše odredbe zakona koje podstiču sveukupan razvoj Republike Srbije, s osrvtom na razvoj medicinskih centara.

Vlada Republike Srbije i Ministarstvo zdravlja, predvođeni Srpskom naprednom strankom, pred narodne poslanike postavili su zakon koji svojim usvajanjem i primenom treba da reši problem nešto više od četiri hiljade građana Republike Srbije koji se danas nalaze na listi čekanja za transplantaciju organa. Transplantaciju bubrega čeka oko 3.500 ljudi, transplantaciju jetre oko 200, novo srce čeka 30 pacijenata. Procene su da u Srbiji godišnje umre 30 ljudi zbog nemogućnosti da pronađu davaoca koji je kompatibilan za transplantaciju navedenog organa.

Odredbama ovog predloga zakona, koji će biti usvojen podrškom poslanika SNS-a i koalicionih partnera, period čekanja na pronalaženje kompatibilnog donora biće znatno skraćen, a broj pacijenata koji danas imaju zdravstvene poteškoće biće znatno smanjeni.

Finansijski efekat primene zakona ogledao bi se u činjenici da bi se broj pacijenta koji se iz Republike Srbije upućuju u inostranstvo znatno smanjio. Postigle bi se znatne uštede u Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje imajući u vidu podatak da su identični operativni zahvati u inostranim centrima skupljii dvadeset, pa i trideset puta nego u centrima u Republici Srbiji. Sredstvima ostvarenim uštedom primenom ovog zakona Republika Srbija i Ministarstvo zdravlja nastavili bi proces osavremenjavanja opreme u postojećim medicinskim centrima i podizanja nivoa zdravstvene zaštite u istim. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, gospodine Zeljug.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Tanja Tomašević Damjanović.

Izvolite.

TANJA TOMAŠEVIĆ DAMNjanović: Hvala, poštovani predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, kolege i koleginice narodni poslanici, ovaj Predlog zakona nastoji da oblast ljudskih čelija i tkiva kod ljudi uredi na najvišim standardima medicinske nauke i prakse jer se radi o oblasti medicine koja se intenzivno razvija i nudi velike mogućnosti za lečenje, kao i da se zdravstvenim ustanovama koje obavljaju ove poslove omoguće bolji uslovi za njihovo obavljanje u skladu sa savremenim dostignućima u ovoj oblasti.

Predlog zakona na precizan i jasan način definiše koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova iz oblasti ljudskih čelija i tkiva, kao i koje mogu biti banke ljudskih tkiva, uključujući sve uslove koje moraju da ispune da bi dobile dozvolu.

Da bi se oblast ljudskih ćelija i tkiva razvila po najvišim standardima medicinske nauke i prakse, u Republici Srbiji neophodno je definisati registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze, koji omogućava pronalaženje nesrodnih davalaca i obezbeđivanje ćelija za presađivanje.

Ovim zakonom, kao i Predlogom zakona o presađivanju ljudskih organa, rešiće se loša praksa iz prošlosti, smanjiti liste čekanja, jer se ovim zakonima sistemski uređuje oblast doniranja organa, ćelija i tkiva, u skladu s evropskom regulativom. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Damnjanović.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ljibuška Lakatoš.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Lakatoš.

LJIBUŠKA LAKATOŠ: Zahvalujem.

Uvaženi ministre sa saradnicima, kolege narodni poslanici, članom 2. predloženog zakona definišu se odredbe koje čine pomak u smislu davaoca tkiva i organa.

S obzirom na to da se matične ćelije mogu razvijati u bilo koje drugo tkivo, mogućnost njihove primene je široka, od farmaceutske do kozmetičke industrije. To bi ujedno dovelo i do razvoja mnogih industrijskih grana, što daje mogućnost zapošljavanja, a samim tim utiče na sveukupni razvoj Republike Srbije.

Amandmanom koji sam podnela na član 2. ovog zakona dodatno se definiše primena zakona u smislu poboljšanja zdravstvene zaštite našeg stanovništva. Formiranje banke matičnih ćelija dovelo bi do toga da bi se mnogo veći broj ljudi odlučio na čuvanje matičnih ćelija, što bi zasigurno imalo pozitivnog efekta u lečenju retkih i teških bolesti, i u smislu finansijskih troškova i očuvanja zdravlja građana Srbije.

Donošenje ovog zakona je od velikog značaja za celokupno društvo, za poboljšanje zdravstvenog stanja stanovništva. Ujedno, popravlja kvalitet pružene zdravstvene zaštite, daje mogućnost skraćivanja roka od otkrivanja bolesti do početka lečenja. Takođe, daje mogućnost zamene skupih lekova, citostatika i poboljšava kvalitet zdravstvene zaštite.

Primenom matičnih ćelija lečenje traje kraće. Umanjuju se problemi koji nastaju prilikom lečenja i smanjuju finansijski troškovi koje iziskuje lečenje teških i retkih oboljenja kao što su karcinom, bolesti krvi, šećerna bolest, bolesti hromozoma i drugo.

Na osnovu iskustava iz razvijenih zemalja u primeni matičnih ćelija, može se zaključiti da bi njihova primena bila od višestrukog značaja za unapređenje celokupnog zdravstvenog sektora i srodnih grana.

U danu za glasanje treba podržati ovaj zakon jer će se to pozitivno odraziti na zdravstveno stanje stanovništva, što i jeste naš cilj. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala koleginici Lakatoš.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Boban Birmančević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Savkić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Savkiću.

DRAGAN SAVKIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, podneo sam amandman na član 2. Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima, koji glasi: „Odredbama ovog zakona podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na napredak medicinskih ustanova“.

Veoma je značajno istaći da Predlog zakona definiše registar davalaca matičnih ćelija, što olakšava pronađazak davalaca koji nisu srodnici u cilju obezbeđivanja ćelija za presađivanje. Registar se vodi u skladu sa najvišim standardima iz ove oblasti. Predlog zakona je uredio i sve aktivnosti u vezi sa vođenjem i poslovima registra, što je značajna novina u odnosu na postojeći zakonodavni okvir.

S druge strane, kontinuiranost stručnog nadzora obezbeđen je formiranjem inspekcijskog nadzora, koji će delovati u okviru Uprave za biomedicinu. Nadzor će se vršiti od strane najboljih stručnjaka u ovoj oblasti. Predlog zakona je prepoznao specifičnost ove oblasti medicine zbog uvođenja novih metoda i dolaska do novih pronađazaka.

Definisane su zdravstvene ustanove koje mogu podneti zahtev za obavljanje poslova u smislu ovog zakona. Dosadašnji zakon je propustio da definiše koja ustanova može da bude banka tkiva. Propisano je da svaka ustanova za darivanje organa mora da učestvuje u republičkom programu za presađivanje organa.

Imajući sve pomenuto u vidu, jasno je da se Predlogom zakona o ćelijama i tkivima značajno unapređuje ova veoma bitna oblast medicine, te se doprinosi i sveukupnom razvoju Republike Srbije. Smatram da to mora biti izričito naglašeno u članu 2. Predloga zakona, a upravo se to postiže amandmanom koji predlažem. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Da li neko želi reč?

Reč ima Milimir Vujadinović.

Izvolite.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Jasno je da se cela Evropa suočava sa migracijama, kako onim čiji tokovi vode ka Evropi tako i sa migracijama čiji su tokovi unutar same Evrope. Da bi tokovi migracije iz Srbije bili što manji, to jest da bi naši ljudi bili zadovoljniji i ostali u Srbiji, neophodno je, pored svega ostalog, razvijati ovaj medicinski sistem koji imamo, i to jeste intencija ovog mog amandmana.

Razvijate vi to, gospodine ministre, na dobar način, zajedno sa Vladom i predsednikom, naročito uvezvi u obzir sve ono što je prethodilo u našem društvu u

poslednjim decenijama, naročito u deceniji i po vladavine DOS-a, sadašnjeg Saveza za Srbiju, kako ga zovu, samozvanog.

Ima tu dosta konkretnih stvari. Ja najbolje mogu govoriti o Subotici, odakle dolazim, pa će reći da je тамо nabavljeno mnogo opreme za poslednjih godinu dana, nabrojaču samo: ambulanta za očne bolesti, ambulanta za gastroenterologiju, rendgen, koji je inače poslednji put nabavljen 1967. godine, respirator za intenzivnu negu. Samo po sebi to ne bi mnogo značilo nikome, sem ako vam kažem da je ove opreme u poslednjoj godini nabaljeno više nego za celu prošlu deceniju! Mislim da je to dovoljan podatak. Ovo je svakako zasluga menadžmenta, na čelu sa gospodinom dr Slobodanom Puškarom, ali je nemoguće da oni sami to urade bez podrške celog sistema, od predsednika, vas kao ministra, Pokrajinskog sekretarijata i na kraju gradonačelnika Bogdana Labana. To je evidentan napredak u tehničkom smislu i u smislu opremanja medicinske ustanove.

Međutim, ovlašćen sam da vam prenesem molbu od strane menadžmenta da nam pomognete da ovaj evidentan napredak u opremanju ustanove prati napredak u smislu dovoljnog broja kadrova, odnosno kadrovskih rešenja. To je, znate i sami, problem s kojim se suočava ceo region i Srbija. Ostatak Srbije se takođe s ovim problemom suočava, ali, verujte mi, mi na severu Srbije mnogo više, jer je situacija takva da ljudi imaju više pasoša, te vas molim da nam u nekom narednom periodu pomognete u rešavanju tog problema, a i na tu temu ćemo malo kasnije.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Vujadinoviću.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Već je u završnoj fazi novi kadrovski plan, tako da ćete sigurno dobiti sve ono što je neophodno. Znam i za Vrbas, i za Suboticu i za sve; bukvalno pravimo ono što je neophodno i to dobijate u najskorije vreme. Naravno, mislim na kadrove.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Lončar.

Reč ima dr Dušan Milisavljević.

DUŠAN MILISAVLJEVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministri sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, juče sam se više puta javljaо, danas prvi put, i želim da kažem da smo svi mi položili zakletvu u ovom visokom domu, ali pored ove zakletve koju sam položio, ja sam položio i Hipokratovu zakletvu. Svesno, vrlo jasno sam juče zastupao važnost donošenja ovog zakona, spremam da dobijem i kritike i udare određenih ljudi. Shvatam da je ovaj zakon vrlo lako moguće protumačiti i na drugi način s obzirom na to da građani Srbije puno toga još ne znaju, koliko je ovaj zakon važan.

Zato molim i Ministarstvo da u narednim mesecima prikaže praktično stručnjake da pričaju o važnosti ovog zakona, da prikaže ljude koji čekaju organ, kroz kakav pakao prolaze, da prikaže u nacionalnim medijima ljude koji su dobili organe, da i građani Srbije shvate koliko je ovo važna materija koju mi danas radimo.

Kao lekar, sigurno bih ukazao na bilo kakvu nepravilnost ukoliko bi se ona javila. Ja kao lekar govorim da sa pređašnjim zakonskim rešenjem nismo imali mogućnost da našim građanima pružimo adekvatnu zaštitu i da su mnogi naši građani umrli upravo zbog toga što nisu imali adekvatan organ, da naši lekari tu operaciju urade.

Još jednom, pošto se spominjao Tviter, na Tviteru imate jako dobru kampanju koja je rađena pod haštagom „Produži život“. „Produži život“ vrlo jasno govori o ovoj temi. Imate isto jako dobar haštag „Najvažniji poziv“. Najvažniji poziv čekaju naši pacijenti, 2.000 njih čeka taj najvažniji poziv, da im se kaže da mogu da dođu u bolnicu, da se našao donor i da mogu da produže život.

Ja sam o ovoj temi pričao prošle godine. Pošto se spominje Tviter, 3. decembra 2017. godine na Tviteru sam napisao da se zalažem za ovakvo zakonsko rešenje. Ja od svojih stavova ne odstupam i ne interesuje me niti vlast niti opozicija, interesuju me građani Srbije i mogućnost da pomognemo bolesnim građanima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vam, doktore Milisavljeviću.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Blaža Knežević.

Izvolite.

BLAŽA KNEŽEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, donošenje zakona iz oblasti zdravstvene zaštite, uz velika ulaganja države u zdravstveni sistem, jasno govori o opredeljenju države Srbije, Vlade Republike Srbije i Ministarstva zdravlja da stanemo rame uz rame sa najrazvijenijim zemljama. U poslednje četiri godine u zdravstveni sistem uloženo je više nego u proteklih nekoliko decenija. Ovakva ulaganja u zdravstvo pokazuju pre svega odnos prema građanima Srbije.

Današnja fiskalna situacija je mnogo bolja, grade se klinički centri, nabavljaju se najsavremeniji uređaji, smanjuju se ili potpuno nestaju liste čekanja. Obnovljene bolnice znače i bolji životni standard za naše roditelje, za našu decu, jer svako od njih će imati bolju i kvalitetniju zdravstvenu zaštitu. Posebno treba istaći odnos lekara i medicinskih sestara prema uspehu države, mogu slobodno reći, jer sa najboljim i najkvalitetnijim uređajima mogu da pruže mnogo bolju uslugu građanima, što i čine.

Naravno da treba napomenuti da nije bilo lako. Bilo je potrebno urediti javne finansije da se ne troši više nego što je zarađeno, kao nekada; trebalo je vratiti kamate i kredite, koje su u prethodnom periodu nemilice uzimali po visokim kamatnim stopama i, svakako, trebalo je očuvati mir i stabilnost u našoj zemlji. Kada se opredelite da posvećeno vodite državu, radite u interesu građana, onda je jasno zašto država Srbija u svim oblastima, a naravno i u zdravstvu, ide krupnim koracima napred. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Kneževiću.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč?

Kolega Marijane Rističeviću, izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, književnik Pavić je rekao da svi mi sa Bogom imamo po jedan ugovor. Svi smo mi na odsustvu kod Boga, ja sam verujući čovek, ali svi moramo da se trudimo da to odsustvo kod Boga traje što duže. Mislim da presađivanje organa treba da bude baš sa tom svrhom da taj ugovor koji imamo sa Bogom o ograničenom odsustvu, o životu koji je ograničen, traje što duže i kvalitetnije.

Zdravlje nadmašuje sva zemaljska dobra. Ima poslovica koja kaže – zdrav siromah je srećniji od bolesnog kralja. Bolestan kralj siromahu vidi krunu na glavi. Zdravlje je, takođe poslovice kažu, odelo koje samo bolestan čovek može da vidi. O zdravlju moramo da se staramo.

Trebalo je slušati gospodina „Vlahodinovića“, ili kako se već zove poslanik, na konferenciji za štampu. Trebalj je videti ove iz „nikad im dosta nije bilo“ kako nastupaju na konferencijama za štampu. Ne može se zdravlje čuvati reiki terapijama. One dve gospođe narodne poslanice koje pružaju lekarske i medicinske usluge bez ikakve licence, to ste svi videli na društvenim mrežama; čak sam ja nekim medijima dao da bude što vidljivije. Ne može to su-đok terapijom koju one preporučuju, a ako im ne pomogne, onda reiki ili feng šui. Znači, postoje dokazane naučne metode u lečenju ljudi.

Ja ne verujem ni u vlašku magiju. To gospodin „Vlahodinović“ misli – sada pređemo u Vlahe, primenimo vlašku magiju, ne treba presađivanje organa, to je meni tako sumnjivo. Onda on primeni vlašku magiju i ko rukom odneto.

To jednostavno ne prolazi i ne treba držati u zabludi građane Republike Srbije. Dakle, moraju se primenjivati pre svega naučno dokazana sredstva. U zdravstvu, moramo se starati o presađivanju organa.

Da kažem na kraju – na sreću, zla pamet se ne može presaditi, i s tim u vezi, čast jednom izuzetku, „žuto preduzeće“ svakako neće naneti štetu ovom čovečanstvu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Sandra Božić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Malušić.

Izvolite, koleginice Malušić.

LJILJANA MALUŠIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima iz Ministarstva, zahvaljujući Vladi Republike Srbije, srpsko zdravstvo je sa 36. mesta ili zadnjeg na evropskoj lestvici, prema podacima, dospelo na 24. mesto. Ako nastavimo ovako dobro da radimo, za pet-šest godina ćemo biti na 12. mestu. Tako se radi, to je odgovorna politika Srpske napredne stranke i vas, gospodine ministre.

Jedan od najvećih poduhvata je rekonstrukcija četiri najveća klinička centra u Republici Srbiji, to su: Beograd, Niš, Novi Sad i Kragujevac. I ne samo to, uloženo je dosta para, preko sedamsto miliona dinara, za nabavku savremene opreme, tako da su

u rad puštena četiri linearna akceleratora. Znači, u nabavku je Vlada uložila sedamsto miliona dinara, aparati su raspoređeni u četiri velika grada: dva su u Nišu, jedan u Kragujevcu, jedan u Beogradu. Svetska banka je takođe uložila dosta para, Srbija će najzad ispunjavati sve kriterijume jer smo uvezli još šest akceleratora.

Brojne liste čekanja su smanjene, a neke su potpuno ukinute. U Kragujevcu više ne postoji lista čekanja. Tokom 2017. godine, u sklopu IZIS sistema, uspostavljen je elektronski recept, koji će doprineti mnogo manjim gužvama u domovima zdravlja. Tako radi SNS, na čelu sa vama, ministre, i samo tako nastavite.

Još bih dodala da je Srbija obnovila zahtev za članstvo u organizaciji Evrotransplant. Vrlo je bitno da ovo kažem, jer je od velikog značaja za sve pacijente koji se nalaze na listama čekanja za transplantaciju organa. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Malušić.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Đokić.

Izvolite, kolega Đokiću.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Zahvalujem, poštovani predsedavajući.

Poštovani gospodine ministre sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, odmah na početku izlaganja želim još jednom da istaknem ono što ovih dana u javnosti izaziva veliko interesovanje i polemike, a što je mnogo puta ovde već rečeno, prvo u uvodnom izlaganju ministra Lončara a zatim i u mnogim drugim izlaganjima narodnih poslanika. To je sledeće: Predlog zakona o ljudskim čelijama i tkivima pruža mogućnost svakom punoletnom građaninu Srbije da zabrani, u pisanom ili usmenom obliku, darivanje svojih organa, kao i mogućnost porodici da to učini ukoliko se umrli član o tome nije izjasnio. Dakle, nema govora o nekakvom uzimanju organa bilo kome, bilo kada ili bilo gde protivno njegovoj volji, a ukoliko se umrli član o tome nije izjasnio, protivno volji njegove porodice. A u slučaju maloletnika, predviđen je pristanak zakonskih zastupnika ili staratelja.

Želim posebno da naglasim da su u novom predlogu zakona predviđene prekršajne ili krivične kazne za određena dela. Propisana je kazna zatvora od dve do deset godina za sve one koji nude na prodaju sopstvene ili tuđe organe, kao i za osobe koje vrbuju, prevoze, predaju ili na bilo koji drugi način posreduju u postupku presađivanja ljudskih organa. Slična pa i stroža zatvorska kazna preti osobama koje učestvuju u presađivanju ljudskih organa primaocu koji se protivio darivanju organa, kao i lekarima koji upotrebe organ davaoca koji se tokom života protivio darivanju ili su to učinili članovi njegove porodice. Toliko o eventualnim pokušajima zloupotrebe. Hvala na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Đokiću.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Radovan Jančić.

Da li neko želi reč?

Reč ima Radovan Jančić.

Izvolite.

RADOVAN JANČIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Poštovani narodni poslanici, cenjeni gospodine ministre, pred nama je zakon koji uređuje uslove za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva za primenu kod ljudi u svrhu lečenja, kojim se unapređuje nivo zdravstvene zaštite, a sve u skladu sa savremenim standardima medicinske nauke i prakse zasnovanim na uvažavanju prioritetnih interesa za očuvanje života i zdravlja i punoj zaštiti osnovnih ljudskih prava.

Ovim predlogom zakona otklonićemo lošu praksu iz prošlosti i smanjiti liste čekanja, uz jasno definisane procedure.

Predlagač, Vlada Republike Srbije, jasno nam poručuje da pravo na grešku nemamo, da sve moramo transparentno, evidentirano raditi, uz obezbeđen voljni pristanak i pravičnu dostupnost.

Ovo je zakon koji će naš zdravstveni sistem sigurno pomeriti napred na listi evropskih zdravstvenih sistema, na kojoj smo svoju poziciju već poboljšali zahvaljujući reformskim merama Vlade Republike Srbije i predsednika gospodina Aleksandra Vučića sve od 2012. godine do danas. Reforme su nam već obezbedile rast bruto domaćeg proizvoda za 4%, suficit u državnoj kasi, smanjenje stope javnog duga, stopa nezaposlenosti je na istorijskom minimumu, ugled u svetu, put razvoja i modernizacije.

Zato je danas i zdravstvena zaštita dostupnija, uslovi lečenja su značajno bolji. Uspostavljen je sistem u korist korisnika zdravstvenih usluga, uz primenu savremenih svetskih dostignuća i najsavremenije opreme. A pre samo šest godina zatekli smo medicinsku opremu po magacinima kupljenu za potrebe izbora, zabranu specijalizacije, specijaliste starije od pedeset godina, zapuštene i ruinirane objekte zdravstvenih ustanova, njihove prazne račune. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik dr Darko Laketić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Goran Kovačević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, poštovani ministre sa saradnicima, godišnji rashodi i izdaci za organizacije obaveznog socijalnog osiguranja na nivou opšte države budžeta Republike Srbije iznose 850 milijardi, kada je Srbija manje-više sedam milijardi evra ulagala u ove institucije.

Ako pogledate 2015., 2016., 2017., naravno da je DRI radila reviziju funkcionisanja institucija koje vi vodite. Kada uradite sektorsku reviziju institucija koje vi vodite, a i drugih institucija koje se nalaze u ovom sektor, onda možete da shvatite, na osnovu njihovog relevantnog izveštaja, koji se ne dovodi u pitanje, koji nije upitan, da je samo 0,14% finansijskih sredstava na neki način pogrešno proknjiženo. U vašem delu, u vašem ministarstvu, takvih stvari nije bilo.

Gospodine ministre, vi jeste odgovorni i zaslužni za funkcionisanje celog sistema zdravstva, ali bih ja potencirao da ste vi svojim radom i zalaganjem doprineli i da finansijski deo funkcionisanja trošenja javnih sredstava u vođenju javnih politika bude potpuno transparentan, i to je vaša zasluga kao nekoga ko vodi to ministarstvo.

Kada govorimo o rastu i razvoju zdravstva, onda svakako treba da govorimo i o javnim politikama koje vode UN, o Programu 2030, koji govorи o održivom razvoju. Uloga zdravstva u održivom razvoju je ključna, to je treći od 17 ciljeva, odnosno zdravstvo ima devet ciljeva.

Kada govorimo o budućnosti svetske populacije i boljim uslovima, samo je hrana i prehrana stanovništva značajnija od sistema zdravlja.

Na osnovу mog prvog izlaganja o količini sredstava koja se ulažu u zdravlje i značaju ovih zakona kojima pomeramo granice u funkcionisanju zdravstvenog sistema, svakako je jasno da vi kao ministar i Vlada Republike Srbije ključno doprinosite funkcionisanju zdravstvenog sistema u državi Srbiji.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Kovačeviću.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik dr Svetlana Nikolić Pavlović.

Reč imа narodni poslanik dr Svetlana Nikolić Pavlović.

Izvolite.

SVETLANA NIKOLIĆ PAVLOVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, usvajanjem zakona o célijama i tkivima svaki građanin Srbije postaje potencijalni davalac organa ukoliko se tome izričito ne suprotstavi tokom života.

Ljudski organi umrlog lica mogu se uzeti radi presađivanja ukoliko se punoletni poslovno sposobni davalac tome nije usmeno ili u pismenom obliku za života usprotivio, odnosno ako se tome nije izričito usprotivio roditelj, supružnik, vanbračni partner ili punoletno dete umrlog. Prepostavljena saglasnost, za čije se uvođenje zalagao dobar deo stručne javnosti, svakako je najvažnija izmena koju predviđa ovaj zakon.

Godine 2017. u Srbiji je bilo šest donora na milion stanovnika, što je i dalje manje od 10% onih koji čekaju novi organ za transplantaciju.

Usvajanjem ovog zakona dobićemo i prvog inspektora za biomedicinu, koji će biti zadužen za nadzor nad obavljanjem poslova zdravstvenih ustanova koje se bave presađivanjem ljudskih organa.

Kako se ovim zakonom stvaraju uslovi za promociju donatorstva ljudskih célija i tkiva, odnosno podiže svest građana o značaju doniranja, SNS će u danu za glasanje glasati za ovaj predloženi zakon.

Zahvaljujući odgovornom rukovodstvu ispred Ministarstva zdravlja, politici Vlade Republike Srbije, predsednika Republike Srbije, beleži se intenzivan razvoj u oblasti zdravstva. Činjenica da je u poslednje četiri godine uloženo više nego u poslednjih dvadeset godina svakako doprinosi unapređenju zdravstvenih uslova i

poboljšanju kvaliteta života naših građana. Zato vas pozivam, koleginice i kolege, da u danu za glasanje podržite ovaj moj amandman.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Milija Miletić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILJAVA MILETIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa kolegama, kolege poslanici, građani Srbije, ja sam podneo još jedan amandman na ovaj predlog zakona, sa željom da podržim sve ove predloge jer mislim da ovi predlozi odgovaraju potrebama naših građana i potrebama svih nas ovde u Srbiji. Na ovaj način konačno imamo mogućnost da sutra nekome možemo spasti život, a sada se to ne može.

Ja sam potpisao donorskú karticu još 2011. godine, sa željom da na taj način dam podršku toj inicijativi, zato što je stvarno odlična.

Veći deo nas je govorio o problemima, posebno o stvarima koje se tiču medicine, ministarstva vašeg. Ja sam zadovoljan time što ima veliki broj novih aparata, novih stvari, radi se rekonstrukcija domova zdravlja, ali za mene kao čoveka koji dolazi iz Svrlijiga, kao predstavnika malih opština sa jugoistoka Srbije, veliki problem svih nas jeste to što imamo nekada velike domove zdravlja koji su sada rekonstruisani, imamo aparature, imamo sve, ali nemamo dovoljan broj doktora, sestara. Zato sada svi mi želimo da održimo te ambulante jer veliki broj naših malih opština ima velike teritorije a mali broj stanovnika. Ti stanovnici su mahom stari ljudi i postoji velika potreba da se ode do njih, da se sa njima radi, da se obezbede adekvatni uslovi za njihovo lečenje.

Zato mislim da zajedno sa vama u narednom periodu treba da iznađemo mogućnost da obezbedimo određene specijalizacije, da konkretno domovi zdravlja u Svrlijigu, Beloj Palanci i tim malim opštinama imaju svog internistu, da imaju neku specijalnost koja će njima sutra u svakom trenutku obezrediti da mogu da spasu neki život. Još nešto što je vrlo bitno za te naše male domove zdravlja jeste to da je dežurstvo tamo obavezno, da tamo domovi zdravlja rade non-stop, a nema dovoljan broj radnika.

Još jednom, zahvaljujem se i pozivam sve kolege poslanike da daju podršku mom amandmanu.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Miletiću.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Milovan Krivokapić.

Reč ima narodni poslanik prim. dr Milovan Krivokapić.

MILOVAN KRIVOKAPIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, koleginice i kolege, podneo sam amandman gde se u članu 2. ovog zakona dodaje stav 4.

Odredbe ovog zakona odnose se na matične ćelije hematopoeze iz periferne krvi, krvi pupčanika i koštane srži. Matične ćelije godinama se koriste za lečenje mnogih

bolesti, ali stručnjaci u budućnosti od njih očekuju mnogo više. One se prikupljaju ili od samog bolesnika ili od drugih lica čije tkivo odgovara primaocu.

Kako je jedna od najčešćih primena ćelija i tkiva upravo presađivanje ćelija i tkiva, novi zakon je utvrdio postojanje registra davalaca matičnih ćelija hematopoeze, s ciljem da omogući pronalaženje davaoca za pacijente kojima je neophodno presađivanje matičnih ćelija hematopoeze a nemaju odgovarajućeg davaoca unutar članova porodice.

Danas je razvijena čitava medicinska grana koja koristi matične ćelije za terapiju raznih bolesti. Uspešno se tretira preko sedamdeset različitih oboljenja. Ljudski organizam je skladan mehanizam u kome izuzetno male promene mogu dovesti do pojave bolesti ili ga izvesti iz stanja ravnoteže, ali medicina napreduje pa čak i kada se to dogodi ima načina da se vrate u ravnotežu.

Odredbama ovog zakona podstiče se razvoj zdravstva Republike Srbije. Zato sam, pažljivo analizirajući pomenute stavove, predložio amandman 2. kojim se član 2. dopunjuje stavom 4.

Gospodine ministre, nemate kome za šta da se pravdate jer ste se svojim radom dokazali i dokazujete se svakim danom sve više i više. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vama.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Izvolite, koleginice Stojković.

DUŠICA STOJKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću.

Uvaženi ministre sa saradnicima, drage kolege narodni poslanici, podnela sam amandman na član 2. Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima kojim se definiše primena ovog zakona, dodajući novi stav koji se odnosi na dalju afirmaciju i razvoj medicinskih ustanova u Srbiji.

U svom prvom izlaganju danas govorila sam o rezultatima rada Ministarstva zdravlja, Vlade Republike Srbije i ja vas, gospodine ministre, molim da zaista punom parom nastavite dalje. Znam da ste zatekli katastrofalno stanje u našim zdravstvenim institucijama, ali moramo raditi svi zajedno kako bi se unapredio kvalitet zdravlja i kvalitet života svih građana u Republici Srbiji.

U svom današnjem izlaganju želim da se dotaknem i ovog trećeg zakona o kome danas raspravljamo, reč je o Zakonu o psihoaktivnim kontrolisanim supstancama, i rezultatima MUP-a kada je reč o borbi protiv trgovine narkoticima.

Tokom prvih deset meseci prošle godine MUP Republike Srbije, pripadnici ovog ministarstva ostvarili su zaista impresivne rezultate. Policija je u prvih deset meseci 2017. godine zaplenila 3,44 tone različitih narkotika, kao i 342.303 opijata u komadima. To stoji u izveštaju MUP-a, koji je dostavljen svim narodnim poslanicima i sa kojim je i javnost mogla da se upozna. Ministarstvo unutrašnjih poslova, na čelu sa ministrom Nebojšom Stefanovićem, samo tokom prethodne 2017. godine zaplenilo je 3,27 tona

marijuane, 50 kilograma amfetamina, otkrivene su 33 laboratorije, jedna laboratorija u Beogradu.

Uveden je video-nadzor u svim osnovnim školama u Beogradu i mogu da kažem da naši đaci, naši roditelji, naši nastavnici, naši direktori, dolazim iz opštine Rakovica, zaista mogu biti spokojni jer znaju da je video-nadzor uvezan sa svim osnovnim školama.

Molim vas da nastavite i dalje i da ne stanete sa ovim zakonskim rešenjima; važno je da usvajamo ovako kvalitetne zakone i predloge ne samo zato što su to naše obaveze na putu ka članstvu u EU, vezano za Poglavlje 28 i Poglavlje 24, kada je reč o narkoticima, već kako bi građani ove zemlje zaista živeli bolje. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Stojković.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Milan Knežević.

Izvolite, prof. Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici podneo sam amandman na član 2. zakona, koji glasi, pročitaću ga: „Odredbama ovog zakona podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na afirmisanje zdravstva“.

Zbog naših gledalaca koji prate skupštinsku debatu u ovim popodnevним satima, ja bih da pročitam samo kratko šta obuhvata član 2. Član 2. kaže da se odredbe ovog zakona odnose na matične ćelije hematopoeze iz periferne krvi, krvi pupčanika i kostne srži, kao i da se odredbe ovog zakona primenjuju na postupke darivanja, dobijanja i testiranja ljudskih ćelija i tkiva koji se koriste u izradi proizvoda namenjenih za primenu kod ljudi.

Mi smo dosad, moje kolege poslanici, jasno i argumentovano izneli sve pozitivne efekte ovog zakona. Ovaj zakon je u stvari medicinski strateški zakon, sistemski zakon koji uređuje ovu oblast ćelija i tkiva, koja do sada nažalost nije bila zakonski regulisana pa je u tom segmentu rada zdravstva bilo problema.

Usvajanjem ovog zakona se, u skladu sa najsavremenijom medicinskom doktrinom i standardima, uređuje ova oblast, što će naravno kao krajnji efekat imati afirmaciju i poboljšanje zdravlja naših građana, a za pacijente kojima je ovo jedina medicinska metoda lečenja, odnosno spasavanja života, biće razrešen jedan segment zdravstvene zaštite u Republici Srbiji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Slaviša Bulatović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Bojanić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik dr Dragana Barišić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Barišić.

DRAGANA BARIŠIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane koleginice i kolege, podnela sam amandman na drugi član jer sam želela da dodatno definišemo ovaj zakon. Posebno bih se osvrnula na medicinske usluge jer ovim dodavanjem u članu 2. želim da podstaknem sveukupni razvoj Republike Srbije, s osrvtom na medicinske usluge.

Ono što želim da istaknem ovom prilikom jeste to da... Reći će, pre svega, zašto će u danu za glasanje glasati za ovaj dobar zakon – jer verujem u ovu vladu, verujem u nadležno ministarstvo, jer su u prethodnom periodu pokazali da odgovorno rade, odgovorno vode politiku i odgovorno rade pre svega u korist građana Srbije.

Ovom prilikom želim da istaknem da dolazim iz Kruševca i ne bih se složila sa gospodinom Marinkovićem da prednjače pojedini gradovi. Kao što je gospodin Gašić rekao 2012. godine kada je stupio na funkciju gradonačelnika Kruševca, da za Kruševac ništa nije dovoljno dobro ako nije najbolje, to smo pokazali u prethodnom periodu. Evo, i ministar će potvrditi da smo od početka 2018. godine u Opštu bolnicu uložili preko 145.000.000 dinara, da su mnoge ordinacije, mnoge zgrade u bolnici rekonstruisane, da su dospeli mnogi aparati, od toga četiri ultrazvučna aparata, nova oprema za maksilofacialnu hirurgiju, operacionu salu za ginekologiju i da je u izradi i opremanju angio sala.

Prema tome, to je sve dovoljno da građani Srbije i građani Kruševca daju još veću podršku ne samo Srpskoj naprednoj stranci i gospodinu Vučiću, nego i ovoj vadi i poruka da ćemo nastaviti još brže, još jače, još bolje. Ministre, nastavite, kao što rekoh, i dalje ćemo podržavati sve ove dobre zakone jer su u korist građana Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Barišić.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Nenad Mitrović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Cokić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnела narodni poslanik dr Ljubica Mrdaković Todorović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani gospodine ministre sa saradnicima, i po drugom amandmanu govoriću o rezultatima rada Ministarstva zdravlja, na čijem ste vi čelu.

Mi imamo rezultate koji su respektabilni i izneću rezultate rada za 2016. godinu. Za projekte iz oblasti zdravstva izdvojeno je 184.000.000 dinara. U Kliničko-bolničkom centru Kragujevac, govorim o 2016. godini, počeo je da radi savremeni aparat za zračnu terapiju onkoloških pacijenata zahvaljujući kome su liste čekanja svedene na minimum. Aparat u Kragujevcu je nabavljen od strane Vlade Srbije, koja je izdvojila sredstva za

popravljanje stanja u radiologiji, odnosno zračnoj terapiji i za te namene izdvojeno je oko osamsto miliona dinara.

U 2016. godini u renoviranom delu hirurškog bloka Opšte bolnice u Loznicu otvoren je urgentni centar, gde će se zbrinjavati pacijenti iz Loznice, Krupnja, Malog Zvornika, Ljubovije ali i priobalnog dela Republike Srpske. Pacijentima će 24 sata tokom cele godine na raspolaganju biti deset lekara i četrnaest medicinskih sestara, a služba je opremljena najsavremenijim aparatima, te će pacijenti moći da na jednom mestu urade i ultrazvuk, i EKG, i rendgen, i gastroskopiju, i kolonoskopiju i laboratoriju. Novac za rekonstrukciju obezbedila je Vlada Republike Srbije i Ministarstvo zdravlja, koje je u protekle dve godine u Opštu bolnicu u Loznicu uložilo 70.000.000 dinara.

U okviru implementacije IZIS-a, sa operativnim radom (govorim o 2016. godini) otpočeo je Nacionalni kol-centar Ministarstva zdravlja putem kojega građani mogu da zakažu pregled kod svog izabranog lekara opšte prakse, pedijatra, stomatologa ili ginekologa.

Petnaest bolnica u Srbiji zadužilo je ključeve 21 sanitetskog vozila. Ima još mnogo toga, ali ču to po sledećem amandmanu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala puno.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Jasmina Obradović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Miodrag Linta.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Jovica Jevtić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Matić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik doc. dr Mihailo Jokić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Drecun.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik dr Desanka Repac.

Izvolite.

DESANKA REPAC: Zahvalujem, predsedavajući.

Pozdravljam gospodina ministra sa saradnicima i htela bih nešto da kažem. Jedan strani novinar jednom reče – Srbija je zemlja u kojoj rat nikad ne prestaje; besplatno zdravstvo, a lečenje se plaća.

Htela bih malo da osvežim pamćenje svojim zluradim kolegama na komentar Vlade, gospodina ministra. Ova rečenica novinara je izrečena kada je zdravstveni sistem bio totalno uništen, za vreme vladavine Demokratske stranke, posebno u AP Vojvodini gde je najduže ostala da vlada. Ali, zahvaljujući vlasti Aleksandra Vučića, zaustavili su

se negativni procesi i sa novom vladom zdravstvena ustanova je krenula ka boljitu. Vlada je stavila zdravstvo u vrh prioriteta.

Ovoga momenta mi pričamo o zakonima koji se bave vrhunskom medicinom, koja se sada radi u Srbiji, a pre samo četiri godine srpsko zdravstvo je bilo na samom dnu.

Htela bih nešto da kažem o ovom zakonu, o odredbama ovoga zakona. Stotine ljudi širom sveta i kod nas boluju od teških bolesti, gde su svi vidovi lečenja isprobani. Tada samo preostaje da se organ čija je funkcija prestala zameni drugim. Transplantacija ljudskih organa i tkiva praktikuje se više od pola veka.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala puno.

(Desanka Repac: Pa nisam ni počela.)

Imate dva minuta. Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Mirko Krlić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Tijana Davidovac.

Izvolite, koleginice Davidovac.

TIJANA DAVIDOVAC: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dolazim iz jedne od 17 beogradskih opština, iz Lazarevca, u kojoj se, zahvaljujući odgovornom i posvećenom radu Vlade Republike Srbije, Grada Beograda i rukovodstva Gradske opštine Lazarevac, od 2012. godine značajno ulaže u modernizaciju zdravstva.

Dom zdravlja „Dr Đorđe Kovačević“ u Lazarevcu postoji od aprila 1953. godine i u njega dugo godina ništa nije investirano. U protekle tri godine adaptirane su ambulante u mesnim zajednicama: Dudovici, Baroševcu, Junkovcu, Velikim Crljenima i Rudovcima. Ukupna investicija iznosi je oko četiri miliona dinara.

Ministarstvo zdravlja i grad Beograd su u poslednje četiri godine donirale Domu zdravlja u Lazarevcu tri sanitetska vozila i jedno putničko vozilo. Trenutno se menja dotrajala stolarija na centralnoj zgradi Doma zdravlja zahvaljujući donaciji Evropske banke, Gradu Beogradu i Gradskoj opštini Lazarevac. Ova investicija iznosi oko trideset miliona dinara.

Dugogodišnja ideja o izmeštanju porodilišta u novi objekat konačno je ostvarena. U Lazarevcu će do kraja godine biti otvoreno prvo vanbolničko porodilište na teritoriji grada Beograda u poslednjih 40 godina, površine oko 1.300 metara kvadratnih. Ova investicija iznosi oko 150.000.000 dinara.

Takođe, tokom 2017. godine poboljšano je centralno grejanje u Domu zdravlja izgradnjom podstanice, koja je finansirana sredstvima osnivača, Grada Beograda.

Od kada je Srpska napredna stranka došla na vlast, racionalnom upotrebotom sredstava značajno se doprinelo unapređenju zdravstvenih usluga i stvaranju boljih uslova za život naših građana.

Pozivam svoje kolege da u danu za glasanje podrže predloženi amandman. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Davidovac.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Marko Atlagić.

Reč ima narodni poslanik prof. dr Marko Atlagić.

MARKO ATLAGIĆ: Uvaženi potpredsedniče, gospodine ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, za ovo ministarstvo koje predvodi gospodin Lončar, Vladu Republike Srbije i predsednika Republike Srbije govore rezultati, semafor je rekao, narodni poslanici su već o tome diskutovali.

Odredbe ovog zakona, kada budu realizovane, uticaće i na ukupnu modernizaciju Republike Srbije ali i na napredak opštih medicinskih uslova, koji pored ostalog obezbeđuju i zdrav psihički život svakog pojedinca.

Da je Milojko Pantić zvani Ludojko uživao opšte medicinske uslove o kojima govori ovaj amandman, ne bi 19. jula gospodnje 2018. godine izjavio za poslanike Srpske napredne stranke i još nekih stranaka, Vladu Republiku Srbije, predsednika Srbije da su „paranoidni, necivilizovani, nacionalistički piromani“. Neka ustane narodni poslanik bivšeg režima, kojih ima ovde nasuprot mene, neka kaže kada i koji je to narodni poslanik SNS-a to radio, pogotovo kada je to radio predsednik Republike gospodin Vučić.

Da je Milojko Pantić zvani Ludojko uživao opšte medicinske uslove, ne bi to izgovarao. Radi se, poštovani građani Srbije, o jednoj običnoj ispičuturi, a još veća je ispičutura onaj koji ga hrani ovakvim necivilizovanim i lažnim podacima. Nažalost, njemu ni doktori više ne mogu pomoći.

Zato su ovaj zakon i opšti medicinski uslovi, gospodine ministre i potpredsedniče, vrlo bitni, da se ne bi bitange ovakve rađale, kao što je bitanga Milojko Pantić, i kaljali ugled Narodne Republike Srbije, narodnih poslanika, vladajuće koalicije i države Srbije u celini.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, prof. Atlagiću.

Reč ima narodni poslanik dr Dragan Vesović, po amandmanu.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Gospodine ministre, saradnici, ja neću ni da vas hvalim a ni da vas kudim, mislim da su sva tri zakona koja sada prezentujemo i pripremamo se da ih usvojimo mesto gde ne treba da se bavimo politikom i gde ne treba da se delimo, niti da uspeh, za koji ne sumnjam da će ga ovi zakoni doneti, pripišemo samo nekome a da one druge osuđujemo. Moramo sve nas da edukujemo.

Juče sam vam pričao koje su moje sumnje, nudio sam rešenja kako da ih odagnamo. Sada nudim još jedno rešenje: čim se završi usvajanje zakona, ljude od struke na sve medije, da idu, da objašnjavaju, da nam se ne desi ono što se desilo onda kada je antivakcinalni lobi harao, kada su se svi po medijima čuli i svi pričali, a samo

struku bila mrtva, tiha i čutala. Jedino ako to uradimo posle usvajanja ovih zakona, možemo da očekujemo da će ljudi koji su oboleli imati veće šanse, sa većim brojem donora, da prežive i svoje život učine dostoјnim života.

U vezi s trećim zakonom samo par reči: i Ministarstvo zdravlja, i Ministarstvo pravde, i Ministarstvo policije i Ministarstvo za socijalna pitanja, svi zajedno svim silama da radimo, da pričamo, ne politički obojeni, stručno obojeni, naučno obojeni, da nam se ne desi da rijaliti-program promoviše, u ma kom mediju, štampanom, pisanom ili nekom drugom, onog koji je pobedio u programu, a onda povukao crtu droge. Jer ta crta droge koju je povukao biće nama crta da se povučemo, da nas nema u Srbiji.

Dakle, ja podržavam ove zakone, smatram da su dobri, ali hajde da ne ostanu mrtvo slovo. Neće ostati, ali smatram da ovo možemo da uradimo svi zajedno, i vlast i ovi iz opozicije koji misle ovako i ovi koji ne misle ovako, da bismo na taj način doneli nešto što je dobro našem narodu i našoj zemlji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega.

Reč ima dr Zlatibor Lončar, ministar.

ZLATIBOR LONČAR: Samo ču vas podsetiti, što se tiče kampanje antivakcinalnog lobija, ako možete, vratite, da vidite – mi nismo mogli u medijima da dođemo do reči jer su udarna vest u svim medijima bili ljudi iz antivakcinalnog lobija i, što je najgore, zloupotrebljavali su decu i stavljali su ih ispred nas. Stručno mišljenje, mišljenje stručnjaka nije moglo da se pojavi ni do kraja vesti, niti da uđe u vest. Obrazloženje je bilo – žurili smo, nismo stigli. Znači, samo radi realnosti i radi činjenica da kažem.

Ovo više nikada ne sme da nam se ponovi, jer su nama zbog te kampanje umirala deca, umirali su ljudi. Nadam se da je neko izvukao pouku iz ovoga. I ovo nema veze ni sa kakvom politikom, radi se o životu i smrti.

Kao što se radi o životu i smrti vezano za psihoaktivne supstance i drogu, gde smo oformili ovu komisiju. Molim sve... Sada znamo šta je problem, znamo razlog zašto deca odlaze da probaju psihoaktivne supstance. Jedan razlog je radoznalost, drugi razlog je zato što nemaju alternativu, nemaju neke druge stvari kojima mogu da se bave, treća stvar, da bi ušla u društvo, jer je to nešto „in“ i četvrta stvar – problemi u porodici.

Sada svi mi treba glasno da pričamo koji su razlozi i da radimo na tome da im damo alternativu, da ne razmišljaju o tome, nego da se bave drugim stvarima, i da popravimo ove stvari koje možemo. I, da se bavimo svojom decom, jer deca nikada ne mogu da budu kriva, deca nikad ni za šta nisu kriva, krivi su samo njihovi roditelji. To je dokazala nauka.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministru Lončar.

Reč ima dr Dragan Vesović.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Poštovani predsedavajući, kada sam rekao za taj antivakcinalni lobi na Odboru za zdravlje, bio je državni sekretar gospodin

Mahmutović, svi smo se saglasili i pričali, ali, ministre, ja jesam opozicija, vi jeste vlast, u vas je nož i pogača. Vi ste ti koji možete da utičete na medije da ne dozvolimo da budemo u 29. minutu, mi koji mislimo drugačije, i da sačekamo da nam deca umiru da bi učutali oni koji su pričali da to ne treba da se radi. To je ono što moramo da uradimo. Mi stojimo raspoloženi da to pomognemo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Vesoviću.

Reč imala je dr Zlatibor Lončar, ministar.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Moram da vam kažem da smo pokušali da ukažemo medijima, urednicima, ali su oni rekli da je to pritisak na njih i da oni to neće raditi tako. Znači, molim vas, proverite da li je bilo tako.

Izašli smo najstručnije i rekli – ljudi, nema studije za ovo, nema dokaza za ovo, nemojte raditi ovo, desice vam se ove stvari. A oni su rekli – nemate vi pravo da se meštate nama u medije, da vi radite nama uređivačku politiku, da vi kažete šta ćemo da stavimo na početku vesti, šta nećemo.

Znači, to treba odavde da se čuje. Hajmo svi zajedno, kad se desi takva akcija, da svi ustanemo odavde i da skrenemo pažnju medijima – gospodo, mi želimo da se bavite ovom temom na taj i taj način. Da li smo to nekad uradili? Ne, nismo, nego smo svi dnevnopolitički reagovali. I sada da kažemo – hajde da spasemo jedan život svi zajedno, da izađemo ovde svi zajedno, uvek će se naći oni koji će reći – e mi nećemo, jer mi čekamo nešto da se desi, Lončar nam nije lep, nije nam simpatičan i nećemo zato što je Lončar to predložio, ili što je Petrović predložio, ili što je Marković predložio. Eto, takvi smo. To je naša suština.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik mr Igor Bečić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Vera Jovanović.

Izvolite, koleginice Jovanović.

VERA JOVANOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, kolege poslanici, ovih dana pričamo o jednom od dobrih zakona, humanih zakona.

Republika Srbija je u prošlosti iznadrila sjajne stručnjake iz oblasti medicine, poznate u celom svetu, pa i danas su oni i kod nas i u svetu nadasve poznati.

Ove godine VMA će obeležiti 45 godina od prve alogene transplantacije kostne srži srodnog davaoca, što je bio pionirski poduhvat na prostoru Balkana. Transplantacioni centar VMA je od 1996. godine punopravni član Udruženja za transplantaciju.

Odredbe ovog zakona se ne primenjuju na reproduktivne ćelije i tkiva, ćelije i tkiva embriona i fetusa.

Zadatak svih nas danas a i u budućnosti, a posebno zdravstvenih radnika, jeste da građane informišemo šta znači zakon o transplantaciji organa, a posebno šta znači pretpostavljeni pristanak. Pretpostavljeni pristanak podrazumeva donatorstvo, odnosno da su svi građani na neki način donatori organa, ali da se u situacijama moždane smrti svakako mora tražiti pristanak porodice.

U 2015. godini u Srbiji je bilo 18 takvih donora. Obavljene su 32 transplantacije bubrega, presađeno je sedam jetri i pet pacijenata je dobilo novo srce. Na ovakav način dolazimo do više donora, više spasenih života, naravno od osoba koje su imale zdrave organe ali moždani udar je bio fatalan za njihov kraj.

Moram da kažem da je ovaj predlog zakona prošao sve procedure, proceduralne radnje, a za njegov predlog pozitivno se izrazila i Srpska pravoslavna crkva. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Majkić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Mijatović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Goran Pekarski.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Mićin.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Stanija Kompirović.

Izvolite, koleginice.

STANIJA KOMPIROVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, dragi građani Srbije, donošenjem zakona stvorice se uslovi za promociju davalštva i podizanje svesti građana o značaju davanja, kao i organizovanje poslova u oblasti ljudskih ćelija i tkiva, čime će se u svrhu lečenja unaprediti kvalitet pružene zdravstvene zaštite u skladu sa savremenim standardima medicinske nauke i prakse, kao i sa propisima EU u ovoj oblasti. Oblast ljudskih ćelija i tkiva zasniva se na načelu zaštite interesa i dostojanstva, načelu solidarnosti, načelu medicinske opravdanosti i bezbednosti i načelu jednakosti.

Da bi se uspostavio visok nivo bezbednosti i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva, zakon definiše ulogu zdravstvenih ustanova u ovoj oblasti precizirajući osnovnu delatnost banke ljudskih ćelija i tkiva, definišući je kao zdravstvenu jedinicu po Planu mreže koji donosi Vlada, koja obavlja poslove obrade, očuvanja, skladištenja i

distribucije ljudskih ćelija i tkiva, s tim da može obavljati i poslove dobijanja i testiranja ćelija i tkiva i poslove uvoza i izvoza ćelija i tkiva.

Radi uspostavljanja kvaliteta u ovoj oblasti, neophodno je precizirati pravila i standarde koji će biti jedinstveni na teritoriji Srbije i obezbediti isti nivo zdravstvene zaštite za sve građane Republike Srbije. Zakon će omogućiti da se smanji republička lista čekanja za pojedina tkiva, da se poveća broj davalaca tkiva, a smanji broj pacijenata koji se nalaze na listi čekanja. Uređivanje ove oblasti dovodi do uspostavljanja visokog nivoa sistema kvaliteta i postupka darivanja tkiva, a utiče pozitivno na pacijente koji čekaju za presađivanje tkiva i obezbediće bolje rezultate transplantacije i napredak medicinske zaštite. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Petković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Arsić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Pešić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Dragana Kostić.

Reč ima Dragana Kostić.

DRAGANA KOSTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministri, drage kolege narodni poslanici, građani Srbije, ja bih danas nešto da govorim o Specijalnoj bolnici Ozren nadomak Sokobanje. Bolnica leči plućne i očne bolesti. Danas bolnica ima savremenu dijagnostiku i stručno osoblje te pruža savremeni tretman nespecifičnih i specifičnih plućnih bolesti.

Zgrada bolnice izgrađena je još 1938. godine i do pre par godina bilo je strašno ući u nju jer je moglo da vam se desi da vam padne plafon na glavu. Onda su bolesnici bili puštani ranije na lečenje kući zbog hladnoće. Međutim, situacija je danas sasvim drugačija. Za dve godine, u 2016. i 2017. godini, izdvojeno je iz Ministarstva zdravlja sedam miliona dinara za remont kotlova i sanaciju sistema za grejanje. Osim toga, u ovoj bolnici je rukovodstvo, menadžment bolnice uspeo da nabavi, preko raznih donacija, sto novih kreveta i sto novih dušeka, što će u svakom slučaju poboljšati komfor pacijentima u ovoj bolnici.

Ne smemo da zanemarimo i investicije koje potiču iz Ministarstva zdravlja, koje se odnose na opremu u ovoj bolnici. Tako je u 2018. godini (znači, za ovih šest meseci) izdvojeno preko sedam miliona, od toga preko pet miliona za fiberoptički bronhoskop i za rekonstrukciju kiseoničke mreže, što je jako bitno jer ova oprema je u stvari srž pružanja zdravstvene zaštite pacijentima sa specifičnim i nespecifičnim plućnim oboljenjima u Specijalnoj bolnici Ozren.

Preko par hiljada bolesnika prođe godišnje kroz ovu bolnicu. Ona zapošljava preko 150 radnika. Svakako, kada bi se izvršila dalja rekonstrukcija i investiralo više u ovu bolnicu, možda bi i veći broj pacijenata mogla da opslužuje, ali trenutno zbog komfora soba i kupatila nije u situaciji da primi maksimalan broj pacijenata.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Stojiljković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Ivan Manojlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Jolović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Milena Turk.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Veljković.

Izvolite.

DRAGAN VELJKOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, kao što je i potencirano u obrazloženju predloženog zakona, oblast ljudskih ćelija i tkiva dosad je bila regulisana Zakonom o transplantaciji ćelija i tkiva kao i podzakonskim aktima donetim na osnovu tog zakona.

Međutim, aktuelni zakon, uređujući oblast transplantacije, nije prepoznao značaj definisanja i uređenja poslova u oblasti ljudskih ćelija i tkiva za primenu kod ljudi. Isto tako, nisu bili precizirani ni uslovi pod kojima se ti poslovi mogu obavljati, što je prouzrokovalo lošu višegodišnju praksu da se u zdravstvenim ustanovama sprovode postupci u ovoj oblasti, ali bez definisanja uslova na republičkom nivou kako će se oni obavljati. Jedna od mana bila je i to što nisu bile jasno definisane ustanove koje bi mogle da budu banke ljudskih tkiva, zbog čega one nisu ni formirane.

Predloženi zakon u najvećoj meri otklanja identifikovane slabosti, te na precizan način definiše koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova u toj oblasti, kao i koji su uslovi koje banke ljudskih tkiva treba da ispunjavaju. Takođe, pojednostavljena je procedura izdavanja dozvola zdravstvenim ustanovama za obavljanje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva; propisano je uspostavljanje informacionog sistema u pomenutoj oblasti.

Predlogom zakona propisano je donošenje programa za presađivanje ljudskih organa u koji su uključene i ljudske ćelije i tkiva, koji će biti jedinstven na teritoriji Republike Srbije i definisće jasne procedure i postupke u vezi sa organizacijom, timovima i finansiranjem celokupnog postupka presađivanja ljudskih organa, ljudskih ćelija i tkiva.

Sva ova i druga afirmativna rešenja opredelila su Poslaničku grupu SNS da podrži ovaj i ostale predložene zakone. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vama.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Maletić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Borka Grubor.

Reč ima narodni poslanik Borka Grubor.

Izvolite.

BORKA GRUBOR: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, Predlog zakona o ljudskim ćelijama i tkivima na precizan i jasan način definiše koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i koje mogu biti banke ljudskih tkiva, uključujući i sve uslove koje moraju da ispune da bi doobile dozvolu.

Kvalitet usluga iz oblasti ćelija i tkiva neposredno zavisi od uslova u kojima se obavlja delatnost. Naime, sve predviđene ustanove će morati da imaju adekvatnu opremu, odgovarajući prostor, kao i edukovane zdravstvene radnike i zdravstvene saradnike, što direktno utiče na povećanje kvaliteta u ovoj oblasti. Kako su standardi medicinske nauke u ovoj oblasti vrlo visoki i skupi, prvenstveni cilj je da se definišu zdravstvene ustanove koje će biti u mogućnosti da ispune navedene kriterijume za testiranje, obrađivanje, skladištenje velikog broja ćelija i tkiva.

Neophodno je definisati register davalaca matičnih ćelija hematopoeze, koji omogućava pronalaženje nesrodnih davalaca i obezbeđivanje ćelija za presađivanje.

Formiranjem inspekcijskog nadzora u okviru Uprave za biomedicinu obezbeđuje se kontinuiranost stručnog nadzora u oblasti biomedicine, koja je specifična zbog svakodnevnih uvođenja novih metoda i procedura rada, te se nameće potreba za nadzorom od strane stručnjaka sa najvećim iskustvom u praksi, koji prate savremena dostignuća nauke u ovoj oblasti.

Utvrđena je i potreba da se određeni stručni termini drugačije i preciznije definišu, u cilju potpune harmonizacije domaćeg prava u ovoj oblasti sa pravom EU, na način kako to preporučuje EU. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Dalibor Radičević.

Izvolite.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane koleginice i kolege, podneo sam amandman i na član 2. Predloga zakona sa ciljem da dodatno definišem Predlog zakona, kao i da ukažem na važnost da se zdravstvo unapredi. U zdravstvo mora konstantno da se ulaže zbog stalnog napredovanja medicine. Moraju da se neguju kadrovi i da se lekari upućuju na specijalizaciju kako bi se usavršavali i kako bismo imali specijaliste iz različitih oblasti.

Dobro nam je poznato da lekara specijalistu ne možemo dobiti preko noći. Od trenutka početka specijalizacije do trenutka kada lekar završi specijalizaciju prođe od četiri do šest godina. Po informacijama koje imam od direktora Doma zdravlja u Aleksincu, podeljeno je sedam specijalizacija koje je Ministarstvo zdravlja sa vama, ministre, na čelu odobrilo pre par godina. Moram da naglasim da ste vi odobrili prve specijalizacije u Aleksincu posle mnogo godina.

To govori da se na zdravstvo i na stručne kadrove uopšte nije mislilo u periodu dosovske vlasti. Trebalо je da na čelo Ministarstva dođe neko ko će domaćinski da brine o potrebama domova zdravlja i bolnica u pogledu stručnih kadrova, da ne dođemo u situaciju da imamo domove zdravlja i bolnice a da nemamo specijaliste koji će da rade.

Zato još jednom pohvalujem Ministarstvo i vas, ministre Lončar, i molim vas da i ubuduće odobravate nove specijalizacije koje su nam neophodne, pogotovo za Opštu bolnicu u Aleksincu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Maja Mačužić Pužić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodna poslanica Sonja Vlahović.

Izvolite, koleginice Vlahović.

SONJA VLAHOVIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Vlada Srbije ulaze u zdravstvo, a reforma tog sektora je jedna od najtežih i najzahtevnijih. Ulaže se, tako će se i nastaviti, na temeljima dobrog stanja javnih finansija. Imamo mogućnost da pomognemo deci, starijima, bolesnima. Mnogo je opreme kupljeno, renovirano, bolnice, otvoren je klinički centar. Tako ćemo i nastaviti, da ispravimo i poboljšamo zatečeno stanje.

U Beogradu, u Institutu za onkologiju i radiologiju, otvorena je nova bolnica Onkologija dva, na kojoj se radi isključivo terapija zračenja. Taj institut je dobio jedan od aparata za koje je Vlada Srbije izdvojila sedamsto miliona dinara, za četiri. Planirana je rekonstrukcija Kliničkog centra Srbije, a zatim slede Klinički centar Vojvodine i KC Kragujevac.

Poštovani ministre Lončar, želim na kraju da pohvalim predloge zakona, koji će rešiti lošu praksu iz prošlosti, smanjiti liste čekanja, jer se zakonima sistemski uređuje oblast doniranja organa, ćelija i tkiva u skladu s evropskom regulativom. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Vlahović.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Jović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Radmilo Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Studenka Kovačević.

Da li neko želi reč?

Izvolite, koleginice Kovačević.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvalujem, uvaženi predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre, napredak u oblasti zdravstvene zaštite, kada govorimo o Opštoj bolnici u Boru, osim predstojeće rekonstrukcije, o kojoj sam već govorila povodom prethodnog amandmana, ogleda se i u modernizaciji opreme, koja je obezbeđena sredstvima Ministarstva zdravlja. Radi se o opremi u vrednosti od oko dvadeset miliona dinara. Naša bolnica sada raspolaže novim radiološkim ultrazvukom, neurološkim ultrazvukom, komorom za rastvaranje i pripremu citostatika, kao i motornim sistemom za ortopediju.

Osim toga, uvedene su i nove metode rada, tako da se sada u Opštoj bolnici u Boru rade i neke nove intervencije. Između ostalog, rade se i one koje zbog uslova neko vreme nisu bile dostupne pacijentima. Ponovo se na Ortopediji rade proteze kukova, u Službi neurologije formirana je jedinica za moždani udar, na Hirurgiji je uvedena nova metoda operativnog lečenja hemoroida, na Ginekologiji laparoskopske operacije, dva lekara su stekla licencu, na Oftalmologiji se primenjuje nova metoda operacije katarakte, i to je jedina u širem okruženju. Zatim, uvedene su nove metode iz oblasti mikrobiologije i transfuziologije.

Mi smo regionalni centar za prikupljanje i tretman medicinskog otpada sa svim dozvolama, za dva okruga, Borski i Zaječarski, i regionalni smo centar za kontrolu tuberkuloze.

I te kako se vidi napredak, koji puno znači pacijentima koji koriste usluge Opšte bolnice u Boru s obzirom na to da ove usluge značajno utiču na kvalitet života naših građana. Nastavite da unapređujete rad zdravstvenih ustanova i brinete o zdravlju našeg stanovništva, a u tome ćete svakako imati našu veliku podršku. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Kovačević.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Duško Tarbuk.

Izvolite, kolega Tarbuk.

DUŠKO TARBUK: Zahvalujem, predsedavajući.

Poštovani ministre Lončar sa saradnicima, uvaženi građani Srbije, Predlogom zakona o ljudskim ćelijama i tkivima utvrđuju se uslovi za postizanje kvaliteta i sigurnosti u oblasti ljudskih ćelija i tkiva za primenu kod ljudi, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i obavljanje određenih poslova državne uprave u oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje poslova iz ove oblasti.

Predloženim zakonom najpre se na jasan i precizan način definiše koje zdravstvene ustanove mogu podneti zahtev za obavljanje poslova iz oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i koje ustanove mogu biti banke ljudskih tkiva, uključujući sve uslove koje moraju da ispune da bi dobile dozvolu.

Predlog zakona je propisao pojednostavljenu proceduru izdavanja dozvole zdravstvenim ustanovama za obavljanje poslova u oblasti ljudskih ćelija i tkiva, kao i uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema.

Utvrđena je i potreba da se određeni stručni termini drugačije i preciznije definišu, u cilju potpune harmonizacije domaćeg prava u ovoj oblasti sa pravom EU, na način kako to propisuje EU.

Gospodine Lončar, još jednom želim da vam izrazim poštovanje i divljenje za ono što je vaše ministarstvo uradilo u ovom periodu: Klinički centar Niš, gama nož, najbolji studenti se primaju na rad, što, znači, više ne pokazuje da je to što si najbolji mana.

Ono što me takođe raduje kao čoveka jeste to što je predsednik Srbije gospodin Aleksandar Vučić najavio povećanje plata zdravstvenim radnicima do kraja godine, i to drastično. Mislim da ti ljudi brinu o nama kada smo bolesni i moramo i mi brinuti o njima.

U svakom slučaju, hvala vam za sve što ste uradili, ovo je odličan zakon i ja će ga u danu za glasanje podržati. A svoje poštovane kolege molim da podrže moj amandman. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Tarbuk.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Milosav Milojević.

Izvolite, kolega Milojeviću.

MILOSAV MILOJEVIĆ: Hvala.

Uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine, cenjeni ministre, dame i gospodo narodni poslanici, zakon o ljudskim ciljima i tkivima zasniva se na prioritetnim interesima za očuvanje zdravlja i života i zaštiti osnovnih ljudskih prava davaoca i primaoca.

U skladu sa pomenutim iz prethodnog izlaganja, a u vezi sa zakonskim odredbama i poboljšanjem zdravstvenih uslova, želim da obavestim cenjene prisutne da je Opština Aranđelovac u proteklom periodu značajno unapredila ovu oblast. Nedavno su okončani radovi na polikliničkom delu Opšte bolnice u Aranđelovcu; vrednost projekta je veća od 500.000 evra, a novoizgrađeni prostor je veličine 700 m² i imaće dijagnostičke ordinacije i, nadamo se, najsavremenije uslove za negu pacijenata.

Napravljena je velika akcija prikupljanja sredstava za obnovu i sanaciju bolnice. Priključili su se gotovo svi privrednici iz Aranđelovca. Opština Aranđelovac izdvojila je dosad oko 40.000.000 dinara, od čega 24.000.000 kroz „Bekament fondaciju“, a 16.000.000 kroz direktne investicije. Privrednici su sakupili oko 30.000.000 dinara, a građani su imali priliku da doniraju putem SMS poruka.

Nedavno je naša opština dobila dijagnostički skener, po čemu ćemo biti među najbolje opremljenim opštinama u Srbiji, a svečano otvaranje Poliklinike i puštanje u rad skenera očekujemo u najskorije vreme.

Koristim ovu priliku da se zahvalim Ministarstvu zdravlja i gospodinu Lončaru na velikoj pomoći koja nam je pružena i bez koje ne bismo uspeli da postignemo sve ovo.

Pored polikliničkog dela, započeta je organizacija planiranja potpune rekonstrukcije čitave Opšte bolnice u Aranđelovcu. U 2017. godini urađen je glavni projekat za rekonstrukciju gradske bolnice, koji je lokalna samouprava platila sto hiljada evra. Ceo projekat, sa pratećom opremom, trebalo bi da košta oko sedam miliona evra. U toku su pregovori sa Ministarstvom zdravlja da se projekat proširi za izgradnju još jednog objekta, čime bi se ukupna vrednost povećala na čitavih deset miliona evra. Ukoliko se realizuju ovi planovi, Aranđelovac bi rešio pitanje brige i nege pacijenata u narednih nekoliko decenija, sa svom potrebnom opremom i prostorijama.

Zbog svega navedenog smatram da je ulaganje i poboljšavanje zdravstvenog sektora od dolaska Srpske napredne stranke na vlast dobilo na značaju, kakav nije imalo nikada, ne samo u Aranđelovcu već u čitavoj Srbiji, a duboko verujem da će se taj trend i nastaviti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Milojeviću.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Nataša St. Jovanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Stanislava Janošević.
Izvolite.

STANISLAVA JANOŠEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

U više navrata imali smo priliku da čujemo koji su to pozitivni efekti koje sa sobom nosi zakon o ljudskim ćelijama i tkivima i imam dovoljno razloga da pomenem i one pozitivne rezultate koji će uticati na buduće transplantacije, na rad Ministarstva i na to kako se podiže kvalitet u zdravstvu u našoj državi.

Pomenuti zakon precizno i decidno utvrđuje kvalitet i sigurnost po pitanju primene ljudskih ćelija i tkiva. Član 1. definiše u potpunosti kako se prikupljaju, skladište, distribuiraju, testiraju i obrađuju ljudske ćelije i tkiva za dalju primenu kod ljudi. Kada istovremeno ima više primalaca, onda se vodi računa o republičkoj listi primalaca i, naravno, o pravičnoj doslednosti primene tih organa.

Uzimanje ljudskih tkiva i ćelija omogućeno je, ponavljam, samo ukoliko je lice dalo pismenu ili usmenu saglasnost o tome. Takođe, moguće je to uraditi i od preminulog lica ukoliko je u toku života dalo saglasnost ili ukoliko su članovi porodice dali tu saglasnost. I, naravno, neophodno je da se mnoge dijagnostike urade po pitanju medicinskih kriterijuma.

Ono što je takođe bitno i što smatram jako značajnim jeste da su utvrđene i kaznene odredbe. Kada se to čini? Mi znamo i svesni smo koji je to moralni efekat i kakve su to humane vrednosti prilikom davanja tkiva, ali je nesporno da je kažnjiva zakonom bilo koja vrsta uzimanja naknade prilikom transplantacije nekih organa. Kažnjiv je i rad ustanova koje nemaju definisan način vršenja tih poslova obrade, skladištenja, čuvanja organa i distribucije, a kažnjivo je i ukoliko ta ustanova ne prijavi Upravi za biomedicinu neku promenu u radu.

Poštovani ministre, ja vam se zahvaljujem na svim naporima, kao i vašem timu, koje ste sproveli da bismo mi usvojili ovakav zakon i ne sumnjam da ćemo to u danu

za glasanje učiniti, jer će time pomoći mnogim porodicama i njihovim članovima i učiniti ih srećnima. A kada je neko ko je bolestan srećan? Samo ukoliko je zdrav i samo tu želju ima.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Bojan Torbica.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Branko Popović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov iznad člana 3. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč?

Sreto Perić.

Izvolite.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, postignuti rezultati u oblasti medicine svakako se ne mogu zanemariti, oni su veliki, ali bih sve kolege zamolio da malo spustimo ove tenzije. Kada je pre šest godina donet Zakon o transplantaciji ćelija i tkiva, onda su isto neke kolege o ovome pričale kao o nečemu što je apsolutno nedostizno. Život i napredak u oblasti medicine ide jako brzo, pa će se posle ne znam ni ja koliko vremena videti da ovo nije nešto najbolje što se moglo ostvariti. Ali da se ide napred, ide se.

Transplantacija tkiva se radi već oko pedeset godina i mnoge osobe, da ovoga nije bilo, ne bi danas možda bile žive. Savremena hirurgija nije više samo ono što leči i odstranjuje bolesne organe, nego se došlo u situaciju da se mogu zamenjivati bolesni organi potpuno zdravim organima, i to je dobro. Možda bi čak i na agresivniji način trebalo raditi promociju transplantacije i zamene ljudskih organa, ali ono čemu se SRS principijelno protivi je, da istaknemo još jednom, ta prepostavljena saglasnost. U nekoliko članova u ovom zakonu govori se na koji način može da se odstupi od pravila. A da smo samo prihvatili osnovni princip – da to mora da bude pisana saglasnost, onda bismo izbegli mnoge druge stvari.

Ministar je prilikom obrazlaganja ovih zakonskih predloga rekao da je ovo usklađivanje s evropskim direktivama. Da vas podsetim i praktično da pokažem: ovaj predlog zakona ima 263 stranice, od toga se 24 odnose na Predlog zakona, a sve ostalo su obrazloženja, pojašnjenja i ove tabele koje se rade vezano za dokazivanje Evropskoj uniji da smo mi čvrsto, odnosno da ste vi čvrsto na tom putu. To je nešto što nama nije potrebno, mi treba više energije da trošimo na to kako da obezbedimo bolji zdravstveni sistem za naše građane, a ne da dokazujemo nekome...

Postoji ovde još jedna opasnost, jedan član zakona predviđa da moramo slati izveštaje određenim organima Evropske unije. Pa, čini mi se da ćemo od momenta rođenja nekog građanina Srbije biti obavezni da prijavljujemo i tamo u Briselu, ili negde. Nama to ne treba, mi to ne želimo, uzalud je posao – posao ka Evropskoj uniji. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 3. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: E sad, lepo, pošto ćete sa ova tri zakona rešiti problem transplantacija, bilo bi dobro da Ministarstvo sklepa još dva-tri predloga, pa da se onda malo ovde kao popriča o tome i da rešimo problem lista čekanja, da prestane da se čeka na pregled specijalista, ne znam, dermatologa, onkologa, oftalmologa, da se smanji malo broj godina za čekanje na operaciju katarakte.

Znate, mi smo danas slušali priču ovih naših kolega kao da ne žive u Srbiji ili kao da ne znaju nikog bolesnog u državi Srbiji. Mnogo je ovde problema, gospodo draga, koji nisu ni na domak rešavanja. Neko je rekao – ne leče se više deca SMS-om. Pa, nažalost, leče se. Naš predsednik je još pre dve-tri godine prvi govorio o tome na konferenciji i skretao pažnju ministru Lončaru da treba da se u našoj zemlji leče retke bolesti, da imamo lekare koji su u stanju da to rade, da mnogo manje košta da se nabavi odgovarajuća oprema nego da se tamo šalju pacijenti selektivno. Ko je taj ko će da kaže – ovaj sa retkom bolešću može da ide da se leči negde u beli svet, a ovaj ne može?

Znate, kad god smo u situaciji da neko mora da kaže ovaj može, ovaj ne može, iskustvo nam je takvo da moramo da se pitamo šta je to što motiviše i opredeljuje da neko može a neko ne može, da li je to lična veza, jesu li to pare, da li je to veza sa onom tamo... Pa gde se šalju ti ljudi na lečenje? Ima u raznim državama, u raznim klinikama. Da li je neko tamo negde napravio dil pa baš tamo šalje ljude?

Znate, sve što radite je pod velom sumnje. I ne trudite se da nas ubedite u suprotno.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Radeta.

Na član 3. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Pitanje presađivanja organa zadire u najintimniju sferu ljudskog života i integriteta čoveka, ličnosti svakog pojedinca.

Sada dok mi ovde raspravljamo, gospodine Marinkoviću, ko zna koliko je građana Srbije, onih koji se bave poljoprivredom, na njivi, posle svega što ih je zadesilo zbog nevremena i poplava u pojedinim gradovima, i malinari, i oni koji se bave kupinama i uzgojem raznog drugog voća i povrća... Spasavaju šta se spasti može i pojma nemaju o čemu se ovde priča, niti će pogledati televiziju. Ne mislite valjda da će da čitaju „Službeni glasnik“ i da vide u njemu kakva su njihova prava? Ali će jednog dana svi građani Srbije da se probude, verovatno u utorak ili sredu, odnosno kad stupi zakon na snagu, sa činjenicom da postoji tzv. pretpostavljena saglasnost za donore organa, a građani Srbije se nisu o tome na takav način izjasnili.

Vi kažete – pa, mi smo dobili toliko procenata na izborima. Da, gospodo iz vlasti, ali vi ste tada dobili te procente kada ste agitovali za donorske kartice. Vi uopšte niste

spominjali da će ovaj problem da se rešava na način da se uvodi nekakva prepostavljena saglasnost, jer da ste to rekli, građani Srbije možda ne bi u tom broju glasali za vas.

Znate, činjenica da neko uopšte (juče sam o tome pričala i sada ponavljam) mora da razmišlja o tome i da se javlja nekakvoj upravi i daje izričiti nalog da to ne želi da uradi, ako ne želi, jeste povreda integriteta svakog čoveka u ovoj zemlji. Zbog toga ćete biti suočeni sa tim, srpski radikali to ponavljaju već nekoliko dana, da će ovaj zakon uskoro doživeti izmene.

(Predsedavajući: Hvala.)

Evo, završavam, gospodine Marinkoviću.

Zašto niste uradili, da biste prevazišli nedostatak organa, ono što se radi po bolnicama u svetu, da se na klinikama koje će to da rade ukrštaju članovi porodica, ne porodice koja je donor onome ko je bolestan iz njegove porodice, već neke druge kojoj je takođe potrebna pomoć? To se radi na klinici „Ačibadem“ u Turskoj, u mnogim drugim klinikama u svetu, a vi ste pribegli tome da prepišete zakon iz Evropske unije. Videćete da će ovo naići na veliku osudu građana Srbije. Sve je to moglo da se reši drugačije, na način na koji su to mnoge druge zemlje uradile.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Jovanović.

Na član 3. amandman je podnela narodni poslanik dr Danijela Stojadinović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Ivković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podnela narodni poslanik dr Danica Bukvić.

Izvolite.

DANICA BUKVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, podnela sam amandman na član 3. stav 1. tačka 5) Predloga zakona o ljudskim ćelijama i tkivima. Amandmanom se predlaže korišćenje naučne definicije, opšteprihvачene definicije organa.

Pored razloga za donošenje ovog zakona koji su istaknuti u dosadašnjoj raspravi, želim da kažem da je bilo potrebno da se novim zakonom stručni termini drugačije i preciznije definišu, a u cilju harmonizacije domaćeg prava u ovoj oblasti sa pravom Evropske unije.

Takođe, još jednom bih htela da istaknem ulogu Uprave za biomedicinu, koja će kao renomirana institucija obavljati inspekcijski nadzor preko dobro edukovanih inspektora za biomedicinu u ovim ustanovama.

Novo zakonsko rešenje utiče i na smanjenje troškova za zdravstvene ustanove iz oblasti ćelija i tkiva jer sada neće morati na svakih pet godina da podnose zahtev za obnavljanje dozvole.

U postojećem zakonu inspekcijski nadzor nije jasno definisan, a to je svakako neophodno s obzirom na osetljivu problematiku koju ovaj zakon reguliše.

Naša Poslanička grupa SPS će u danu za glasanje podržati ovaj, kao i ostale predložene zakone. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč?

Profesor Dubravko Bojić.

Izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, u obrazloženju ovih zakonskih predloga naveli ste da važeći zakon u ovoj oblasti nije prepoznao značaj definisanja i uređenja delatnosti u obavljanju transplantacija, kao i uslove pod kojima se ova delatnost može obavljati, što je za posledicu imalo nemogućnost izdavanja dozvola za rad pojedinim zdravstvenim ustanovama.

Gospodo iz Vlade Republike Srbije, SRS traži da se posebnim aktom ili regulativom utvrdi koje su to zdravstvene ustanove u kojima se može vršiti transplantacija svakog organa ponaosob, ali na osnovu objektivnih, stručnih i naučnih potencijala, a ne na osnovu ličnih simpatija, sujete, neznanja ili možda mržnje. Podsetiće vas da je mržnja najgore stanje ljudske svesti, a vi je kao nosilac sistema danas javno emitujete u Narodnoj skupštini.

Dodaću da je transplantacija stručna, naučna i terapijska metoda lečenja, koja se u Srbiji izvodila u nemogućim uslovima ekonomskih sankcija, i to veoma, veoma uspešno, sredinom devedesetih godina prošlog veka.

Dame i gospodo, obraćam se svima vama, kao i sveukupnoj javnosti Srbije, pitanjem – da li može biti bolje reference za nečiji rad od činjenice da ti transplantirani pacijenti i danas žive svoje druge živote? To su tada bili veliki podvizi. Vi ste, godine ministre, u to vreme možda bili fascinirani nekim drugim podvizima i junacima.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, profesore Bojiću.

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Ružica Nikolić.

RUŽICA NIKOLIĆ: Hvala najlepše.

Dame i gospodo narodni poslanici, ovim predlogom zakona definišu se uloga i zadaci Uprave za biomedicinu. Jedna od obaveza Uprave jeste i da vodi registar ozbiljnih neželjenih događaja i ozbiljnih neželjenih reakcija. U skladu sa navedenim, pitali bismo vas – ko snosi posledice za neželjene događaje koji nisu specifični, poput lošeg skladištenja ili rukovanja, i koje se mere, postupci i radnje sprovode da do istih neželjenih događaja ne bi ponovo došlo? Videli smo da je predviđeno da se preduzimaju sve mere za smanjenje štete, ali ne i posledice za osobe koje su do te štete dovele.

Zatim, u okviru uvoza i izvoza ćelija navodi se da direktor Uprave za biomedicinu daje dozvolu za svaki pojedinačni slučaj uvoza, odnosno izvoza ljudskih ćelija. Smatramo da je pored direktora ovde potrebno uključiti i stručnu komisiju, odnosno čitav tim ljudi, kako bi doneli zajedničku odluku kome će dozvolu dati. Takođe, kod uvoza i izvoza, napomenula bih da su nepoznati ugovori koji pokrivaju ovu oblast, kao i finansije.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Nikolić.

Na član 3. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 3. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Izvolite, koleginice Vukajlović.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Hvala.

Ne znam sada da li je ministar voljan da čuje glas naroda i da čuje glas nas roditelja koji imamo veliki rizik od upotrebe psihoaktivnih supstanci u školama. Malopre sam ga dobro slušala kada je govorio da su otprilike neka tri razloga zašto deca koriste drogu: to je karta za ulazak u društvo, radoznalost i dokolica. Ja ću vam reći, gospodine ministre, da to nisu pravi razlozi. Pravi razlozi su to što je zemlja Srbija tranzitna zemlja za krijućarenje psihoaktivnih supstanci i iz tog razloga se više droge pojavljuje ovde nego u drugim zemljama. Zatim, proizvodnja i dostupnost ovih otrovnih sintetičkih droga je vrlo rasprostranjena. Pre svega, radi se o najosetljivijim društvenim grupama, to su deca već od četvrtog razreda osnovne škole pa nadalje.

Znamo za ove sintetičke droge i otrove, od kojih nam je nekoliko dece umrlo u zadnjih možda mesec dana, da se rade i sa finim sličicama, u finim kesicama itd. Nisu roditelji jedino odgovorni, želim da preuzmete potpunu odgovornost kao država, kao Ministarstvo zdravlja, zajedno sa Ministarstvom prosvete i MUP-om. Najlepše vas molim, kao roditelj i kao narodni poslanik SRS, biće vaša odgovornost za svaki slučaj koji se dalje bude desio u zemlji Srbiji sa ishodom smrti.

Ako vam ovo nije dovoljno i ako ovo ne shvatite kao najozbiljniji apel društva, građana, majki, roditelja, onda stvarno možemo slobodno da kažemo da ste čovek bez duše, da nemate senzibilitet za to što radite. Molim vas, nemojte, jako je ružno...

PREDSEDAVAJUĆI: Molim vas, isteklo vreme. Hvala vam.

Doktor Dragana Barišić, povreda Poslovnika.

DRAGANA BARIŠIĆ: Kolega Marinkoviću, povređen je član 107, dostojanstvo Narodne skupštine.

Evo, jutros od deset sati slušam obično kolege iz poslaničke grupe koja je sada govorila da vređaju dostojanstvo ove skupštine, pokušavaju građane Srbije da dovedu u zabludu.

Ovom prilikom i sama sam se osetila prozvanom kao majka petnaestogodišnje devojčice. Naime, mi kao roditelji moramo da vodimo brigu o našoj deci. Ministarstvo zdravlja, MUP i ostale nadležne službe rade u korist naše dece i u korist građana Srbije, ali pre svega mi kao roditelji moramo da znamo gde naša deca idu, gde provode vreme, šta rade. Ne možemo mi da krivimo državu Srbiju, Vučića i ostale da su krivi za to što su deca na ulici do jedan-dva noću. Moramo kao roditelji da budemo odgovorni pre svega prema toj deci koju smo doneli na svet, koju smo rodili; jednostavno, ne možemo da tražimo razloge u nekom drugom. Smatram da Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo pravde, MUP rade odgovorno, ali pre svega roditelji moraju da uzmu stvar u svoje ruke i da brinu o svojoj deci.

Prema tome, koleginica mora da razmisli o onome što priča u ovom domu i građane Srbije ne smemo da dovodimo u zabludu.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Smatram da nisam povredio Poslovnik. Kao što ste mogli da vidite, tokom celog dana apelovao sam na sve poslanike da imaju korektnije diskusije, u smislu da ne vređaju ministra bez ikakve potrebe, ali nažalost nije urodilo plodom. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč ima Vjerica Radeta, povreda Poslovnika.

VJERICA RADETA: Gospodine Marinkoviću, slušajte malo poslanike, a slušajte i sami sebe. Ko je to u poslednjih nekoliko minuta uvredio Zlatibora Lončara? Ko ga je pomenuo uopšte?

Dakle, mi slušamo danas hvalospeve od strane poslanika vlasti...

PREDSEDAVAJUĆI: Samo ako možete član, molim vas.

VJERICA RADETA: Član 27. stav 1.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala lepo.

VJERICA RADETA: Molim lepo. Ovo sam mogla da kažem i na kraju, a ako to ne bih rekla, onda ste vi mogli da mi izreknete opomenu pošto nema vremena da mi oduzmete.

PREDSEDAVAJUĆI: Nemam nameru apsolutno da vam izrek nem...

VJERICA RADETA: Pa, molim vas, onda nemojte da se pravite ono što niste.

Dakle, hvalospevi s ove strane, to je legitimno. Kritike s ove strane morali biste da shvatite takođe kao legitimne.

Danas ste vi prekinuli u vrlo delikatnoj raspravi replike između kolege Martinovića i mene, kada je on uporedio Vojislava Šešelja i Zlatibora Lončara i rekao da se mi ljutimo kada neko kaže da je Šešelj ratni zločinac a da, s druge strane, kažemo da je Zlatibor Lončar Doktor Smrt.

Sad ja moram to zaista da objasnim, ovu priliku sam čekala. Doktor Vojislav Šešelj ima presudu, pravosnažnu presudu Haškog tribunala, kakav god da je taj tribunal, gde ne стоји да je on ratni zločinac, gde on nije izvršio ratni zločin, i niko nema pravo da ga nazove ratnim zločincem.

Od Zlatibora Lončara smo tražili i tražimo, evo, neka podnese ostavku, Meho Omerović je za manji prekršaj podneo ostavku. Neka podnese ostavku i neka lepo traži od nadležnih organa, evo, od gospodina Gašića neka traži svoj dosije, koji je onaj Vukadinović, ili kako se zove, kopirao pa delio. Pa neka se utvrdi šta je prava istina... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Svi znaju šta je prava istina.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Vjerica Radeta: Da.)

Želite. Dobro.

Znate da gospodin Lončar vodi Ministarstvo dve godine bez ijedne greške, tako da svi znamo.

Reč imala narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević, povreda Poslovnika.

Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Javila sam se po povredi Poslovnika posle izlaganja koleginice Nikolić Vukajlović. Smatram da su povređeni članovi 106. i 108, odnosno pozvala bih vas na primenu člana 108. ali i na primenu člana 27. Nije važno što je taj član već reklamiran. Vi ste kao predsedavajući dužni da se starate o primeni ovog poslovnika. Reći ću vam neke stvari iz izlaganja koleginice, iz čega ćete i sami da vidite da je povređen Poslovnik.

Pre svega, pitanje da li je ministar voljan da čuje glas naroda i da čuje narodne poslanike. Pa, koliko ja vidim, ministar je ovde u sali sve vreme zajedno sa narodnim poslanicima koji ovde rade svoj posao, i u raspravi u načelu o ovim predlozima zakona, i sada u raspravi u pojedinostima.

Psihoaktivne supstance nisu trenutno na dnevnom redu u raspravi u pojedinostima, pa je povređen član 106. Smatram da je povređeno možda i dostojanstvo Narodne skupštine, jer reći da je ministar odgovoran za svaku sledeću smrt koja se u Srbiji desi od psihoaktivnih supstanci, smatram da je preterano za diskusiju u Narodnoj skupštini.

Neću tražiti da se o ovome glasa, ali vas samo molim da diskusija ne ide u nekom drugom pravcu, već samo u pravcu rasprave u pojedinostima predloga zakona koji jeste na dnevnom redu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Žarić Kovačević. Ja sam samo želeo da imamo jednu demokratsku raspravu, naravno argumentovanu. Slažem se s vama da je stvarno preterano to što je koleginica rekla.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje?

(Jelena Žarić Kovačević: Ne.)

Hvala.

Završavamo današnji rad. Nastavljamo sa radom u ponedeljak, u 10 časova.

Zahvaljujem ministru i saradnicima. Zahvaljujem svim narodnim poslanicima na učešću u radu.

Želim vam svima lep vikend. Hvala.

(Sednica je prekinuta u 19.00 časova.)